

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
ŠVIETIMO, MOKSLO IR KULTŪROS SKYRIUS, SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS) IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ
PROJEKTŲ (NR. TAP-16-165(4); TAIS NR. 15-1643(9))**

2016-10-27 Nr. NV-3374

1. Projekto rengėjas – Vidaus reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas, esmė. Įstatymo projektu numatomos šios pagrindinės naujovės:

- Dėl kūno kultūros ir sporto srities projektų ir programų finansavimo galės kreiptis ne tik nevyriausybines organizacijos (kaip yra šiuo metu), bet ir kiti juridiniai asmenys. Kūno kultūros ir sporto srities projektai ir programos valstybės biudžeto lėšomis bus finansuojami ne daugiau kaip 90 procentų.
- Valstybė (t. y. Kūno kultūros ir sporto departamentas (toliau – Departamentas)) bei savivaldybės kasmet nusistatys prioritetines kūno kultūros ir sporto sritis, kurioms turėtų būti skiriamas finansavimas.
- Privalomas ir reguliarus sveikatos tikrinimasis nepilnamečiams (visiems vaikams, lankantiems kūno kultūros pamokas, sporto būrelius mokykloje ir dalyvaujantiems mokyklinėse varžybose), taip pat vyresniems nei 18 metų sportininkams, esantiems olimpinės rinktinės kandidatais ar nariais.
- Įtvirtintas išskirtinių sportinių gabumų turinčių vaikų ugdymas bendrojo ugdymo mokyklose pagal specializuoto sportinio ugdymo krypties programas.
- Premiją už pasiektą neįgalaus sportininko laimėjimą (1–3 vietas) galės gauti ne tik sportininką toms varžyboms parengęs treneris, bet ir kiti du rinktinės nariai – gydytojas ir masažuotojas;
- Sportininkams valstybinės premijos ir stipendijos nemokamos jei sporto laimėjimai buvo anuliuoti dėl manipuliavimo sporto varžyboms, dopingo preparatų vartojimo;
- Valstybinei darbo inspekcijai priskiriamos naujos funkcijos – kontroliuoti, ar kūno kultūros arba sporto pratybas vedantys asmenys turi reikiamą kvalifikaciją ir, prireikus, surašyti administracinių nusižengimų protokolus.

3. Derinimas. Įstatymo projektas buvo derintas su Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Ūkio ministerija, Kūno kultūros ir sporto departamentu, Lietuvos savivaldybių asociacija, Konkurencijos taryba, Lietuvos savivaldybių sporto mokymo įstaigų vadovų asociacija, Lietuvos kurčiųjų sporto komitetu, Lietuvos tautiniu olimpinio komitetu, Lietuvos parolimpiniu komitetu, Lietuvos sporto federacijų sąjunga, Lietuvos sporto draugija „Žalgiris“, viešąja įstaiga „Lietuvos antidopingo agentūra“.

Teikiamas Įstatymo projektas patikslintas pagal 2016 m. rugsejo 19 d. Vyriausybės pasitarime pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Atsižvelgta į:

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlymą iš esmės nekeisti sportininkų skatinimo sistemos. Įstatymo projekte bus paliktos, kaip ir pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą, dvi išmokos – renta ir valstybės stipendija. Patikslintame Įstatymo projekte nustatoma, kad sportininkams (taip pat jaunimui ir neįgaliesiems), **Lietuvos Respublikos piliečiams** galės būti skiriamos **diferencijuotos sportininkų valstybės stipendijos**, mokamos nuo laimėjimo pasiekimo dienos iki 4 metų arba iki sportininko karjeros pabaigos (stipendijos dydis ir mokėjimo terminas priklausys nuo sportininko pasiekto laimėjimo svarumo) taip pat skiriamos diferencijuotos, neribojamos draudžiamomis pajamomis, **rentos**, mokamos nuo sportininko karjeros pabaigos (sportininko karjeros pabaigos nustatymo tvarką nustatys Departamentas) iki gyvos galvos. Padidėjus subjektų, galinčių gauti valstybės stipendiją už pasiektus sporto laimėjimus, skaičiui (t. y. išmokas pradėjus mokėti ir jaunimui – šiuo metu yra 33 sportininkai, iš jų – 9 neįgalieji), papildomai iš valstybės biudžeto gali prireikti apie 81 tūkst. eurų. Įstatymo rengėjai nurodo, kad vėliau lėšų poreikis turėtų mažėti (išskyrus jei ženkliai padidėtų pasiektų laimėjimų skaičius) dėl siūlomo valstybinių stipendijų diferencijavimo, atsižvelgiant į pasiekto laimėjimo svarbą.
- Ministro Pirmininko padėjėjos Genovaitės Paliušienės siūlymą, kad sutrikusio intelekto asmenys, kurie dalyvauja specialiosios olimpiados žaidynėse, už pasiektus laimėjimus būtų skatinami valstybės premijomis (kaip ir kurtieji bei parolimpinėse žaidynėse dalyvaujantys neįgalieji sportininkai). 2016 m. kovo 31 d. įvyko

pasitarimas, kuriame dalyvavo atstovai iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos, Vidaus reikalų ministerijos, Departamento ir neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų. Pasitarime nuspręsta Įstatymo projekte palikti tas pačias nuostatas kaip yra šiuo metu galiojančiame įstatyme, t.y. kad valstybės **premiją už pasiektus sporto laimėjimus galės gauti ir specialiosios olimpiados žaidynių 1–3 vietas laimėtojai** (Įstatymo projekto rengėjai nurodo, kad atsižvelgiant į tai, galimas papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis apie 14 tūkst. eurų).

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus, Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus ir Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus pastabą, kad Įstatymo projekte būtų nustatyta, kad **netekus Lietuvos Respublikos pilietybės valstybės stipendija ir renta nebūtų mokama**.
- Teisingumo ministerijos ir Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus redakcinio pobūdžio pastabą dėl žodžio „politika“ perteklinio vartojimo.

Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016 m. rugsėjo 27 d. suorganizuotame pasitarime, kuriame dalyvavo atstovai iš Neįgaliųjų reikalų tarybos, Lietuvos kurčiųjų sporto komiteto, Lietuvos kurčiųjų sporto federacijos, Lietuvos parolimpinio komiteto, Lietuvos aktyviosios reabilitacijos asociacijos, Lietuvos neįgaliųjų sporto federacijos, Vidaus reikalų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Kūno kultūros ir sporto departamento, buvo pritarta Įstatymo projekto nuostatomis dėl neįgaliųjų sportininkų įvertinimo ir rentų.

Įvertintas Krašto apsaugos ministerijos pasiūlymas, kad kūno kultūros pamokas organizuoti kartu su karinio parengimo pamokomis (Įstatymo projekto rengėjai mano, kad tai galėtų būti numatyta Įstatymo projektą įgyvendinančiuose teisės aktuose).

Neatsižvelgta į Švietimo ir mokslo ministerija pastabą, kad įgyvendinant bendrojo ugdymo programas vaikams būtų privalomos **ne mažiau kaip 2 kūno kultūros pamokos per savaitę**. Įstatymo rengėjai siūlo **nemažiau kaip 3 kūno kultūros pamokos per savaitę**, šiai nuostatai taip pat pritarė Sveikatos apsaugos ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Departamentas.

4. Dalykinio vertinimo išvados. Socialinių ir sveikatos reikalų skyrius teikia šias pastabas:

- **Nepritariame siūlymui**, kad pagal darbo sutartis valstybės ir savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių pareiginės algos ir priedo už turimą kvalifikacinę kategoriją koeficientai būtų siejami su minimaliaja mėnesine alga, kadangi Seimui pateiktame Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4723 nustatyta, kad kitų biudžetinėse įstaigose dirbančių darbuotojų pareiginė alga bus siejama su pareiginės algos baziniu dydžiu, taikomu apskaičiuojant pareigines algas valstybės politikams, valstybės pareigūnams, teisėjams ir valstybės tarnautojams. Be to, pažymėtina, kad toks siūlymas ir toliau skatintų netolygų pagal darbo sutartis valstybės ir savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio augimą.
- Manytume, kad, nustatant pagal darbo sutartis valstybės ir savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas, turėtų būti vadovaujama tokiais pačiais darbo apmokėjimo reguliavimo principais, kokie nustatyti Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4723 (vienodų minimalių, maksimalių koeficientų ribų nustatymo, kasmetinio veiklos vertinimo, premijų, pašalpų mokėjimo ir kt.).
- Atkreiptinas dėmesys, kad, nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, kuris iki šiol reguliavo trenerių darbo apmokėjimą, bus pripažintas netekusiu galios. Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekte numatyta įsigaliojimo data – 2017 m. liepos 1 d., taigi iki šio įstatymo įsigaliojimo lieka nereglamentuotas trenerių darbo apmokėjimas.

TAP-16-165(4)
15-257-3-7(5)
15-424-3-7(5)
15-256-3-7(5)
15-255-3-7(5)

15-254-3-7(5)
15-253-3-7(5)
15-252-3-7(5)
15-423-3-7(5)
15-254-3-7(5)
15-249-3-7(5)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

2016-10-20 9-12324
data Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-10-19 Nr. 1D-6236 (31)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ

Teikiame *pagal 2016 m. rugsėjo 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės* (toliau – Vyriausybė) *pasitarime* (protokolo Nr. 53) *pateiktus siūlymus* (patikslinti įstatymų projektus pagal Teisingumo ministerijos pastabas, taip pat pagal pastabas, pateiktas svarstant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, ir įvertinus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasiūlymą) *patikslintus* Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir kartu su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektus (toliau – Įstatymų projektai): Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir papildymo 69¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 63 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ (toliau – Nutarimo projektas).

Dėl Teisingumo ministerijos siūlymų. Įstatymo projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos 2016 m. rugsėjo 13 d. raštu Nr. (1.6.)2T-1083 pateiktas pastabas – *į visas pastabas atsižvelgta*: patikslintas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 56 straipsnio

pakeitimo įstatymo projektas, atsižvelgiant į naują Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo redakciją (įsigalios nuo 2017 m. sausio 1 d.); patikslinta *finansuotinos kūno kultūros ar sporto srities* sąvoka (Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalis), atitinkamai suvienodinta *finansuotinos kūno kultūros ar sporto srities krypties* sąvoka (Įstatymo projekto 2 straipsnio 3 dalis); patikslinta Švietimo ir mokslo ministerijos, kitų valstybės institucijų kompetencija (Įstatymo projekto 5 straipsnio 5 ir 6 dalys); Įstatymo projekto 6 straipsnio 4 dalyje atsisakyta nuostatos „jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip“; formuluotė „jį *pašalina* iš Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos“ pakeista į „priima sprendimą dėl šio asmens išbraukimo iš Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos personalinės sudėties“ (Įstatymo projekto 6 straipsnio 4 dalis); nuostata „kūno kultūros ir sporto *politikos* srityje“ pakeista atsisakant žodžio „politika“ (Įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalies 3 punktas, III skyriaus ir 8 straipsnio pavadinimai) – analogišką pastabą pateikė ir Vyriausybės kanceliarijos Švietimo, mokslo ir kultūros skyrius bei Strateginio planavimo ir stebėsenos skyrius; atsisakyta nuostatos, nustatančios, kad finansavimo dydžio išimtis nustatys Vyriausybė (Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalis), taip pat nuostatos, kad valstybės stipendija sportininkui skiriama, kai jis gauna valstybinę pensiją (nuo sprendimo skirti valstybinę stipendiją dienos) (Įstatymo projekto 24 straipsnio 6 dalies 3 punktas).

Taip pat Įstatymo projektas patikslintas įvertinant 2016 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 15, 30, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-2591 (toliau – priimtas Įstatymo pakeitimas) nuostatas. Pažymėtina, kad, kaip nurodyta priimto Įstatymo pakeitimo aiškinamajame rašte, rengiant priimtą Įstatymo pakeitimą, nuostatos dėl draudimo dalyvauti manipuliacijose sporto varžybose, dėl sankcijų už dalyvavimą manipuliacijose sporto varžybose taikymo bei šviečiamosios ir prevencinės veiklos kovos su manipuliacijomis sporto varžybose srityje vykdymo buvo analogiškai derinamos su nuostatomis dėl dopingo vartojimo draudimo, kadangi dopingo vartojimas ir manipuliacijos sporto varžybose pripažįstami pačiomis didžiausiomis grėsmėmis šiuolaikiniam sportui. Todėl nuostatos, jas perkeltant iš priimto Įstatymo pakeitimo į Įstatymo projektą, buvo vertintos sistemiškai, atsižvelgiant į Įstatymo projekto struktūrą ir jau suderintas nuostatas. Įstatymo projektas papildytas *manipuliavimo sporto varžybose* sąvoka (Įstatymo projekto 2 straipsnio 14 dalis); patikslintas *manipuliavimo sporto varžybose draudimo* principas (Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas); patikslinta nevyriausybių organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, kompetencija, numatant, kad jos taiko sankcijas už manipuliacijose sporto varžybose, taip pat už Pasaulinio antidopingo kodekso nuostatų pažeidimus, vykdo šioje srityje prevenciją ir šviečiamąją veiklą (Įstatymo projekto 8 straipsnis). Priimto Įstatymo pakeitimo nuostatą dėl rentos nemokėjimo sportininkui manipuliacijose sporto varžybose atveju, kai jo sportiniai rezultatai buvo anuliuoti, perkeltant į Įstatymo projektą, Įstatymo projektas

vertintas sistemiškai, atsižvelgiant į jau suderintas nuostatas, todėl valstybės premijos ir valstybinės stipendijos nemokėjimo pagrindai papildyti analogiška nuostata: minėtos išmokos nemokamos, jei sporto laimėjimai buvo anuliuoti dėl manipuliavimo sporto varžybomis, dopingo preparatų vartojimo ar dopingo metodų taikymo (nes galiojančiame Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatyme valstybės premijos ir valstybės stipendijos neskyrimo pagrindai nėra aptarti – įtvirtinti tik rentos neskyrimo, įskaitant ir draudimą dėl dopingo, tuo tarpu Įstatymo projekte aptariamai analogiškai valstybės premijos, rentos ir valstybės stipendijos neskyrimo pagrindai (dėl teistumo bei dopingo preparatų vartojimo ar dopingo metodų taikymo), o, kaip minėta, rengiant galiojančio Įstatymo pakeitimą nuostatos dėl draudimo dalyvauti manipuliavime sporto varžybomis buvo analogiškai derinamos su nuostatomis dėl dopingo vartojimo draudimo, todėl manipuliavimas sporto varžybomis įtvirtintas kaip valstybės premijos bei valstybės stipendijos nemokėjimo pagrindas) (Įstatymo projekto 23 straipsnio 4 dalies 2 punktas, 24 straipsnio 6 dalies 4 punktas, 25 straipsnio 3 dalies 4 punktas). Analogiškai Įstatymo projektas papildytas nauju 27 straipsniu dėl manipuliavimo sporto varžybomis draudimo (nauja IX dalimi), kuriame įtvirtintas draudimas dalyvauti manipuliuojant sporto varžybomis, numatant, kad už šio draudimo pažeidimą gali būti taikomos tarptautinių ir Lietuvos nevyriausybinių organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, numatytos sankcijos, taip pat taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse (derinant su Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo 182¹ straipsniu įstatymu, priimtu 2016 m. birželio 30 d.) (Įstatymo projekto 27 straipsnis). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad atsižvelgiant į priimtą Įstatymo pakeitimą bei Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2016 birželio 30 d. išvadą Nr. XIIP-4492(2) „Dėl Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. 1-1151 2, 3, 15, 30, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo projekto“, Įstatymo projekte vartojama nuostata „*manipuliavimas sporto varžybomis*“ (o ne „*manipuliacijos sporto varžybomis*“).

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto 20 straipsnio 1 dalyje įvardinamos „sporto medicinos paslaugas teikiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos“ ir tik šiose įstaigose sportininkams rekomenduojama tikrintis sveikatą, kadangi šios įstaigos teikia specializuotas ir visapuses konsultacijas nei galėtų suteikti bendrosios praktikos ar kitų atskirų sričių gydytojai. Pažymėtina, kad Lietuvoje veikia 5 sporto medicinos centrai (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose) ir sporto medicinos kabinetas Utenoje, taip pat specializuotas medicinos paslaugas gali teikti bet kuri asmens sveikatos priežiūros įstaiga nuo 2016 metų pasikeitus reguliavimui – įtvirtinus sporto medicinos paslaugų išlaidų apmokėjimą privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis (sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 7 d. įsakymas Nr. V-12 „Dėl sporto medicinos ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 2015 m. vasario 17 d. įsakymas Nr. V-214 „Dėl Lietuvos medicinos normos

MN 122:2015 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ ir jo pakeitimai). Taip pat pažymėtina, kad specialiosios olimpiados žaidynių sąvoką nėra tikslinga apibrėžti Įstatymo projekte, kadangi Įstatymo projekte nėra apibrėžiamos ir kitos Įstatymo projekto tekste vartojamos žaidynės (pavyzdžiui, olimpinės, parolimpinės ar kurčiųjų), jos suprantamos kaip yra apibrėžiamos tarptautinių sporto organizacijų dokumentuose.

Atitinkamai patikslintas ir papildytas Įstatymo projekto aiškinamasis raštas.

Dėl Vyriausybės kanceliarijos Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus bei Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus redakcinio pobūdžio pastabų. Įstatymo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus bei Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus 2016 m. rugsėjo 14 d. išvadoje Nr. NV-2280 pateiktas redakcinio pobūdžio pastabas – dėl žodžio „politika“ perteklinio vartojimo Įstatymo projekto tekste – į visas pastabas atsižvelgta (atsisakyta žodžio „politika“, Įstatymo projekto 5 straipsnio 3 dalyje po žodžių „Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujanti formuojant valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje ir ją įgyvendinanti“ įvesta santrumpa „Vyriausybės įgaliota institucija“ vartojama visame Įstatymo projekto tekste).

Dėl kūno kultūros pamokų skaičiaus. Įstatymo projektas patikslintas pagal minėtame Vyriausybės pasitarime vidaus reikalų ministro pateiktą pastabą mažinamo dėl kūno kultūros pamokų skaičiaus, t. y. siūlymą Įstatymo projekte palikti šiuo metu galiojančią Kūno kultūros ir sporto įstatymo nuostatą (t. y. kūno kultūros pamokos yra privalomos ne mažiau kaip 3 valandas per savaitę), kuriai Vyriausybės pasitarime pritarė krašto apsaugos ministras. Taip pat šiai pozicijai pritaria Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Vyriausybės ir Įstatymo projekto derinimo metu pritarė Sveikatos apsaugos ministerija. Argumentai, kodėl kūno kultūros pamokų skaičius negalėtų būti mažinamas, pateikti aiškinamajame rašte (15–16 psl.).

Dėl Krašto apsaugos ministerijos siūlymų. Atsižvelgta į Vyriausybės pasitarime krašto apsaugos ministro pateiktą redakcinio pobūdžio siūlymą (Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalis papildyta po žodžių „valstybės tarnautojų“ įrašant žodžius „ir karių“ bei išbraukiant žodžius „įstatymais patvirtinti“) bei darbo tvarka derinant Įstatymo projektą, Krašto apsaugos ministerijos pateiktą siūlymą atsisakyti Įstatymo projekto 18 straipsnio 4 dalies dėl kūno kultūros pratybas krašto apsaugos sistemoje siekiančio vykdyti asmens (šia 4 dalimi buvo siūloma, kad minėtas asmuo turėtų baigti mokymus, kurių turinio reikalavimus nustatys krašto apsaugos ministras arba jo įgaliotas asmuo, atsižvelgdamas į Vyriausybės įgaliotos institucijos, dalyvaujančios formuojant valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje ir ją įgyvendinančios, nustatytus reikalavimus kūno kultūros ar sporto srities mokymų turiniui) – tokiam asmeniui bus taikomi bendri reikalavimai dėl kūno kultūros pratybų vedimo.

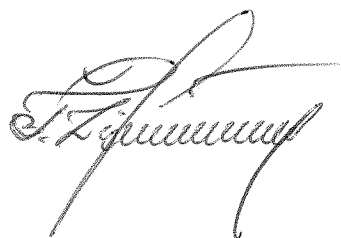
Dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlymo. Atsižvelgiant į socialinės apsaugos ir darbo ministrės siūlymą aptarti Neįgaliųjų reikalų tarybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlymus papildomai (t. y. siūlymus dėl neįgaliųjų sporto žaidynių hierarchijos, stipendijų ir rentų, į kuriuos nebuvo atsižvelgta, nes laikytini diskriminacinio pobūdžio), Įstatymo projektas 2016 m. rugsėjo 27 d. pakartotinai aptartas Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuotame susitikime (protokolas Nr. PP-3 pridedamas), kuriame nutarta pritarti Vidaus reikalų ministerijos siūlomam Įstatymo projektui dėl neįgaliųjų sportininkų įvertinimo ir rentų.

Dėl valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo. Įstatymo projektas patikslintas pagal siūlymus, pateiktus Vyriausybėje svarstant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, – vykdamas Vyriausybės 2016 m. rugsėjo 7 d. pasitarimo sprendimą (protokolo Nr. 51, 2 klausimas) – Įstatymo projektas papildytas nuostatomis, reglamentuojančiomis valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų trenerių, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimą (Įstatymo projekto 28 straipsnis ir priedas, Įstatymo projekto pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 15 dalis), atitinkamai papildytas Įstatymo projekto aiškinamasis raštas (22, 23–24, 31 psl.). Informuojame, kad minėtos nuostatos darbo tvarka derintos su Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija (Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Vyriausybės papildomai šias nuostatas aptarė su Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos savivaldybių sporto mokymo įstaigų vadovų asociacija ir Lietuvos savivaldybių sporto padalinių vadovų asociacija).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 27 lapai.
2. Nutarimo projektas, 1 lapas.
3. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 20 lapų.
4. Aiškinamasis raštas, 32 lapai.
5. Teisingumo ministerijos rašto kopija, 2 lapai.
6. Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos susitikimo protokolo kopija, 3 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Tomas Žilinskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

20 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pritarti Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir papildymo 69¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 56 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti vidaus reikalų ministrą Tomą Žilinską, o jam negalint dalyvauti – vidaus reikalų viceministrą Justą Pankauską atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

Atleiskite diektoriaus p...
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas

2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Žilinskas

2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 18, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO II DALIES VIII SKYRIAUS PAVADINIMO, 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 69¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-705 16 IR 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 56 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS ĮSTATYMO NR. I-1571 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS ĮSTATYMO NR. VIII-375 9 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1143 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

2012 m. rugpjūčio 21 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 958 pritarė Lietuvos Respublikos Seimo parengto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIP-1051(3) teisinio reglamentavimo tikslams, tačiau pateikė pastabas ir pasiūlymus tobulinti jį iš esmės bei pasiūlė parengti naujos redakcijos Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo projektą planuojamoje sudaryti vidaus reikalų ministro darbo grupėje.

Nuo galiojančio Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo (toliau – Įstatymas) priėmimo Lietuvoje įvyko nemažai pasikeitimų bei susiformavo atitinkama praktika kūno kultūros ir sporto srityje. Šiuo metu galiojantis Įstatymas nustato nemažai nuostatų, neatitinkančių šiandienos realijų, jis sudaro prielaidas nepagrįstai ir neproporcingai didelei valstybės intervencijai (daugeliu atvejų nesuderinamai su valstybės paskirtimi) į kūno kultūros ir sporto sritį, kuri reguliuojama nevyriausybinių sektoriaus tiek tarptautinių, tiek nacionalinių organizacijų sukurtų taisyklių ir iš prigimties yra pagrįsta savanoriška bei savarankiška visuomenine veikla (pavyzdžiui, funkcijos tokios kaip sporto varžybų sistemos nustatymo ir organizavimo, sportininkų rinkinių formavimo, dopingo kontrolės vykdymo (testavimo), sporto arbitražo sudarymo, kt. klausimai pagal nacionalinės ar tarptautinės atitinkamos sporto šakos federacijos, tarptautinių sporto organizacijų ar tarptautinių sporto organizacijų nustatytas taisykles priskirtinos nevyriausybinių organizacijų kompetencijai, todėl šių nuostatų įtvirtinimas galiojančiame Įstatyme atsisakytinas). Be to, praktikoje kyla nemažai galiojančio Įstatymo taikymo problemų dėl neaiškių ar nenuosekliai vartojamų sąvokų, neaiškių ir tarpusavyje nederančių kai kurių Įstatymo nuostatų (pavyzdžiui, Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Kūno kultūros ir sporto departamentas), sprendamas klausimą dėl sporto šakos federacijos pripažinimo nacionaline sporto šakos federacija, kuriai vėliau skiria biudžeto lėšų sporto veiklai plėtoti, dėl galiojančiame Įstatyme dviprasmiškai apibrėžtų *sporto ir kūno kultūros* sąvokų susiduria su keblumais, nustatant ką ši organizacija plėtoja – sportą ar tik kūno kultūrą; dėl neaiškaus *sportuotojo* sąvokos apibrėžimo Kūno kultūros ir sporto departamentui pavaldūs sporto medicinos centrai, neatlygintinai (iš valstybės biudžeto lėšų) teikiantys specializuotas sporto medicinos

paslaugas sportininkams ir sportuotojams, susiduria su problema, nustatant, ar asmuo laikomas sportuotoju ar ne; dėl dviprasmiškai apibrėžtos *trenerio* sąvokos praktikoje neaišku, kokie kvalifikaciniai reikalavimai jam taikomi (apibrėžiant sąvoką *treneris* Įstatyme nurodyta, kad tai asmuo, *sporto (šakos) federacijos* (nacionalinės arba tarptautinės) nustatyta tvarka įgijęs kvalifikaciją ar kvalifikacinę kategoriją, tačiau Įstatymo kitame straipsnyje įtvirtinta, kad trenerių kvalifikacinius reikalavimus, jų atestavimo ir kategorijų suteikimo tvarką nustato Kūno kultūros ir sporto departamentas); ir kt.). Galiojančio Įstatymo keitimą paskatino ir tai, kad kai kurie santykiai yra nereglamentuoti ar reglamentuoti nepakankamai (pavyzdžiui, galiojančiame Įstatyme nenustatyti aiškūs valstybės skatinimo už pasiektus sporto laimėjimus bei valstybės vardo garsinimą principai ir kriterijai (galiojančiame Įstatyme neįtvirtinti sporto laimėjimai ir jų pasiekimo principai už kuriuos sportininkams gali būti skiriamos vienkartinės valstybės premijos; nenustatyti atvejai, kada premijos ir išmokos sportininkams už laimėjimus neskiriamos, o paskirtosios nemokamos, nors Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pasisakęs, kad nuosavybės teisė yra viena iš pamatinių asmens teisių, todėl nuosavybės santykiai yra įstatyminio reguliavimo dalykas (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1997 m. balandžio 8 d. nutarimas, 1998 m. rugsėjo 24 d. nutarimas, 2008 m. spalio 30 d. nutarimas), biudžeto lėšų skyrimo principai kūno kultūros ir sporto srities projektams ir programoms įgyvendinti (kokie subjektai ir kokiomis sąlygomis gali gauti biudžeto lėšas (žr. pirmiau minėtą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išvadą); nereglamentuotas išskirtinių sportinių gabumų turinčių vaikų ugdymas; neapibrėžta strateginių sporto šakų nustatymo paskirtis, todėl neaišku, kokią pridėtinę vertę duoda tokios sporto šakų kategorijos išskyrimas; nereglamentuotos sporto ir kūno kultūros renginių saugumo užtikrinimo (pavyzdžiui, policijai nesuteikti pakankami įgaliojimai imtis atitinkamų priemonių esant pavojui renginio dalyvių sveikatai ar gyvybei per kūno kultūros ir sporto renginius), taip pat kovos su manipuliavimu sporte priemonės; Įstatyme nustatytas Kūno kultūros ir sporto tarybos vaidmuo (kompetencija) valstybės politikos kūno kultūros ir sporto srityje ir įgyvendinime iš esmės skiriasi nuo realiai tarybos vykdomos (taryba nesvarsto klausimų, susijusių su kūno kultūros ir sporto plėtros atitiktimi tarptautiniams kūno kultūrą ir sportą reglamentuojantiems aktams, nes prisijungimas prie tarptautinių konvencijų reglamentuotas pačių konvencijų ir paprastai konvencijų nuostatos į nacionalinę teisę perkeliama jas ratifikuojant įstatymais, be kita ko, tarptautinėse organizacijose, kurių narė yra Lietuva, pozicijas atstovauja valstybės institucijų atstovai teisės aktų nustatyta tvarka); ir kt.), o kai kurios galiojančio Įstatymo nuostatos yra perteklinės, neįgyvendinamos arba įgyvendinamos tik iš dalies (pavyzdžiui, Lietuvos nacionalinė televizija transliuoja ne visų 11 strateginių sporto šakų nacionalines ar atrankos į Europos ar pasaulio čempionatus varžybas dėl lėšų ir laiko trūkumo, be to, abejotina, ar tokį reikalavimą, dėl renginių gausos, būtų įmanoma įgyvendinti fiziškai; Kūno kultūros ir sporto departamentas netvirtina mokymo programų, pagal kurias sportininkų ugdymo centruose, įsteiguose savivaldybių, sporto (šakų) klubuose ir federacijų organizuojamose stovyklose rengiami sportininkai, nes pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą kūno kultūros ir sporto plėtra – savarankiškoji savivaldybių funkcija, kurią savivaldybės vykdo pagal savo gyventojų poreikius, o pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą į asociacijų veiklą ir jų vidaus reikalus negali kištis kitos valstybės institucijos; Kūno kultūros ir sporto departamentas nėra nustatęs sporto arbitražo sudarymo tvarkos ir darbo reglamento – sporto šakų federacijos pačios pagal tarptautinių federacijų reikalavimus yra nusistačiusios, kaip nagrinėjami ginčai ne teismo tvarka, tokia teisė ir turėtų būti paliekama nevyriausybinėms organizacijoms, taip pat kūno kultūros ir sporto įstaigų vadovų kvalifikacinių reikalavimų, jų atestavimo, kategorijų suteikimo tvarkos, nes savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojai nėra siejami jokiais pavaldumo ryšiais su Kūno kultūros ir sporto departamentu, ir kt.) ir pan.

Be to, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. KT26-N15/2015 pripažino, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ tiek, kiek juo reguliuojamos esminės biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai,

48 straipsnio 1 dalies nuostatai „kiekvienas žmogus <...> turi teisę <...> gauti teisingą apmokėjimą už darbą“, 128 straipsnio 1 dalies nuostatai „sprendimus dėl <...> valstybės <...> esminių turtinių įsipareigojimų priima Seimas Vyriausybės siūlymu“, konstituciniams teisinės valstybės, valdžių padalijimo principams. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo prieštaraujančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijai pripažintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas buvo taikomas nustatant ir valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas. Šiuo metu galiojančiame Įstatyme nėra nuostatų, aptariančių esmines valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas.

Siekiant išspręsti susidariusias problemas, parengtas Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas), kurio tikslas – atsisakyti valstybei ir savivaldybėms nebūdingų funkcijų kūno kultūros ir sporto srityje ir perteklinių, bendro pobūdžio normų, aiškiau reglamentuoti kūno kultūros ir sporto sistemą, įtvirtinti nuostatas, aptariančias esmines valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas, teisinį reguliavimą nustatyti tik tokį, kuris yra būtinas siekiant sportuojančių asmenų sveikatai, turtui ir viešajai tvarkai apsaugoti ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje apibrėžtai valstybės paskirčiai kūno kultūros ir sporto srityje – skatinti visuomenės kūno kultūrą ir remti sportą – atskleisti. Įstatymo projektu taip pat įgyvendinamos 2014 m. lapkričio 18 d. Seimo priimtos rezoliucijos Nr. XII-1342 „Dėl sporto politikos“ nuostatos dėl vaikų sveikatos stiprinimo, kūno kultūros ir sporto organizavimo švietimo įstaigose.

Šiam tikslui pasiekti Įstatymo projekte numatoma: įtvirtinti sporto ir kūno kultūros apibrėžti bei aiškiai apibrėžti kitas sąvokas, kūno kultūros ir sporto principus, nustatyti tik valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms būdingas funkcijas kūno kultūros ir sporto srityje, atsisakyti perteklinio reguliavimo, padidinti Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos vaidmenį kūno kultūroje ir sporte bei aiškiau nustatyti jos funkcijas, aiškiai išdėstyti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų skyrimo principus kūno kultūros ir sporto srities projektams ir programoms įgyvendinti, nustatyti reikalavimus kūno kultūros ar sporto specialistų išsilavinimui, sportuojančių asmenų sveikatai ir saugumui užtikrinti, kūno kultūros ir sporto organizavimui švietimo ir mokslo įstaigose, valstybės skatinimo už pasiektus laimėjimus bei valstybės vardo garsinimą principus ir kriterijus, taip pat įtvirtinti valstybės paramą antidopingo ir kovos su manipuliavimu sporto varžybomis srityse bei nekomercinio pobūdžio kūno kultūros ir sporto srityje kylančių ginčų sprendimui alternatyviu būdu (arbitraže), nustatyti esmines valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas.

Atsižvelgiant į siūlomus galiojančio Įstatymo nuostatų pakeitimus parengti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir papildymo 69¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 63 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 1V-78 sudaryta darbo grupė (darbo grupės vadovas – vidaus reikalų viceministras Elvinas Jankevičius, tel. 271 7146, el. p. elvinas.jankevicius@vrm.lt).

3. Dabartinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reguliavimas.

Šiuo metu galiojančiame Įstatyme įtvirtinta nemažai nuostatų, nesuderinamų su valstybės paskirtimi ir įtvirtinančių pernelyg didelę valstybės intervenciją į visuomeninius santykius kūno kultūros ir sporto srityje, neatitinkančių šiandienos realijų, pavyzdžiui, nustatyta, kad:

1) Kūno kultūros ir sporto departamentas:

a) koordinuoja ne tik valstybės institucijų ir įstaigų veiklą, bet ir kitų kūno kultūros ir sporto subjektų (taip pat ir sportininkų, sportuotojų, kūno kultūros ir sporto klubų, sporto šakų federacijų, sveikos gyvensenos mokyklų, savivaldybių institucijų, kitų organizacijų, plėtojančių kūno kultūrą ir sportą), kurie su valstybės institucijomis ar įstaigomis nėra susaistyti jokiais pavaldumo ar atskaitomybės santykiais, vykdo veiklą kūno kultūros ir sporto srityje; kad ši funkcija nėra tinkamai atliekama yra pažymėjusi ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje Nr. VA-P-50-1-28: „KKSD neturi teisinių svertų tinkamam kitų institucijų, dalyvaujančių kūno kultūros ir sporto plėtroje, koordinavimui“;

b) pripažįsta sporto (šakos) federacijas nacionalinėmis (pripažinta virš 70 nacionalinių sporto šakų federacijų);

c) duoda Kūno kultūros ir sporto departamento pripažintoms sporto šakų federacijoms leidimą organizuoti Lietuvoje tarptautinius sporto renginius, t. y., negavus Kūno kultūros ir sporto departamento leidimo, sporto šakų federacijos jokio tarptautinio sporto renginio organizuoti Lietuvoje negalėtų;

d) tvirtina mokymo programas, pagal kurias rengiami sportininkai;

e) koordinuoja didelio sportinio meistriškumo ir vaikų bei jaunimo ugdymo programų vykdymą sportininkų ugdymo centruose (arba tai atlieka Kūno kultūros ir sporto departamento įgaliota valstybės ar *savivaldybės* institucija);

f) kartu su Lietuvos tautiniu olimpinio komitetu tvirtina pasirengimo olimpinėms žaidynėms programas, kuriomis vadovaujantis rengiami Lietuvos olimpinių rinktinių ir olimpinės pamainos sportininkai;

g) koordinuoja Lietuvos olimpinių rinktinių ir olimpinės pamainos sportininkų rengimo olimpinėms žaidynėms programos įgyvendinimą;

h) nustato kriterijus, kuriuos atitinkančios sporto organizacijos gali organizuoti ir vykdyti tarptautinio ir nacionalinio lygio varžybas;

i) gali nustatyti papildomas atitinkamų sporto varžybų vykdymo sąlygas (reikalavimus sporto įrenginiams, sporto varžybų organizatoriaus civilinės atsakomybės draudimą ir kt.);

j) vykdo dopingo ir jo metodų kontrolę Lietuvos Respublikoje (arba tai atlieka Kūno kultūros ir sporto departamento įgaliota institucija);

k) nustato sporto arbitražo sudarymo tvarką ir darbo reglamentą;

2) savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas kitas savivaldybės administracijos padalinys ar savivaldybės įstaiga tvirtina miestų ir (ar) savivaldybių sporto šakų rinktines;

3) rinktinės sudėtyje gali būti tik baigtinis sąrašas asmenų, taip pat numatyti subjektai, tvirtinantys rinktinių sudėtis;

4) sudaromas baigtinis sąrašas sportininkų rengimo varžyboms būdų: pagal Įstatymą sportininkai gali būti rengiami tik sportininkų ugdymo centruose, sporto (šakų) klubuose ir federacijų organizuojamose stovyklose, t. y. sportininko rengimu varžyboms nelaikomi atvejai, kai, pavyzdžiui, sportininkas yra rengiamas savo asmeninio trenerio ar rengiasi savarankiškai arba yra rengiamas kito, nei sporto (šakos) federacija, subjekto organizuojamose stovyklose;

5) sporto varžybas Lietuvos Respublikoje gali organizuoti tik Įstatyme numatyti subjektai (nacionalinės federacijos arba jų pavestos sporto organizacijos, arba Kūno kultūros ir sporto departamento nustatytus kriterijus ir tarptautinių sporto organizacijų nustatytus reikalavimus atitinkančios sporto organizacijos);

6) asmenys, lankantys *bet kokios formos* kūno kultūros ir sporto pratybas ir dalyvaujantys varžybose, privalo reguliariai tikrintis sveikatą.

Atsižvelgiant į tai, kad sprendimus, susijusius su pirmiau išvardytais visuomeniniais santykiais, priima pačios atitinkamoje kūno kultūros ir sporto srityje veikiančios nevyriausybinių organizacijos, kurios vadovaujasi tiek tarptautinių nevyriausybinių organizacijų, tiek ir savo nustatytomis taisyklėmis, valstybė neturėtų nustatyti specialaus šių santykių reguliavimo.

Pažymėtina, kad kai kurios šiuo metu galiojančiame Įstatyme valstybės įstaigoms ir kitiems subjektams pavestos funkcijos nėra atliekamos arba atliekamos tik iš dalies – tai parodo tokių funkcijų netikslumą, jos nedera su kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, pavyzdžiui:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina savo veiklos prioritetus kūno kultūros ir sporto plėtros srityje, tačiau atskiru dokumentu nėra patvirtinusi prioritetinių kūno kultūros ir sporto plėtros krypčių ir programų;

2) Nacionalinė kūno kultūros ir sporto taryba nesvarsto klausimų, susijusių su kūno kultūros ir sporto plėtros atitiktimi tarptautiniams kūno kultūrą ir sportą reglamentuojantiems aktams;

3) Kūno kultūros ir sporto departamentas:

a) sprendimą dėl leidimo Kūno kultūros ir sporto departamento pripažintoms nacionalinėms sporto (šakos) federacijoms organizuoti Lietuvoje tarptautinius sporto renginius priima tik dėl tų sporto renginių, kuriems prašoma valstybės biudžeto lėšų (nors Įstatymas nurodo, kad Kūno kultūros ir sporto departamentas turėtų spręsti dėl visų Lietuvoje planuojamų organizuoti tarptautinių sporto renginių); šios funkcijos atlikimas susiaurintas dėl dviejų priežasčių: sporto renginių gausos; pareigos sporto (šakos) federacijoms pranešti Kūno kultūros ir sporto departamentui apie planuojamą organizuoti renginį nebuvimo;

b) netvirtina mokymo programų, pagal kurias sportininkų ugdymo centruose, sporto (šakų) klubuose ir federacijų organizuojamose stovyklose rengiami sportininkai;

c) nekoordinuoja didelio sportinio meistriškumo ir vaikų bei jaunimo ugdymo programų vykdymo sportininkų ugdymo centruose;

d) nėra nustatęs kriterijų, kuriuos atitinkančios sporto organizacijos gali organizuoti ir vykdyti tarptautinio ir nacionalinio lygio varžybas;

e) nėra nustatęs kūno kultūros ir sporto įstaigų vadovų kvalifikacinių reikalavimų, jų atestavimo, kategorijų suteikimo tvarkos;

4) nesant sudarytai pakankamai materialinei bazei mokyklose ir aukštosiose mokyklose, nėra tinkamai vykdomas įpareigojimas dėl kūno kultūros ir sporto pratyboms (pamokoms) nustatyto valandų skaičiaus (mokyklose ne mažiau kaip 3, aukštosiose mokyklose – 2 valandos per savaitę);

5) Lietuvos nacionalinė televizija transliuoja ne visų strateginių sporto šakų nacionalines ar atrankos į Europos ar pasaulio čempionatus varžybas, nes tam nepakanka nei laiko, nei finansinių išteklių.

Kai kurios galiojančio Įstatymo nuostatos nedera tarpusavyje arba dėl neracionaliai didelių reikalavimų nėra įmanomos įgyvendinti praktiškai, pavyzdžiui:

1) Įstatymo 2 straipsnio 29 dalyje apibrėžiant sąvoką *strateginės sporto šakos* nurodyta, kad tai yra Kūno kultūros ir sporto departamento į prioritetinių valstybės sporto šakų sąrašą įtrauktos sporto šakos, tačiau niekur Įstatyme Kūno kultūros ir sporto departamentui nėra pavesta tokį sąrašą sudaryti.

2) Įstatymo 2 straipsnio 30 dalyje apibrėžiant sąvoką *treneris* nurodyta, kad tai asmuo, sporto (šakos) federacijos (nacionalinės arba tarptautinės) nustatyta tvarka įgijęs kvalifikaciją ar kvalifikacinę kategoriją. Tuo tarpu Įstatymo 9 straipsnio 7 punkte įtvirtinta, kad trenerių kvalifikacinius reikalavimus, jų atestavimo ir kategorijų suteikimo tvarką nustato Kūno kultūros ir sporto departamentas.

3) Įstatymo 12 straipsnio 4 dalies 5 punkte nurodyta, kad miestų ir (ar) savivaldybių sporto šakų rinktines tvirtina savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas kitas savivaldybės administracijos padalinys ar savivaldybės įstaiga; tuo tarpu Įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad šias rinktines gali tvirtinti jau tik du subjektai – savivaldybės administracijos direktorius arba savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas įstaigos.

4) Įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Kūno kultūros ir sporto departamentas tik su pripažinta nacionaline sporto (šakos) federacija pasirašo biudžeto lėšų naudojimo sutartį; tuo tarpu

Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad visos nevyriausybės kūno kultūros ir sporto organizacijos (taip pat ir Kūno kultūros ir sporto departamento pripažinimo neturinčios sporto (šakos) federacijos) gali gauti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų kūno kultūros ir sporto programoms ir projektams įgyvendinti ir su šiomis organizacijomis pasirašoma biudžeto lėšų naudojimo sutartis.

Įstatymo 15 straipsnio 4 dalies 2 punkte nustatyta, kad tik Kūno kultūros ir sporto departamento pripažinta nacionalinė sporto (šakos) federacija sudaro sporto šakų Lietuvos rinktines ir atstovauja Lietuvai tarptautinėse varžybose. Tačiau Įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad sporto šakos atskirų amžiaus grupių ir nacionalines rinktines sudaro atitinkamos sporto šakos federacija, t. y. ne tik Kūno kultūros ir sporto departamento pripažinta; šio straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad tarptautiniams kompleksiniams renginiams nacionalinių sporto (šakų) federacijų teikimu rinktines sudaro nacionalinės sporto organizacijos, kurios yra atitinkamų tarptautinių sporto organizacijų narės, o šio straipsnio 5 dalyje nurodoma, kad Lietuvos olimpinę ir parolimpinę rinktines Lietuvos sporto (šakų) federacijų teikimu formuoja atitinkamai Lietuvos tautinis olimpinis ir Lietuvos parolimpinis komitetai.

5) Įstatymo 16 straipsnio 1 dalis numato, kad švietimo įstaigų vadovai atsako už visą saugią ir sveiką sportavimo aplinką ne tik per pamokas, bet ir po pamokų bei mokinių atostogų metu.

6) Įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje sportininkams numatytos tokios pareigos kaip šalies garbės gynimas tarptautinėse varžybose, susilaikymas nuo neprotingos fizinės rizikos ir veiklos, kuri gali lemti susirgimą, susižalojimą, negalią ar mirtį ir pan.; tačiau nėra numatyta atsakomybė bei būdai, kaip užtikrinti, kad sportininkas laikytųsi šių pareigų, nes tai yra kiekvieno asmens apsisprendimo laisvė.

7) Įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas asmenims reguliariai tikrintis sveikatą, jeigu jie lanko bet kokios formos kūno kultūros ir sporto pratybas ir dalyvauja varžybose; pažymėtina, kad į teiginio *bet kokios formos pratybos ir varžybos* turinį patenka ir įvairūs mėgėjiški, saviveikliniai kūno kultūros ar sporto renginiai (pavyzdžiui, sporto šventės, masinės viešos mankštos, renginiai siekiant atitinkamų masiško rekordų, šou renginiai (pavyzdžiui, bėgimas su aukštakulniais) ir pan.). Todėl manytina, kad nustatytas įpareigojimas reguliariai tikrintis sveikatą ir tokiuose renginiuose dalyvaujantiems asmenims nėra adekvatus. Be to, Įstatymo 45 straipsnio 2 dalyje sporto pratybų ir varžybų organizatoriams nustatyta pareiga neleisti dalyvauti pratybose ir varžybose asmenims, kurie nustatytu laiku nepasitikrino sveikatos ir nepateikė nustatytos formos pažymos. Pažymėtina, kad toks įpareigojimas ypač apsunkina įvairių masinių kūno kultūros ar sporto renginių organizatorių, į kuriuos dalyviais registruojasi itin daug asmenų – nuo kelių iki keliolikos tūkstančių, pavyzdžiui, įvairūs bėgimai, mėgėjiškos dviračių varžybos ir pan. Šiuo atveju tokių renginių organizatoriai nėra pajėgūs patikrinti, ar visi asmenys yra nustatytu laiku pasitikrinę sveikatą.

8) Siekdama tinkamai įgyvendinti Įstatymo 47 straipsnyje nustatytą įpareigojimą, Lietuvos nacionalinė televizija turėtų didelę dalį savo programos skirti sporto varžybų transliavimui, nes šiuo metu yra patvirtintas net 11 strateginių sporto šakų sąrašas, o pagal šio straipsnio reikalavimus Lietuvos nacionalinė televizija turi transliuoti ne tik šių sporto šakų atrankos į Europos ar pasaulio čempionatus varžybas, bet ir nacionalines.

Nemaža dalis šiuo metu galiojančio Įstatymo normų yra bendro pobūdžio, nenustatančios jokio specialaus reguliavimo (pavyzdžiui, Įstatymo 5 straipsnis, 9 straipsnio 2, 11 punktai, 16, 27 straipsniai, 28 straipsnio 1 dalis, 29, 35–39, 48 ir 49 straipsniai), o jose aptariami visuomeniniai santykiai jau yra sureguliuoti kitais įstatymais, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų, Lietuvos Respublikos švietimo, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Lietuvos Respublikos asociacijų ir kitais įstatymais.

Atkreiptinas dėmesys, kad kai kurių šiuo metu galiojančiame Įstatyme asmenims nustatytų teisių jie negali įgyvendinti betarpiškai, nedalyvaujant trečiajam subjektui, todėl atskirais atvejais yra rizika, kad asmuo apskritai negalės pasinaudoti jam suteikta teise, pavyzdžiui, Lietuvos

Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio stipendiją didelio meistriškumo sportininkas, besirengiantis tarptautinėms varžyboms ir atstovaujantis jose Lietuvai, gali gauti tik tuo atveju, jei yra Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Lietuvos parolimpinio komiteto ar atitinkamos sporto (šakos) federacijos teikimas. Taigi, jeigu minėtos nevyriausybines organizacijos dėl kokių nors priežasčių nuspręstų neteikti didelio meistriškumo sportininko kandidatūros stipendijai gauti, sportininkui ši stipendija negalėtų būti paskirta, nepaisant to, kad sportininkas rengtųsi tarptautinėms varžyboms ir atstovautų jose Lietuvai.

Manytina, kad kai kurie galiojančiame Įstatyme nustatyti reikalavimai nepagrįstai didina administracinę našą kūno kultūros ir sporto srityje veikiantiems subjektams ir nederą su Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatyme nustatyta valstybės politika administracinės naštos mažinimo srityje, pavyzdžiui:

1) Kūno kultūros ir sporto departamento pripažintai nacionalinei sporto (šakos) federacijai nustatytas reikalavimas gauti Kūno kultūros ir sporto departamento leidimą siekiant organizuoti Lietuvoje tarptautinius sporto renginius, tarptautines, kompleksines sporto varžybas; manytina, kad toks reikalavimas nėra racionalus, nes iš sporto (šakos) federacijos reikalaujama kreiptis į Kūno kultūros ir sporto departamentą ir gauti pastarojo leidimą net ir tuo atveju, kai organizuojamam tarptautiniam sporto renginiui nėra prašoma valstybės biudžeto lėšų. Atsižvelgiant į didelę sporto renginių gausą bei į tai, kad sporto (šakos) federacijos neturi pareigos apie planuojamą organizuoti renginį pranešti Kūno kultūros ir sporto departamentui, leidimus organizuoti Lietuvoje tarptautinius sporto renginius Kūno kultūros ir sporto departamentas išduoda tik tiems sporto renginiams, kuriems prašoma valstybės biudžeto lėšų; tokių leidimų Kūno kultūros ir sporto departamentas per metus išduoda iki 10, tam sugaištama apie 60 val., patiriamos apie 290–377 Eur per metus finansinės išlaidos (išlaidos tarnautojų darbo užmokesčiui). Už šio leidimo išdavimą iš pareiškėjų nėra imamas mokestis ar rinkliava, todėl atsisakius minėto leidimo nebus netenkama papildomų lėšų.

2) Įstatyme kūno kultūros ar sporto specialistui keliamas reikalavimas turėti sportinį aukštąjį išsilavinimą arba kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą. Asmenims, neturintiems sporto krypties aukštojo išsilavinimo, Kūno kultūros ir sporto departamentas išduoda veiklos leidimą ribotą laiką (4 metams) dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą. Tačiau pažymėtina, kad Kūno kultūros ir sporto departamentas minėtą leidimą išduoda įvertinęs tik tai, ar asmuo yra baigęs atitinkamus mokymus (pagal juridinių asmenų parengtas mokymų kūno kultūros ir sporto srities programas, suderintas su Kūno kultūros ir sporto departamentu), t. y. ar turi reikiamą kvalifikaciją patvirtinantį pažymėjimą. Todėl manytina, kad asmens kompetencijų kūno kultūros ir sporto srityje turėjimą įrodo būtent atitinkamų mokymų baigimą patvirtinantis dokumentas (kaip ir aukštojo išsilavinimo atveju – aukštojo mokslo diplomas) ir papildomas dokumentas – kūno kultūros ar sporto veiklos leidimas – nėra būtinas. Kūno kultūros ir sporto departamentas vidutiniškai per metus išduoda apie 125 leidimus, 2013–2014 m. leidimų blankų gamybai (800 vnt.) išleista 4 923,54 Eur. Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimo procese dalyvauja 5 Kūno kultūros ir sporto departamento valstybės tarnautojai (sudaryta komisija), pateiktų prašymų nagrinėjimui sugaištama po 2–4 val. per mėnesį, apie 579–1 158 Eur per mėnesį patiriama finansinių išlaidų (išlaidos tarnautojų darbo užmokesčiui).

Galiojantis Įstatymas nustato kūno kultūros ir sporto veiklos finansavimą per projektus ir programas, dėl kurio gali kreiptis tik nevyriausybines organizacijos, tačiau nereguliuoja, kad dėl projektų finansavimo biudžeto lėšomis gali kreiptis ir kiti asmenys. Be to, Įstatyme neaptarta, kokia dalimi projektai gali būti finansuojami valstybės biudžeto lėšomis. Nevyriausybinių organizacijų projektus finansuojant 100 proc. valstybės biudžeto lėšomis, projektų vykdytojai nėra skatinami ieškoti kitų finansavimo šaltinių. Taip pat Įstatymas neaptaria ir atveju, kai valstybės finansavimas negali būti skiriamas arba paskirtas finansavimas gali būti sustabdomas ir grąžintinas.

Galiojantis Įstatymas nenumato galimybės kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms apdovanoti nusipelnčius sporte asmenis – nusipelnusio Lietuvos Respublikos sportininko, trenerio ir sporto darbuotojo vardą gali suteikti tik Kūno kultūros ir sporto

departamentas. Pažymėtina, kad vadovaujantis Valstybės apdovanojimų įstatymu sportininkams už nuopelnus Lietuvos Respublikai gali būti suteikiami ir valstybės apdovanojimai.

Įstatyme įtvirtinta, jog biudžetinių kūno kultūros ir sporto įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, nustato Kūno kultūros ir sporto departamentas. Tačiau pats galiojantis Įstatymas neaptaria esminių darbo apmokėjimo sąlygų, pavyzdžiui, nenustato darbo užmokesčio sudedamųjų dalių (jas nustato Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius priimdamas įsakymą). Pažymėtina, kad, be pirmiau paminėto 2015 m. rugsėjo 29 nutarimo, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą (pavyzdžiui, 2004 m. gruodžio 13 d. ir 2009 m. gruodžio 11 d. nutarimuose) yra pažymėjęs, kad nustatomas apmokėjimo už darbą dydis (darbo užmokestis) yra esminis kiekvieno piliečio teisės gauti teisingą apmokėjimą už darbą elementas ir turi būti nustatomas įstatymu. Be to, pažymėtina, kad ne biudžetinėse įstaigose dirbančių kūno kultūros ir sporto specialistų darbo užmokesčio sistemos klausimų (išskyrus esminius dalykus, tokius kaip minimalus darbo užmokestis) valstybė neturėtų reguliuoti, nes tai yra privatinės teisės ir laisvos darbo rinkos klausimas.

Galiojančiame Įstatyme nustatyta, kad sportininkai atsižvelgiant į jų pasiektus laimėjimus sporte turi teisę gauti:

1) *Rentą*, kuri mokama tik pabaigus sportininko karjerą ir yra fiksuoto dydžio (kas mėnesį 1,5 Statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio, pavyzdžiui, 2015 m. II ketv. $1,5 \times 713,9 \text{ Eur} = 1\,070,85 \text{ Eur}$) visiems skirtingus laimėjimus pasiekusiems sportininkams (pavyzdžiui, tiek olimpinių žaidynių čempionui, tiek Europos ar pasaulio čempionui, tiek ir olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionui ir pasaulio rekordininkui).

2) *Sportininko valstybės stipendiją*, kuri mokama tik olimpinių ir parolimpinių sporto šakų didelio meistriškumo sportininkams, kurie rengiasi tarptautinėms sporto varžyboms ir atstovauja jose Lietuvai (dydis skaičiuojamas pagal Vyriausybės nustatytą koeficientą (priklauso nuo pasiektų rezultatų; galimas nuo 7,5 iki 26,9 koeficiento dydis) ir bazinės socialinės išmokos dydį (38 Eur): didžiausia stipendija – 568,52 Eur (neįgalieji) arba 1 012,80 Eur (kiti sportininkai), mažiausia – 282,38 Eur (neįgalieji) arba 432,98 Eur (kiti sportininkai).

Jaunimui, net ir iškovojus svarius laimėjimus, minėta išmoka neskiriama.

Pažymėtina, kad Įstatymas nenustato aplinkybių, kurioms esant sportininko *valstybės stipendija* turi būti grąžinama (pavyzdžiui, sportininko sporto laimėjimai buvo anuliuoti dėl dopingo preparatų vartojimo, sportininkas buvo nuteistas už tyčinio nusikaltimo padarymą, kt.).

3) Vienkartinę *valstybės premiją*, kurios dydis priklauso nuo sportininko pasiektų laimėjimų. Galiojančiame Įstatyme nenustatyti nei kriterijai, kuriais vadovaujantis sportininkui skiriama tokia premija, nei laimėjimai, už kuriuos jos skiriamos. Praktikoje yra pasitaikę atvejų, kai laimėjimas buvo pasiektas nedalyvaujant netgi nei vienam varžovui, t. y. asmuo rungtyje dalyvavo vienas ir iš esmės varžėsi pats su savimi. Be to, šiuo metu valstybės premiją už sportininko pasiektą sporto laimėjimą gali gauti ne tik sportininkas ir treneris, bet ir kiti rinktinės nariai (pavyzdžiui, mokslininkai, masažuotojai, vadybininkai, rinktinės vadovai, ir kt.), nors jų indėlis į pasiektą sporto laimėjimą būna tik netiesioginis. Daugeliu atvejų šio indėlio įvertinti objektyviai neįmanoma arba jis būna tik minimalus, be to, praktikoje pasitaiko atvejų, kai į rinktinės narių sudėtį formaliai įtraukiami asmenys, realiai nedalyvaujantys sportininkų rengimo procese (pavyzdžiui, mokslininkai, vadybininkai, gydytojai, psichologai), kurie, priešingai nei sportininkai, gauna atlygį iš atitinkamos federacijos (pagal darbo sutartį ar kontraktą). Pagal šiuo metu galiojančią reguliavimą olimpinių sporto šakų olimpinių *individualiųjų* rungčių sporto varžybose, parolimpinėse, kurčiųjų, specialiosios olimpiados žaidynėse atitinkamą vietą užėmusio sportininko rinktinės nariams, išskyrus trenerius, visa skiriamos premijos suma – 25 procentai už atitinkamą sporto laimėjimą nustatyto premijos dydžio (pavyzdžiui, sportininkui, Olimpinėse žaidynėse iškovojusiam 1-ąją vietą, valstybė skiria 115,85 tūkst. Eur dydžio premiją, o kitiems rinktinės nariams papildomai išmoka 28,96 tūkst. Eur premiją (kuri išdalinama nariams pagal atitinkamos sporto (šakos) federacijos nurodytą jų indėlį). Premijos *sportinių* žaidimų komandų ir komandinių rungčių nariams

(sportininkams ir kitiems rinktinės nariams) dydis apskaičiuojamas, premijos dydį už atitinkamą laimėjimą dauginant iš oficialaus komandos arba komandinės rungties sportininkų skaičiaus ir visa suma komandos nariams (sportininkams ir kitiems rinktinės nariams) paskirstoma atsižvelgiant į jų indėlį į pergalę (šią informaciją pateikia atitinkama sporto (šakos) federacija) (pavyzdžiui, Pasaulio neįgaliųjų čempionato pirmos vietos laimėtojai numatyta 4 340 Eur premija; jei komandoje yra šeši sportininkai, tai vienam sportininkui tenkanti premija dauginama iš komandos sportininkų skaičiaus ir bendra gautoji suma (26 040 Eur) padalinama visiems komandos nariams, t. y. sportininkams, treneriams, ir kitiems rinktinės nariams (medikams, mokslininkams ir kt.).

Galiojantis Įstatymas nenustato išskirtinių sportinių gabumų turinčių vaikų ugdymo bendrojo ugdymo mokyklose. Pažymėtina, kad nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. Lietuvoje pradėjo veikti dvi specializuoto sportinio ugdymo krypties vidurinės mokyklos (Šiauliuose ir Panevėžyje), kuriose mokosi 368 mokiniai-sportininkai.

Lietuva, prisijungdama prie 1989 m. lapkričio 16 d. Europos Tarybos antidopingo konvencijos ir 2005 m. spalio 19 d. Jungtinių Tautų Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte, išreiškė valią remti „švarų“ ir sąžiningą sportą. Konvencijoje nurodyta, kad šalys privalo „patvirtinti atitinkamas priemones. Tokios priemonės gali apimti įstatymus, teisės aktus, politiką ar administracinę praktiką“. Lietuvos teisės aktuose nustatyta, kad valstybės premijos sportininkams mokamos tik už tuos sporto laimėjimus, kurie pasiekti nevarojant dopingo, sportininkų stipendijos skiriamos tik dopingo nevarojantiems sportininkams, valstybės biudžeto lėšos skiriamos tik tiems sporto renginių organizatoriams, kurie prisijungę prie Pasaulinio antidopingo kodekso, priimto Pasaulinės antidopingo agentūros 2003 m. kovo 5 d., ir pan. Šiuo metu galiojantis Įstatymas nustato, kad tik valstybė vykdo dopingo kontrolę, tačiau, įgyvendinant 2005 m. spalio 19 d. Tarptautinę konvenciją prieš dopingo vartojimą sporte, tai galėtų atlikti ir nevyriausybinės organizacijos ar kiti juridiniai asmenys, o valstybė – remti iniciatyvas, nukreiptas prieš dopingo vartojimą (skiriant lėšų nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų parengtoms programoms ir projektams).

Lietuvos siekis remti sąžiningą sportą išreikštas ir 2014 m. rugsėjo 18 d. pasirašant Europos Tarybos konvenciją dėl manipuliavimų sporto varžybomis. Šiuo metu galiojantis Įstatymas jokių priemonių kovai su manipuliavimu sporte nenumato. Manipuliavimas sporte – viena didžiausių grėsmių sporte. Susitarimai dėl sporto varžybų iškreipia sporto prasmę ir turinį, neigia sporto skleidžiamas vertybes, griauja sporto integralumą bei pažeidžia sporto etiką, sudaro nelygias sąlygas varžytis sąžiningiems sportininkams. Be to, mažėja žiūrovų skaičius, susidomėjimas varžybomis, pajamos iš sporto, kaip ekonominio sektoriaus, mažėja transliacijų, rėmėjų bei sportuojančių žmonių skaičius. Pasaulinės sporto rungtynių stebėjimo agentūros „Sportradar“ 2012 metų pabaigos duomenimis, Lietuva patenka į sąrašą 10-ies valstybių, kuriose užfiksuota daugiausia sutartomis laikomų futbolo rungtynių. Pasak agentūros, Lietuvoje įvyko 31 įtarimų sukėlęs mačas. 2014 metų pradžioje „Transparency International“ atlikto tyrimo „Nesąžiningi susitarimai sporte Lietuvoje“ duomenimis, 55 proc. futbolininkų ir 30,9 proc. krepšininkų teigė, jog nesąžiningi susitarimai dėl rungtynių yra paplitę.

Pažymėtina, kad 2016 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 15, 30, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 461 straipsniu įstatymas Nr. XII-2591, kuriuo į galiojantį Įstatymą įtrauktos nuostatos dėl manipuliavimo sporto varžybomis (įsigalios nuo 2017 m. sausio 1 d.): įtraukta manipuliavimo sporto varžybomis sąvoka, manipuliavimo sporto varžybomis draudimo principas, patikslinta nevyriausybinių organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, kompetencija, numatant, kad jos taiko sankcijas už manipuliavimą sporto varžybomis, vykdo šioje srityje prevenciją ir šviečiamąją veiklą, įtvirtintas rentos nemokėjimo pagrindas manipuliavimo sporto varžybomis atveju (kai sportininko sportiniai rezultatai buvo anuliuoti), manipuliavimo sporto varžybomis draudimas dalyvauti manipuliuojant sporto varžybomis, numatant, kad už šio draudimo pažeidimą taikomos tarptautinių ir Lietuvos nevyriausybinių organizacijų numatytos sankcijos.

Kai kurios šiuo metu galiojančiame Įstatyme įtvirtintos nuostatos priskirtinos sporto taisyklių, o ne valstybės nustatytinos teisinės tvarkos kategorijai, pavyzdžiui, 14 straipsnio 1 dalis,

15 straipsnio 1 ir 4 dalys (įtvirtintos sporto (šakų) federacijų, veikiančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, rūšys ir funkcijos), 29 straipsnio 3 dalis (aptariamas teisėjų kvalifikacijos kėlimo klausimas), 30 straipsnio 2 dalis (sportininkų pareigos), 31 straipsnis (sporto šakų rinktinių sudarymas), 35, 37, 39 straipsniai (aptariamas sportinės veiklos sutarties turinys, sportininkų perėjimas rungtyniauti iš vienos sporto organizacijos į kitą, sportininkų interesų atstovavimas), 43 straipsnis (sporto varžybų sistema), 44 straipsnis (sporto varžybų organizavimas), 46 straipsnio 1–4 dalys (draudimas vartoti dopingą ir dopingo kontrolė, sportinių sankcijų už dopingo vartojimą taikymas) ir kita.

Nemaža dalis galiojančio Įstatymo nuostatų yra itin neaiškios, todėl praktikoje susiduriama su sunkumais šias nuostatas interpretuojant ir taikant, pavyzdžiui:

1) Įstatymo 2 straipsnyje apibrėžiant *kūno kultūros, sporto* ir kt. sąvokų turinį nurodyti kriterijai yra nekonkretūs, vertinamojo pobūdžio, neaišku, kokius subjektus (ar objektus) priskirti šioms kategorijoms;

2) Įstatymo 41 straipsnio 1 dalyje teisė asmeniui gauti rentą siejama su šio asmens, kaip sportininko, karjeros baigimu, tačiau nėra aišku, kaip konkrečiai turi būti nustatomas sportinės karjeros baigimo momentas ir išreiškiamas pats asmens apsisprendimas baigti sportinę karjerą;

3) Įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad sportininkui renta neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu jis turi draudžiamųjų pajamų, *išskyrus pajamas, gaunamas už darbą kūno kultūros ir sporto srityje*; nėra aiškus teiginio *darbas kūno kultūros ir sporto srityje* turinys, pavyzdžiui, ar turėtų teisę gauti rentą buvęs sportininkas, einantis sporto (šakos) federacijoje vadovo, vadybininko ar buhalterio pareigas;

4) neaišku, kuo skiriasi Įstatymo 43 straipsnyje nurodytos regioninės ir vietinės sporto varžybos, kai jose dalyvauja sportininkai tik iš vienos apskrities.

Taip pat galiojančio Įstatymo 2 straipsnyje apibrėžtos sąvokos kituose Įstatymo straipsniuose vartojamos nenuosekliai, pavyzdžiui, šio straipsnio 4 dalyje apibrėžta *kūno kultūros arba sporto specialisto* sąvoka, tačiau kituose įstatymo straipsniuose vartojamos ir tokios sąvokos kaip *sporto šakos specialistas* (šio straipsnio 32 dalis), *kūno kultūros ir sporto įstaigos specialistas* (Įstatymo 9 straipsnio 7 punktas), *sportininkus rengiantis specialistas* (Įstatymo 32 straipsnio 2 dalis); šio straipsnio 5 dalyje apibrėžta *kūno kultūros ir sporto klubo* sąvoka, tačiau Įstatyme vartojamos ir *sporto klubo* (šio straipsnio 27 dalis, 12 straipsnio 2 dalis), *sporto sirgalių klubo* (Įstatymo 3 straipsnio 2 punktas), *sporto (šakos) klubo* (Įstatymo 32 straipsnio 1 dalis) sąvokos; šio straipsnio 6 dalyje apibrėžta *kūno kultūros ir sporto organizacijos* sąvoka, tačiau tekste vartojamos ir *sporto organizacijos* (šio straipsnio 14, 17, 19, 26, 31 dalys, 4 straipsnis, 8 straipsnio 3 dalis, 12 straipsnio 2 dalis ir kt.) ar tiesiog *organizacijos* (Įstatymo 28 ir 29 straipsniai) sąvokos; šio straipsnio 26 dalyje apibrėžta *sporto (šakos) federacijos* sąvoka, tačiau tekste vartojamos ir sąvokos *sporto federacija* (šio straipsnio 27 dalis, 43 straipsnio 7 dalis), *federacija* (Įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 6 punktas, 32 straipsnio 1 dalis, 44 straipsnio 2 dalis) ar *sporto šakos federacija* (Įstatymo 31 straipsnio 2 dalis, 35 straipsnio 2 dalies 4 punktas, 43 straipsnio 7 dalis, 47 straipsnis). Toks sąvokų vartojimo nenuoseklumas apsunkina Įstatymo normų taikymą praktikoje.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos, laukiami teigiami rezultatai.

Kūno kultūros ir sporto sistema aptariama nuosekliai atskiruose Įstatymo projekto skyriuose: reglamentuota valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kūno kultūrą ir sportą plėtojančių nevyriausybinų organizacijų kompetencija, kūno kultūros ir sporto srities finansavimas, kūno kultūros ir sporto organizavimas švietimo įstaigose, reikalavimai keliama kūno kultūros ar sporto specialistams, sportininkų ir sportuotojų sveikatai ir saugumui, aptariama skatinimo už pasiektus sporto laimėjimus sistema, valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių esminės darbo apmokėjimo sąlygos ir kt.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Įstatymo projektas statutinių valstybės tarnautojų ir karių specialiam profesiniam fiziniam rengimui taikomas tiek, kiek to nereglamentuoja kiti įstatymai ar įstatymais patvirtinti statutai, nes profesinei veiklai reikalingų fizinių ypatybių ugdymas ar tobulinimas nėra sportinė veikla – statutinių valstybės tarnautojų veikla yra specifinė ir

reguliuojama specialiais jų statusą reglamentuojančiais įstatymais ar statutais (Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalis).

Įstatymo projekte aiškiau apibrėžiamos Įstatyme vartojamos sąvokos ir sukonkretinamas kūno kultūros ir sporto principų turinys (Įstatymo projekto 2 ir 3 straipsniai).

Apibrėžiant *sporto* sąvoką (Įstatymo projekto 2 straipsnio 16 dalis) išskirti tokie esminiai elementai, kaip: 1) žmogaus veikla; 2) varžymasis su kitais asmenimis *oficialiose sporto varžybose*, t. y. ne bet kokiose, o tik tose, kurios yra atitinkamos varžybų sistemos dalis (tarptautinės sporto šakų federacijos kiekvienais metais patvirtina varžybų kalendorių, kuris atspindi varžybų reikšmingumą varžybų sistemoje ir sporto šakos piramidinių varžybų principą, t. y. tik tam tikro lygio laimėjamą pasiekęs sportininkas įgyja teisę dalyvauti aukštesnio lygio varžybose; pažymėtina, kad nacionalinės ar regioninės sporto šakų federacijos gali organizuoti ir sporto varžybas, kurios nėra įtrauktos į varžybų kalendorių ir sportininkai gali jose dalyvauti, turėdami tikslą ne nugalėti, bet pavyzdžiui patikrinti savo pajėgumą) ir kuriose rezultatai lemia besivaržančiųjų fizinės ir psichinės savybės ir (ar) įgūdžiai; 3) tikslas nugalėti varžovus ir tobulinti savo fizinės ir psichinės savybes bei įgūdžius. Manytina, kad toks *sporto* sąvokos turinys, siejant jį su rezultato siekimu, kurį lemia sportuojančio asmens fizinės ir psichinės savybės bei įgūdžiai (o ne, pavyzdžiui, įvairių mechanizmų techninės galimybės, gyvūnai ir pan.), bei nurodant, kad varžymasis turi vykti pagal tam tikras taisykles *oficialiose sporto varžybose*, kurios priklauso tam tikrai sistemai, leis aiškiau atriboti būtent sporto kategorijai priskirtinas fizinio aktyvumo veiklas. *Oficialių sporto varžybų samprata apibrėžiama* Įstatymo projekto 2 straipsnio 29 dalyje, ji vartojama kitoms Įstatymo projekte nurodytoms sąvokoms (*sporto*, *kūno kultūros*, *kūno kultūros pratybų*) apibrėžti ir kituose Įstatymo projekto straipsniuose nevartojama. Atsižvelgiant į tai, kad sporto sfera yra itin plati ir įvairi, bei į tai, kad visų šiuo metu kultivuojamų, pasauliniu mastu sportu pripažintų veiklų neįmanoma apibūdinti bendrais kriterijais, apibrėžiant sporto sąvoką nurodyta, kad *sportu* taip pat laikoma žmogaus veikla, kuri, nors ir neatitinka nurodytų kriterijų, tačiau dėl susiklosčiusių tradicijų ar kitų aplinkybių visuotinai pripažįstama sportu. Nesant šios išlygos, pagal siūlomą apibrėžimą sportu nebūtų galima laikyti, pavyzdžiui, žaidimo šachmatais (nors šią veiklą sportu yra pripažinęs Tarptautinis olimpinis komitetas) ar šaškėmis, automobilių, jojimo sporto ir pan. Tokia sąvokos formulė pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad žodžių junginys *visuotinis pripažinimas* yra vartojamas tiek Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (135 straipsnis: „Lietuvos Respublika, įgyvendindama užsienio politiką, vadovaujasi visuotinai pripažintais tarptautinės teisės principais ir normomis <...>“), tiek ir daugelyje kitų įstatymų (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 112 straipsnyje (*visuotinai pripažinti tarptautiniai papročiai dėl karo priemonių ar kariavimo būdų nuostatų*), Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 188¹⁵ straipsnyje (*visuotinai pripažinta emblema (ženklas) ar pavadinimas*), Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 34 straipsnio 5 punkte (*visuotinai pripažįstamos tarptautinės atsargos*), Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 59 straipsnio 2 dalies 9 punkte (*visuotinai pripažintos dorovės, moralės ir etikos normos*), Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje (*visuotinai pripažinti tarptautiniai civilinės saugos, žmogaus teisių ir laisvių apsaugos, aplinkos apsaugos ir gyventojų gerovės užtikrinimo principai*), Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 1 punkte (*visuotinai pripažinti tyrimo metodai*), Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių įstatymo 13 straipsnyje (*visuotinai pripažinti nacionaliniai ir tarptautiniai informacinių technologijų standartai*), 14 straipsnio 2 dalyje (*visuotinai pripažintų tarptautinių organizacijų sertifikuoti informacinių sistemų auditoriai*), 41 straipsnio 3 dalyje (*visuotinai pripažintos standartizacijos organizacijos ir standartizacijos institucijos*), Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje (*visuotinai pripažinti moksliniai metodai*), Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 57 straipsnio 3 dalyje (*visuotinai pripažinti pajamų, sąnaudų pripažinimo, atsargų įkainojimo metodai*), kai nėra galimybės tiksliai apibūdinti tam tikro objekto, kuris laikytinas daugiau ar mažiau visų vienodai suprantamu dalyku. Įstatymo projekte (5 straipsnio 3 dalis) siūloma veiklas, kurios dėl susiklosčiusių tradicijų ar kitų aplinkybių visuotinai pripažįstamos sportu, nustatyti lydimajame teisės akte (jas nustatytų Kūno kultūros ir sporto departamentas). Įstatymo projekto 2 straipsnio

19 dalyje apibrėžta *sportininko* sąvoka, pagal kurią sportininką išskiriantis veiksnys – varžymasis su kitais asmenimis varžybose ir (ar) pasiruošimas joms. Pažymėtina, kad Įstatymo projekte siūloma apibrėžti tik santykyje su valstybe reikšmingą sportininko statusą – Įstatymo projekto (t. y. reguliavimo) prasme svarbi tik tokia sportininko veikla, kai jis aktyviai sportuoja ir siekia dalyvauti ar dalyvauja oficialiose sporto varžybose, nes tik tuomet gali būti skiriamos biudžeto lėšos sportininko rengimuisi ar dalyvavimui varžybose, tik tokiam asmeniui (aktyviai sportuojančiam) būtų taikomi nustatyti reikalavimai sveikatos tikrinimui ir pan. Asmuo, kuris didintų savo meistriskumą nedalyvaudamas oficialiose sporto varžybose, Įstatymo projekto prasme nebūtų laikomas sportininku. Įstatymo projekte (2 straipsnio 21 dalyje) atitinkamai apibrėžta ir *sporto pratybų* sąvoka – numatoma, kad tai savarankiška ar trenerio vadovaujama veikla, vykdoma siekiant pasiręgti sporto varžyboms. Profesionaliam sporte siekiama rezultatų, jais garsinamas Lietuvos vardas bei pati valstybė dalyvauja sportininkų rengime skirdama lėšas ar steigdama įstaigas. Pažymėtina, kad nėra pareigos sportininkui samdytis trenerį, kuris jį ruošytų konkrečioms varžyboms. Jeigu sportininko meistriskumas yra pakankamai aukštas, kad jis galėtų išsiversti be kito asmens pagalbos, tai jis atitinkamoms varžyboms gali rengtis ir savarankiškai. Tokiu atveju pakaktų, kad sportininkas deklaruotų, jog jis savarankiškai rengiasi varžyboms. Tuo tarpu *kūno kultūros pratybos* Įstatymo projekte (2 straipsnio 5 dalyje) apibrėžiamos kaip asmens aktyvi fizinė veikla, vadovaujama kūno kultūros ir sporto specialistui. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projektu siekiama reglamentuoti tik tas kūno kultūros pratybas, kurioms vadovauja kūno kultūros specialistas ir kuriam keliami kvalifikaciniai reikalavimai siekiant apsaugoti sportuotojų sveikatą. Kūno kultūra, kaip ir iki šiol, asmuo galės užsiimti ir savarankiškai, ir tai nebus naujo įstatymo reguliavimo dalykas, nes valstybė nesiekia tokie veiklai nustatyti jokių papildomų reikalavimų. *Kūno kultūros* sąvoka (Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalis) apibrėžiama kaip fizinio ir psichinio ugdymo ar sveikatą stiprinanti aktyvi fizinė asmens veikla, kuria tobulinamos fizinės ir psichinės savybės bei įgūdžiai, tačiau kurios tikslas nėra rengimasis oficialioms sporto varžyboms ir (ar) dalyvavimas jose, taip pat veikla šviečiant visuomenę sporto, asmens higienos, sveikatą stiprinančio fizinio aktyvumo ir juo pasiekiamo kūno grožio klausimais. Kūno kultūra siejama su asmens fizine veikla, kurioje arba apskritai nėra varžybinio elemento, arba varžomasi mėgėjiškai, savo malonumui, o tokių varžybų metu pasiekti laimėjimai nėra siejami su atitinkamos sporto šakos oficialiąja varžybų sistema, ar ugdymo veikla, taip pat švietėjiška veikla. *Sportas visiems* apibrėžiamas kaip veikla, kuria siekiama palaikyti sportuotojų fizinį aktyvumą, sudaryti sąlygas varžytis ne oficialiose sporto varžybose, pagal išgales siekti sporto rezultatų (Įstatymo projekto 2 straipsnio 19 dalis). Iš esmės tai kūno kultūros veikla, kaip minėta, Įstatymo projekte apibrėžiama tik tų asmenų statusas, veikla, aktuali ir svarbi šio projekto prasme, t. y. asmenys, atliekantys savarankiškai fizinę veiklą, nepateks į šio projekto reguliavimo sritį. *Sportuotojas* apibrėžiamas kaip asmuo, dalyvaujantis kūno kultūros pratybose (Įstatymo projekto 2 straipsnio 25 dalis). Įstatymo projekte taip pat apibrėžiama *kūno kultūros ar sporto renginio dalyvio* sąvoka – kūno kultūros ar sporto renginyje dalyvaujantis asmuo (išskyrus žiūrovus), įskaitant ir kitus renginio nuostatuose prie dalyvaujančių renginyje asmenų kategorijos priskiriamus asmenis (Įstatymo projekto 2 straipsnio 9 dalis). Atsižvelgiant į tai, kad renginio dalyviai skiriasi atsižvelgiant į renginio pobūdį, tarptautinių sporto šakų varžybų taisyklių reikalavimus ar kitus renginio aspektus (pavyzdžiui, jais gali būti laikomi treneriai, teisėjai, gydytojai, masažuotojai, mokslininkai, psichologai, vadybininkai, rinktinių vadovai, kitas būtinas aptarnaujantis personalas), todėl Įstatymo projekte apibrėžiant šią sąvoką nesiekama nustatyti baigtinį dalyvių ar asmenų sąrašą, o leidžiama pačiam renginio organizatoriui, atsižvelgiant į aplinkybes, spręsti dėl galutinio dalyvių sąrašo. Įstatymo projekto 2 straipsnio 23 dalyje apibrėžiama *sporto šakos federacijos* sąvoka – narystės pagrindu įsteigta nevyriausybinė organizacija, kuri tam tikroje teritorijoje (valstybės teritoriniame (-iuose) administraciniame (-iniuose) vienetuose (-uose) ar visoje valstybės teritorijoje) rūpinasi tam tikra sporto šaka: atstovauja tos sporto šakos atstovų interesams ir juos gina, nustato tik tai sporto šakai būdingus reikalavimus ir (ar) užtikrina jų laikymąsi, rengia ir įgyvendina įvairias tos sporto šakos populiarinimo priemones ir ją plėtoja. Pažymėtina, kad šiuo metu galiojančiame Įstatyme sporto šakos federacijos sąvoka taip pat apima ir teritorinį principą, kiekvienas miestelis gali steigti

savo federaciją. Atkreiptinas dėmesys, kad federacijų hierarchija nacionaliniame lygmenyje yra išsprendžiama atitinkamos sporto šakos tarptautinės federacijos: nacionaliniame lygmenyje sporto šakos federacijų gali būti daugybė ir įvairių, bet tarptautinė federacija ryšius paprastai palaiko tik su viena iš jų, kuri paprastai yra jos narė.

Kūno kultūros ir sporto principų turinys (Įstatymo projekto 3 straipsnis) susietas su valstybiniu kūno kultūros ir sporto srities reguliavimu ir asmenų teisių bei laisvių užtikrinimu. Taip pat principų sąrašas papildytas naujais principais – *manipuliavimo sporto varžybomis draudimo, asmenų laisvo apsisprendimo ir pasirinkimo* (atsižvelgiant į tai, kad buvo atsisakyta straipsnio „Lietuvos Respublikos gyventojų teisės sporto srityje“) ir *visuomenės skatinimo dalyvauti fizinio aktyvumo veiklose*, patikslintas *antidopingo* principo turinys.

Įstatymo projekte atsisakoma su valstybės ir savivaldybių paskirtimi nederančių, pačių nevyriausybinių organizacijų, veikiančių sporto srityje, kompetencijai priskirtinų funkcijų, pavyzdžiui, sporto varžybų sistemos nustatymo, sportininkų rinktinių formavimo, dopingo kontrolės (testavimo) vykdymo, sporto arbitražo sudarymo klausimai.

Įstatymo projekto II skyriuje siūloma apibrėžti valstybės ir savivaldybių institucijų ir (ar) įstaigų kompetenciją kūno kultūros ir sporto srityje. Taip pat, atsižvelgiant į šiuo metu Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos (toliau – Taryba) realiai atliekamas funkcijas ir susiklosčiusią praktiką, siūloma keisti Tarybos sudarymo tvarką bei numatyti Tarybos svarbesnę ir konkretesnę vaidmenį valstybės politikos kūno kultūros ir sporto srityje formavimo ir jos įgyvendinimo procese (Įstatymo projekto 6 straipsnis), t. y. numatyti šias funkcijas: Taryba pagal kompetenciją teiktų siūlymus ne tik Vyriausybės įgaliotai institucijai, dalyvaujančiai formuojant valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje ir ją įgyvendinančiai (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija), bet ir Vidaus reikalų ministerijai dėl valstybinės kūno kultūros ir sporto strategijos, strateginių sporto šakų sąrašo, sporto būklės stebėsenos ataskaitos, valstybės biudžeto lėšomis finansuotinių kūno kultūros ir sporto sričių ir krypčių projektų ir programų, taip pat kitais klausimais, susijusiais su valstybės politikos kūno kultūros ir sporto srityje formavimo ir įgyvendinimo tobulinimu. Tarybą sudarytų 14 narių: 9 valstybės institucijų (Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Finansų, Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo ir mokslo, Sveikatos apsaugos, Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijų, Vyriausybės įgaliotos institucijos) ir 5 šiuo metu svarbų vaidmenį plėtojant kūno kultūrą ir sportą vaidinančių organizacijų atstovai (Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Lietuvos savivaldybių asociacijos, sporto visiems judėjimui (šiuo metu – Lietuvos asociacija „Sportas visiems“) ir neįgaliųjų sportui (šiuo metu atstovauja Lietuvos parolimpinis komitetas, Lietuvos kurčiųjų sporto komitetas ir Specialiosios olimpiados komitetas) Lietuvoje vadovaujančios nevyriausybinių organizacijos ir ne mažiau kaip 50 nevyriausybinių organizacijų, kurios yra kūno kultūrą ir sportą plėtojančių tarptautinių organizacijų narės, vienijanti nevyriausybinių organizacijų (šiuo metu ši kriterijų atitinka vienintelė organizacija – Lietuvos sporto federacijų sąjunga). Bet kuri nevyriausybinių organizacijų, veikianti kūno kultūros ar sporto srityje, atitiksianti minėtus kriterijus ateityje, galės skirti savo atstovą į Tarybą. Pažymėtina, kad Tarybos nariams bus taikomi neprikaištingos reputacijos kriterijai, kurie taikomi valstybės tarnautojams bei įtvirtinti Valstybės tarnybos įstatyme.

Įstatymo projekto III skyriuje aptariant nevyriausybinių organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, kompetenciją, nustatoma, kad nevyriausybinių organizacijų kūno kultūrą, sportą visiems, sportą plėtoja vadovaudamosi Lietuvos Respublikos teisės aktais bei tarptautinių kūno kultūros ir sporto organizacijų nuostatais, kitais tarptautiniais dokumentais.

Įstatymo projekto IV skyriuje siūloma nustatyti biudžeto lėšų skyrimo principus kūno kultūros ir sporto srities projektams ir programoms įgyvendinti. Tai yra numatoma, kad dėl *projektų*, susijusių su kūno kultūros, sporto visiems ir (ar) sporto sričių plėtojimu, finansavimo valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšomis galės kreiptis ne tik nevyriausybinių organizacijos (kaip šiuo metu nustato galiojantis Įstatymas), bet ir kiti asmenys (Įstatymo projekto 10 straipsnio 1 dalis). Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijoje numatomas skirtingas valstybės vaidmuo kūno kultūros ir sporto srityse – valstybė *skatina visuomenės kūno kultūrą ir remia sportą*, Įstatymo projekto 10 straipsnyje numatoma ir tam tikra šių sričių finansavimo

specifika, t. y. sportą plėtojančios pagrindinės nevyriausybės organizacijos (olimpiniam sporto judėjimui ir neįgaliųjų sportui Lietuvos Respublikoje vadovaujančios nevyriausybės organizacijos, taip pat Įstatymo projekto 11 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkančios sporto šakų federacijos) turėtų galimybę gauti valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų įgyvendinti ne tik sporto plėtojimo projektus (Įstatymo projekto 10 straipsnio 1 dalis) (pavyzdžiui, organizuoti mokymus apie azartinių lošimų ar lažybų galimą neigiamą poveikį jauniems žmonėms (manipuliavimo sporto varžybų rezultatais konvencijos kontekste, skirtus ne tik sportininkams, bet ir tėvams, mokytojams), arba teikti prašymus valstybės lėšoms gauti, kai nagrinėjami nekomercinio pobūdžio ginčai kylantys iš kūno kultūros ir sporto veiklos ir pan.), bet ir programas, t. y. Įstatymo projekte nurodytoms, su profesionaliu sportu susijusioms, funkcijoms – nacionalinių čempionatų, Europos ar pasaulio čempionatų ar kitų tarptautinių sporto varžybų vykdymui, sportininkų rengimui ir jų dalyvavimui tarptautinėse sporto varžybose, dopingo kontrolei, kovai su manipuliavimu sporto varžybomis – atlikti (Įstatymo projekto 10 straipsnio 2 dalis). Atkreiptinas dėmesys, kad terminas „olimpinio sporto judėjimas“ naudojamas olimpinį judėjimą plėtojančios tarptautinės organizacijos dokumentuose – Tarptautinio olimpinio komiteto priimtoje Olimpinėje chartijoje (angl. *Olympic Movement*) ir pan. Nevyriausybės organizacijos, siekdamos gauti valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšų minėtoms funkcijoms atlikti, turėtų parengti veiklos *programas*, kurioms reikalavimus nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar savivaldybių institucijos (Įstatymo projekto 10 straipsnio 2 ir 3 dalys). Kaip minėta, siūloma nustatyti kriterijus, kuriuos tik atitinkanti sporto šakos federacija turėtų teisę gauti valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų savo programai įgyvendinti (minėtoms funkcijoms atlikti) (Įstatymo projekto 11 straipsnis), t. y. biudžetų lėšų galės gauti tik sporto šakos federacija, kuri yra atsakinga už visų Lietuvoje kultivuojamų atstovaujamos sporto šakos disciplinos plėtrą, turi pasitvirtinusi varžybų saugumo taisykles ir įtvirtinusi atsakomybę už manipuliavimo sporto varžybomis draudimo principo pažeidimą, taip pat yra narė atstovaujamos sporto šakos tarptautinės federacijos, pripažinusios Pasaulinį antidopingo kodeksą ir turinčios ne mažiau kaip 35 valstybėse iš ne mažiau kaip 3 žemynų veikiančius narius, surengusios tos sporto šakos pasaulio čempionatą, pripažinusios federaciją vienintele sporto šakos atstove Lietuvoje. Pažymėtina, kad pastarieji tarptautinei federacijai keliami kriterijai apibrėžti siekiant nustatyti, kad sportu būtų laikoma tik tokia veikla, kuri turi didelį susidomėjimą visuomenėje ir yra ganėtinai paplitusi pasauliniu mastu. Kriterijų dydžiai parinkti atsižvelgiant į tai, jog sporto plėtojimui pagal programas skiriama didesnė biudžetų lėšų dalis, ir įvertinus šiuo metu veikiančių daugumos sporto šakų federacijų situaciją, jų paplitimą pasauliniu mastu. Iki atitikties nurodytiems kriterijams, veikla galėtų būti laikoma kūno kultūra, plėtojama mėgėjiškame lygmenyje.

Projektai ir programos valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis bus finansuojami ne daugiau kaip 90 proc. Taip bus užtikrintas valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų efektyvesnis panaudojimas, stiprinami nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų vadybiniai gebėjimai ir skatinama aktyviau ieškoti ir kitų galimų finansavimo šaltinių. Projektai, finansuoti valstybės biudžeto lėšomis, būtų finansuojami pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos kasmet nustatomas valstybės biudžeto lėšomis finansuotinas kūno kultūros ir sporto sritis ir jų kryptis, o projektai, finansuoti savivaldybių biudžetų lėšomis – pagal savivaldybių atstovaujamųjų institucijų nustatomas kūno kultūros ir sporto sritis ir jų kryptis (pavyzdžiui, šiuo metu valstybės biudžeto lėšomis finansuotinos tokios dvi sritys: sveikos gyvensenos per fizinį aktyvumą skatinimas bei didelio sportinio meistriškumo skatinimas, ir atitinkamai tokios jų kryptys: vaikų mokymas plaukti, gerosios patirties, susijusios su vaikų ir jaunimo fizinio aktyvumu, sklaida, bendruomenės narių fizinio aktyvumo skatinimas, užsienyje gyvenančių lietuvių sporto tradicijų puoselėjimas ir fizinio aktyvumo skatinimas ir pan. (pirmoji sritis); neįgaliųjų sporto skatinimas, pasirengimo olimpinėms žaidynėms ir universiadais rėmimas ir kt. (antroji sritis). Pažymėtina, kad finansuotinos kūno kultūros ir sporto sričių kryptys gali keistis priklausomai nuo valstybės prioritetų, pasaulinių tendencijų ir aktualijų arba nuo konkrečiais metais aktualių sporto įvykių. Tokiu būdu būtų sistemiškai finansuojama visa kūno kultūros ir sporto sritis (o ne pavienės programos), formuojamas tarsi savotiškas „užsakymas“ kūno kultūros ir sporto plėtros srityje, t. y. būtų išreikšta valstybės bei savivaldybių valia, kurioms kūno kultūros ir sporto sritims turėtų būti skiriamas

didesnis dėmesys, pavyzdžiui, vaikų užimtumui, neįgalųjų integracijai, įvairiems socialiniams projektams, dideliame sportiniame meistriškume ir pan. Taip pat siūloma nustatyti, kad esant tam tikroms aplinkybėms (pavyzdžiui, nemokant mokesčių, esant linkviduojamam, pateikus suklastotus dokumentus ir kita) finansavimas, tiek pagal projektus, tiek pagal programas, negalės būti skiriamas arba paskirtas finansavimas galės būti sustabdomas bei privalės būti grąžintinas (Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 ir 9 dalys). Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 dalies 2 punkto nuostatos yra susiję su nevyriausybinių organizacijos ar kitų asmenų išipareigojimų dėl mokesčių sumokėjimo ir kitų vietinių rinkliavų (Mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnis) neapima. Detalesnę projektams ir programoms įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustatytų Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, o savivaldybės biudžeto – savivaldybės institucija (pavyzdžiui, šioje tvarkoje turėtų būti aptariama Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 dalies 5 punkto nuostatų įgyvendinimas, t. y. nustatyta, kad lėšų prašantys subjektai deklaracijos forma pateiktą informaciją apie tai, ar jie yra gavę finansavimą iš kitų valstybės institucijų ar įstaigų arba savivaldybių, o dėl lėšų skyrimo sprendimus priimančios subjektai pastarosios informacijos pagrindu kreiptųsi į atitinkamas institucijas dėl informacijos apie biudžetų lėšų naudojimo tinkamumą (ar lėšų prašantys subjektai tinkamai naudojo biudžeto lėšas), ir pan.). Pažymėtina, kad finansuojamas būtų ne pats ūkio subjektas, o jo teikiamas tik naudingas visuomenei ar didelio meistriškumo sportui kūno kultūros ar sporto projektas, kurio turinio reikalavimus nustatytų Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Manytina, kad išplečiant projektų teikėjų ratą būtų skatinama sąžininga konkurencija ir prisidedama prie kokybiškesnių, inovatyvesnių ir pan. projektų įgyvendinimo. Biudžeto lėšomis finansuoti būtų tik projektai, kurie atitiktų Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytus jų turinio reikalavimus. Taip pat kiekvienu atveju turėtų būti įvertinama, ar užtikrinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos dėl valstybės pagalbos.

Atsižvelgiant į fiziškai aktyvios veiklos teigiamą įtaką sveikatai, esamus materialinius ir žmogiškuosius išteklius, taip pat į mokiniams tenkantį mokymosi krūvį, Įstatymo projekto V skyriuje siūloma nustatyti, kad įgyvendinant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas vaikams būtų privaloma ne mažesnė kaip 2 valandų per dieną trukmės aktyvi fizinė veikla (t. y. praktiniai užsiėmimai). Kūno kultūros pamokos įgyvendinant pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas būtų privalomos ne mažiau kaip 3 valandas per savaitę, o vykdant pirminį profesinį mokymą mokykline profesinio mokymo organizavimo forma, išskyrus, kai pirminis profesinis mokymas vykdomas su pagrindiniu ar viduriniu ugdymu, – ne mažiau kaip 1,5 valandos per savaitę. Pažymėtina, kad kūno kultūros pamokų skaičius negali būti mažinamas atsižvelgiant į Europos Sąjungos rekomendacijas didinti fizinį aktyvumą, ypač mokyklose, taip pat paminėtinas ir Seimo 2014 m. lapkričio 18 d. rezoliucijoje Nr. XII-1342 dėl sporto politikos išsakomas iki 2020 metų iškeltas siekis, kad visose Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose būtų vedamos 3 sporto ugdymo pamokos per savaitę, o mokinių sveikatai stiprinti mokyklose būtų įvesta papildoma ilgoji pertrauka, per kurią mokiniai galėtų mankštintis, judėti pagal savo pomėgius, taip pat į Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) rekomendacijas, kuriose siūloma būtina kasdieninė, bent jau vidutinio intensyvumo, fizinė veikla vaikams – ne mažiau kaip 60 min. nuo vidutinio iki didelio intensyvumo fizinio krūvio kiekvieną dieną. Pažymėtina, kad, remiantis Sveikatos apsaugos ministerijos turimais įvairių tyrimų duomenimis, tik 10 proc. mergaičių ir 19 proc. berniukų, gyvenančių didžiuosiuose Lietuvos miestuose, fizinis aktyvumas atitinka PSO rekomenduojamas normas, o maždaug pusės Lietuvos ikimokyklinukų fizinis aktyvumas yra nepakankamas, t. y. jie visai nesimankština (41 proc.) arba mankština retai (12 proc.). Be to, pažymėtina, kad fizinis aktyvumas yra priemonė mokiniams pailsėti, atsigausti nuo įtempto protinio darbo. Judėjimas turi didelę reikšmę sveikatos būklei – gali sumažinti širdies ir kraujotakos sistemos ligų, cukrinio diabeto ir osteoporozės riziką, padeda kontroliuoti svorį ir gerinti psichinę sveikatą (įveikti stresą, depresiją, kt.) ir atmintį, turi teigiamą poveikį mokymosi rezultatams. Nepakankamas fizinis aktyvumas nepalankiai veikia žmonių sveikatą, yra vienas nutukimo atsiradimo rizikos veiksnių. Nutukimas yra problema, jis susijęs su daugelio lėtinių ligų atsiradimo rizika (pavyzdžiui, 2 tipo cukrinio diabeto, dislipidemijos, širdies ir kraujagyslių sistemos ligų ir kt.) ir turi neigiamą įtaką šalies ekonomikai. Su nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti

išleidžiama 2–8 proc. sveikatos priežiūrai skirtų biudžeto lėšų. Netiesioginės išlaidos, kurias sudaro neįgalumo išmokos, lėšos, prarastos dėl praleistų darbo dienų bei priešlaikinių mirčių, susijusių su antsvoriu, yra dar didesnės. Pagal PSO 2009–2010 m. duomenis Lietuvoje 7 metų amžiaus nutukusių berniukų buvo 9,4 proc., o mergaičių 7,2 proc., turinčių antsvorį berniukų buvo 24,8 proc., o mergaičių 21,0 proc., 9 metų amžiaus nutukusių berniukų buvo 11,3 proc., o mergaičių 5,9 proc., turinčių antsvorį berniukų 27,3 proc., o mergaičių 21,3 proc.

Įstatymo projekte taip pat nustatomas mokinių fizinio pajėgumo vertinimas – jis būtų vykdomas švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Siekiant sudaryti sąlygas talentingų sportui vaikų ir jaunuolių ugdymui Įstatymo projekte nustatytas išskirtinių sportinių gabumų turinčių vaikų ugdymas bendrojo ugdymo mokyklose pagal specializuoto sportinio ugdymo krypties programas (jas tvirtins Švietimo ir mokslo ministerija suderinusi su Vyriausybės įgaliota institucija). Pažymėtina, kad nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. Šiauliuose ir Panevėžyje pradėjusios veikti specializuoto sportinio ugdymo krypties vidurinės mokyklos 2015 m. tapo sporto gimnazijomis.

Atsižvelgiant į aukštųjų mokyklų autonomiją pačioms nustatyti studijų tvarką (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 40 straipsnis, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7 straipsnis), Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad aukštųjų mokyklų studentams visuose kursuose (visose pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programose) turės būti sudaryta galimybė pasirinkti dalyką, skirtą studijuojančių asmenų aktyviai fizinei veiklai. Šis reikalavimas nebus taikomas vykdant studijas pagal sporto krypties studijų programas.

Įstatymo projektu siūloma aiškiau reglamentuoti kūno kultūros ir sporto specialistų veiklą, t. y. kaip perteklinio dokumento atsisakyti šiuo metu Kūno kultūros ir sporto departamento išduodamo kūno kultūros ir sporto veiklos leidimo ribotą laiką (4 metams) dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą. Kūno kultūros specialistu Įstatymo projekto (2 straipsnio 10 dalis, 18 straipsnis) prasme bus pripažįstamas asmuo, baigęs sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programą arba asmuo, turintis ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir baigęs kūno kultūros srities mokymus Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, o sporto specialistu (Įstatymo projekto 2 straipsnio 15 dalis, 18 straipsnis) – sporto krypties studijų programą baigęs asmuo arba asmuo, turintis ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir baigęs sporto srities mokymus Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Asmens kompetencijas kūno kultūros ir sporto srityje patvirtintų: aukštojo mokslo diplomas (baigus sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programą) – arba kūno kultūros ar sporto srities mokymų baigimą patvirtinantis dokumentas, kurį išduotų atitinkamas švietimo teikėjas. Reikalavimus kūno kultūros ar sporto srities mokymų turiniui nustatytų Vyriausybės įgaliota institucija, suderinusi su Sveikatos apsaugos ir Švietimo ir mokslo ministerijomis (Įstatymo projekto 18 straipsnio 2 dalis). Atsisakius minėto leidimo, sumažėtų administracinė našta Vyriausybės įgaliotai institucijai, nevyriausybiniams organizacijoms ir kūno kultūros ar sporto specialistams, taip pat būtų taupomos valstybės biudžeto lėšos (plačiau žr. aiškinamojo rašto 12 p.). Vyriausybės įgaliotos institucijos valstybės tarnautojai (5) laiką, kurį Kūno kultūros ir sporto departamento valstybės tarnautojai šiuo metu skiria pateiktų prašymų nagrinėjimui, skirtų kitoms Vyriausybės įgaliotos institucijos funkcijoms atlikti. Atitinkamai dėl darbo (kūno kultūros ar sporto pratybų vedimo) neturint reikiamos kvalifikacijos, t. y. nebaigus sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programos arba neturint ne žemesnio kaip vidurinio išsilavinimo ir nebaigus kūno kultūros ar sporto srities mokymų Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, siūloma taikyti administracinę atsakomybę. Už šių reikalavimų nesilaikymą (darbą neturint reikiamos kvalifikacijos) kartu su Įstatymo projektu teikiamame Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir papildymo 69¹ straipsniu įstatymo projekte (toliau – ANK projektas) asmenims numatomas įspėjimas arba bauda nuo 145 iki 700 Eur, juridinių asmenų vadovams (ar kitiems atsakingiems asmenims) bauda nuo 300 iki 870 Eur, administracinių nusižengimų protokolus surašyti pagal kompetenciją teisę turėtų Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, turinčios struktūrinius padalinius regionuose, tarnautojai (naujomis funkcijoms vykdyti papildomai reikės 5 naujų pareigybių, kurios bus steigiamos nedidinant bendro pareigybių valstybės tarnyboje skaičiaus, perskirstant Socialinės apsaugos ir

darbo ministerijai pavaldžiose ir socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo sritims priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose esamas pareiğybes).

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso XXXV skyriaus antrajame skirsnyje aptartus asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo nepilnamečiams ypatumus, Įstatymo projekto 19 straipsnyje siūloma nustatyti, kad reguliarius sveikatos tikrinimasis specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose būtų privalomas nepilnamečiams, nesukakusiems 18 metų, sportininkams, kurių sveikatos tikrinimą privalo užtikrinti jų įstatyminiai atstovai, taip pat vyresniems nei 18 metų sportininkams, esantiems olimpinės rinktinės kandidatais ar nariais ir rengiamiems valstybės biudžetinėje įstaigoje – atsižvelgiant į tai, kad rengiant sportininkus valstybės biudžetinėje įstaigoje, valstybė skiria lėšas ir investuoja į sportininkus, jų sveikatos tikrinimą užtikrins juos rengianti biudžetinė įstaiga (Įstatymo projekto 19 straipsnio 5 dalis). Kitiems sportininkams – sveikatą tikrintis rekomenduojama, taip pat jie informuojami apie galimas rizikas sportuojant nepasitikrinus. Sveikatą pastarieji asmenys galėtų tikrintis specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Taip pat Įstatymo projekte (19 straipsnio 4 dalis) siūloma įtvirtinti, kad nepilnamečių, nesukakusių 18 metų sportininkų ar pradedančių lankyti sporto pratębas, taip pat vyresnių nei 18 metų sportininkų, kurie yra olimpinės rinktinės kandidatais ar nariais ir rengiami valstybės biudžetinėje įstaigoje, taip pat sportininkų, kurie per paskutinius dvejus metus iki kreipimosi dėl sveikatos tikrinimo išvados į specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančias asmens sveikatos priežiūros biudžetines įstaigas, finansuojamas iš valstybės biudžeto, sudalyvavo kultivuojamos sporto šakos nacionaliniame čempionate ar tarptautinėse sporto varžybose, kurios yra tos sporto šakos varžybų sistemos sudedamoji dalis, sveikatos tikrinimas specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose, finansuojamose iš valstybės biudžeto, apmokamas valstybės biudžeto lėšomis, jeigu kultivuojamos (ketinamos kultivuoti) sporto šakos tarptautinė federacija yra pripažinusi Pasaulinį antidopingo kodeksą. Pažymėtina, kad sportininkams rekomenduojama tikrintis sveikatą specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose, kadangi šios įstaigos teikia specializuotas ir visapuses konsultacijas nei galėtų suteikti bendrosios praktikos ar kitų atskirų sričių gydytojai. Šiuo metu Lietuvoje veikia penkios specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančios asmens sveikatos priežiūros biudžetinės įstaigos (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Šiauliuose). Numatoma didinti sporto medicinos paslaugų prieinamumą – nuo 2015 m. rugpjūčio mėn. specializuotos sporto medicinos paslaugos (pirminis ir profilaktinis sportuojančių asmenų sveikatos tyrimas, sporto medicinos gydytojo konsultacija, sportinių traumų gydymas, atsigavimo po fizinių krūvių programų vykdymas ir pan.) yra teikiamos ir Utenos apskrities gyventojams, siekiantiems aukštų sportinių rezultatų ar sportą pasirinkusiems kaip laisvalaikio praleidimo formą. Be to, nuo 2016 metų pasikeitus reguliavimui specializuotas medicinos paslaugas taip pat gali teikti bet kuri asmens sveikatos priežiūros įstaiga, t. y. įtvirtinus sporto medicinos paslaugų išlaidų apmokėjimą privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis (sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 7 d. įsakymas Nr. V-12 „Dėl sporto medicinos ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 2015 m. vasario 17 d. įsakymas Nr. V-214 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 122:2015 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ ir jo pakeitimai).

Pažymėtina, kad renginių organizatoriams bus panaikinta pareiga reikalauti visų asmenų, kurie siekia dalyvauti kūno kultūros ar sporto pratębose ir varžybose, pristatyti nustatytos formos sveikatos pažymas, patvirtinančias, kad šie asmenys yra pasitikrinę sveikatą ir gali dalyvauti pratębose ir varžybose – tuo siekiama palengvinti įvairių masinių kūno kultūros ar sporto renginių, į kuriuos dalyvauti registruojasi itin daug asmenų (pavyzdžiui, įvairūs maratonai, mėgėjiškos dviračių varžybos), organizavimą bei sumažinti administracinę naštą renginių organizatoriams. Tačiau siekiant apsaugoti kūno kultūros ir sporto renginių dalyvių – sportininkų (tų, kurių sveikatos tikrinimas yra neprivalomas) ir sportuotojų – sveikatą šių renginių metu, renginių organizatoriams nustatoma pareiga informuojant apie renginį kartu nurodyti ir galimas rizikas asmens gyvybei ir (ar) sveikatai, kurios gali kilti renginio dalyviui renginio metu patiriant aukšto (didelio) intensyvumo

fizinį ir (ar) psichinį krūvį, ir rekomenduoti jiems prieš dalyvavimą renginyje pasitikrinti specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose (Įstatymo projekto 20 straipsnis). Asmeniui dalyvauti renginyje leidžiama tik tuo atveju, kai jis (arba jo atstovai pagal įstatymą) raštu deklaruoja, kad buvo supažindintas su renginio organizatoriaus pateikta informacija apie galimas rizikas asmens gyvybei ir (ar) sveikatai, ir prisiima atsakomybę už savo sveikatos būklę, dalyvaujant tokiame renginyje. Renginio dalyvius su šia informacija organizatoriai raštu galėtų supažindinti bei renginio dalyviai galėtų deklaruoti, kad su pastarąja informacija yra supažindinti ir prisiima atsakomybę už savo sveikatos būklę, dalyvaujant renginyje, dalyviams registruojantis dalyvauti renginyje (pavyzdžiui, pasirašant renginio registracijos lapę; registruojantis dalyvauti varžybose internetu (vykdant internetinę registraciją). Už šios pareigos nesilaikymą organizatoriams ANK projekte numatyta: įspėjimas arba bauda nuo 145 iki 700 Eur asmenims arba įspėjimas ir bauda nuo 300 iki 870 Eur juridinių asmenų vadovams (ar kitiems atsakingiems asmenims), administracinių nusižengimų protokolus surašyti teisę turėtų policijos pareigūnai.

Siekiant užtikrinti *viešo kūno kultūros ar sporto renginio dalyvių ir žiūrovų saugumą* (apsaugoti jų sveikatą ir (ar) gyvybę), apibrėžtumo ir aiškumo, renginių organizatoriams nustatoma pareiga gauti savivaldybės tarybos nustatyta tvarka ir atvejais atitinkamos savivaldybės institucijos pritarimą organizuoti viešą renginį, patvirtinti organizuojamo renginio nuostatus ir saugumo taisykles bei jas tam tikrais atvejais pateikti atitinkamai policijos teritorinei įstaigai (Įstatymo projekto 21 straipsnis). Viešais renginiais Įstatymo projekto prasme būtų laikomi visi kūno kultūros ir sporto renginiai, kurie pristatomi kaip tokie, į kuriuos organizatoriai kvies ar sudarys sąlygas juose dalyvauti visiems norintiems vienodomis sąlygomis (pavyzdžiui, įsigijus renginio bilietą). Pažymėtina, kad siekiant nesukelti didelės administracinės naštos organizatoriams Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad renginio organizatoriai renginio saugumo taisykles policijos teritorinei įstaigai turės pateikti tik tų viešų renginių, kurie atitiks vidaus reikalų ministro nustatytus kriterijus (kriterijai būtų nustatomi tik padidintos rizikos renginiams (krepšinio, futbolo nacionalinėms ir tarptautinėms varžyboms, kuriose dažniausiai pasireiškia brutalus sirgalių elgesys; taip pat techninio sporto šakų organizuojamoms tarptautinėms ar nacionalinėms varžyboms ir (ar) kurių metu jau buvo sužaloti ar žuvę žmonės (pvz., automobilių raliai); kitiems didelio masiškumo tarptautiniams kūno kultūros ir sporto renginiams, kuriuose vykdoma prekyba alkoholiu ir pan.). Taigi nustatoma taisyklė apimtų tik atskirus, išimtinius viešajai tvarkai, eismo ir visuomenės saugumui pavojų sukelti galėsiančius atvejus, dėl kurių reikėtų imtis išskirtinių saugumo priemonių, be to, vienam renginiui parengtos taisyklės galės būti naudojamos tokiems pat renginiams nuolat (galbūt su nežymiais patikslinimais), kas ženkliai mažintų administracinę naštą organizatoriams. Tokios taisyklės atitinkamai policijos teritorinei įstaigai turės būti pateiktos ne vėliau kaip 20 darbo dienų iki numatyto renginio pradžios, o pastaroji, įvertinusi visas grėsmes, renginio organizatoriui teiks rekomendacijas dėl tinkamų priemonių saugumui renginio metu užtikrinti. Apie šių policijos rekomendacijų įgyvendinimą renginio organizatorius turės informuoti atitinkamą teritorinę policijos įstaigą. Policijos pareigūnai galės laikinai sustabdyti arba nutraukti renginį, kai renginio organizatoriaus taikomos priemonės saugumui renginio metu užtikrinti bus akivaizdžiai netinkamos ir dėl to kils pagrįsta grėsmė renginio dalyvių ir (arba) žiūrovų gyvybei arba sveikatai. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pastarosios priemonės siūlomos numatyti Įstatymo projekte atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galiojančio reguliavimo nepakanka policijai tinkamai atlikti funkcijas komercinio renginio metu, taip pat atsižvelgiant ir į renginio dalyvių sužalojimų skaičių, pavyzdžiui, 2009 m. Kėdainių rajone vykusiose lenktynėse „License day“ automobiliui išlėkus iš trasos buvo sužaloti 8 žmonės, 2011 m. Kaune vykusią futbolo varžybą tarp Lietuvos ir Lenkijos metu kilo riaušės, 2013 m. Vilniaus ralio metu, automobiliui įvažiavus į žiūrovų grupę, žuvo žmogus, 2014 m. krepšinio varžybų Utenoje metu sirgalius sumušė teisėja, 2015 m. Vilniuje vykusią futbolo varžybą tarp Lietuvos ir Jungtinės Karalystės metu kilo sirgalių muštynės, kurių metu sužaloti keli žmonės. Pažymėtina ir tai, kad įgyvendinant Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo nuostatas, organizuojant viešus masinius renginius, vykstančius masinio susibūrimo vietose (stadionuose, aikštėse, parkuose ir pan.), kai samdomos Saugos tarnybos, su teritorine policijos

įstaiga, kurios aptarnaujamoje teritorijoje vyksta renginys, turi būti suderintas viešosios tvarkos palaikymo planas. Be to, masiniuose komerciniuose renginiuose, už kurių saugumą atsako renginio organizatoriai, policija dalyvauja ir šiuo metu užtikrindama viešąją tvarką. Todėl policijai administracinė našta žymiai nepadidės, papildomų etatų ir finansavimo neturėtų reikėti. Taip pat prieš renginį jo dalyviams ir žiūrovams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su saugaus elgesio renginio metu reikalavimais (renginio organizatoriai, teikdami informaciją apie renginį, kartu galėtų informuoti, koku būdu asmenys gali susipažinti su saugaus elgesio renginio metu reikalavimais, pavyzdžiui, nurodant, kad šie reikalavimai yra paskelbti atitinkamoje interneto svetainėje, iškabinti viešojo vietoje ir pan.). Už Įstatymo projekto 21 straipsnyje pareigų nesilaikymą organizatoriams ANK projekte numatyta: įspėjimas arba bauda nuo 145 iki 700 Eur asmenims arba įspėjimas ir bauda nuo 300 iki 870 Eur juridinių asmenų vadovams (ar kitiems atsakingiems asmenims), administracinių nusižengimų protokolus surašyti teisę turėtų policijos pareigūnai (ANK 691 straipsnio 3 dalis). Ši funkcija būtų vykdoma nedidinant žmogiškųjų išteklių.

Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti nuostatą, kad valstybė remia nevyriausybinių organizacijų iniciatyvas antidopingo srityje, paskatinant organizacijas daugiau dėmesio skirti šiai sričiai. Pažymėtina, kad tokiose valstybėse, kaip Švedija, Estija, Vokietija, Italija dopingo kontrolę atlieka ne valstybė, o šių valstybių nacionalinių olimpinų komitetų, sporto šakų konfederacijų ar pan. įsteigtos organizacijos, kurių veikla didžiaja dalimi finansuojama iš mokesčių už loterijų vykdymą surinktomis lėšomis. Atsižvelgiant į 2005 m. spalio 19 d. Tarptautinėje konvencijoje prieš dopingo vartojimą sporte, ratifikuotoje 2006 m. gegužės 2 d. įstatymu Nr. X-591 „Dėl tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte ratifikavimo“, aptartas valstybių finansines priemones antidopingo srityje, Įstatymo projekto 13 straipsnyje numatomas nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų iniciatyvų, nukreiptų prieš dopingo vartojimą, rėmimas, skiriant lėšų jų parengtiems projektams ir programoms (priemonėms, susijusioms su antidopingo politikos, apimančios dopingo kontrolę, švietimą, mokslinius tyrimus ir informacinę veiklą, kitas kovos su dopingo vartojimu (naudojimu) priemones, įgyvendinti.

Taip pat siekiant pabrėžti kovos su manipuliavimu sporto varžybomis svarbą ir valstybės požiūrį į šį reiškinį, Įstatymo projekto 14 straipsnyje siūloma numatyti valstybės paramą nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų iniciatyvoms kovos su manipuliavimu sporto varžybomis srityje skiriant lėšų jų parengtiems projektams ir programoms (priemonėms, susijusioms su kovos su manipuliavimu sporto varžybomis, įgyvendinti).

Įstatymo projekto VIII skyriuje siūloma patikslinta sportininkų (asmenų, kurie pagal nacionalinės ar tarptautinės atitinkamos sporto šakos federacijos, tarptautinių sporto organizacijų nustatytas taisykles atstovaudami Lietuvos Respublikai pasiekė atitinkamus sporto laimėjimus) valstybės skatinimo už pasiektus laimėjimus sistema, t. y. numatant vienkartinės valstybės premijas, diferencijuojamo dydžio rentas, terminuotas (nuo 1 iki 4 metų) valstybės stipendijas bei valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų nepiniginius apdovanojimus už nuopelnus kūno kultūros ir sporto srityje.

Įstatymo projekto 23 straipsnyje siūloma tiesiogiai įtvirtinti konkrečius laimėjimus, už kuriuos skiriamos valstybės premijos, bei nustatyti, kad premijos skiriamos tik laimėjimą iškovojuusiems sportininkams ir jų treneriams (tiek sportininką konkrečioms varžyboms rengusiems, tiek ir vadovavusiems sportininkui šiose varžybose). Kitų sportininkų rinktinės nariams (pavyzdžiui, mokslininkams, masažuotojams, vadybininkams, rinktinės vadovams) premijos nebūtų skiriamos. Toks siūlymas pateiktas atsižvelgiant į tai, kad kitų rinktinės narių indėlis į pasiektą sporto laimėjimą būna tik netiesioginis, daugeliu atvejų šio indėlio įvertinti objektyviai neįmanoma arba jis būna tik minimalus. Taip pat praktikoje pasitaiko atvejų, kai rinktinės formuojantys subjektai tiesiog formaliai įtraukia asmenį į rinktinės narių sudėtį (pavyzdžiui, mokslininkai, vadybininkai, gydytojai, psichologai), suprasdami, kad valstybė negali kvestionuoti tokios jų teisės, tačiau realiai tokie asmenys netgi nedalyvauja sportininkų rengimo procese. Be to, daugeliu atvejų išvardytas pareigas einantys asmenys, priešingai nei sportininkai, gauna tam tikrą atlygį (pagal darbo sutartį ar kontraktą) iš rinktinės formuojančių subjektų, todėl šiuos asmenis už gerai atliktą darbą turėtų (galėtų) premijuoti juos samdantys subjektai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad

valstybės (Suomija, Švedija, Liuksemburgas, Estija, Austrija, Olandija, Slovėnija), kurios atsakė į Kūno kultūros ir sporto departamento paklausimą, ar mokamos valstybės premijos kitiems rinktinės nariams, nurodė, kad tai nėra daroma. Be to, Suomija, Švedija, Liuksemburgas ir Austrija nurodė, kad premijų valstybė nemoka apskritai (Švedijoje yra galimybė gauti premiją iš savivaldybės). Valstybės premijų dydžius už įstatyme nurodytus laimėjimus sportininkams ir jų treneriams nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Įtvirtintus tokį reguliavimą būtų taupomos valstybės biudžeto lėšos (detaliau žr. aiškinamojo rašto 12 p.).

Valstybės premija numatoma skirti už sporto laimėjimus, pasiektus sporto renginiuose, kurie yra reikšmingi sporte (pavyzdžiui, olimpiadose, pasaulio ar Europos čempionatuose), kelia didelį visuomenės susidomėjimą ir kuriuose garsinamas Lietuvos vardas. Taip pat siekiama išvengti praktikoje pasitaikiusių atvejų, kai laimėjimas buvo pasiektas nedalyvaujant netgi nei vienam varžovui (t. y. asmuo rungtyje dalyvavo vienas ir varžėsi pats su savimi). Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad valstybės premija sportininkui skiriama tik tuo atveju, jeigu sporto rungtyje, kurioje buvo pasiektas laimėjimas, varžėsi ne mažiau kaip 16 valstybių atstovai (ši sąlyga netaikoma į olimpinių, parolimpinių, kurčiųjų ar specialiosios olimpiados žaidynių programas įtrauktoms rungtims) ir laimėjimas buvo pasiektas nurungiant ne mažiau, kaip 1/3 varžovų (Įstatymo projekto 23 straipsnio 3 dalis). Minėti kriterijai yra nustatyti ir šiuo metu galiojančiu Vyriausybės 2000 m. rugpjūčio 16 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 927 „Dėl didelio meistriskumo sportininkų ir kitų rinktinės narių skatinimo“, atsižvelgiant į realijas bei praktiką. Be to, siekiama nustatyti, kad valstybės mokamos gana didelės premijos būtų mokamos ne už bet kokius, o tik už svarius laimėjimus (pavyzdžiui, kaip minėta, praktikoje yra pasitaikiusių atvejų, kai laimėjimas buvo pasiektas nedalyvaujant netgi nei vienam varžovui, t. y. asmuo rungtyje dalyvavo vienas ir varžėsi pats su savimi). Valstybės premijos skyrimą siejant su aplinkybe, kad premija skiriama už Lietuvos Respublikos vardo garsinimą Lietuvos Respublikai atstovaujančiam sportininkui pasiekus atitinkamą sporto laimėjimą, manytina, jog racionalu įstatyme įtvirtinti tam tikrus kriterijus, kuriais vadovaujantis premija būtų skiriama už laimėjimus tik tokiuose sporto renginiuose, kurie kelia susidomėjimą visuomenei ir turi pripažinimą sportininkų tarpe.

Informacija apie asmenims skirtas valstybės premijas viešai bus skelbiama Vyriausybės įgaliosios institucijos interneto tinklalapyje. Taip pat siūloma nustatyti atvejus, kada sportininkui, pasiekusiam atitinkamą sporto laimėjimą, valstybės premija neskiriama, o paskirtoji nemokama (Įstatymo projekto 23 straipsnio 4 dalis).

Siekiant efektyvinti valstybės skatinimo už pasiektus laimėjimus sistemą ir kartu užtikrinti socialinį teisingumą ir lygias galimybes sportininkams bei sportininkams sudaryti geresnes galimybes rengtis sporto varžyboms bei jose siekti rezultatų, Įstatymo projekte siūloma diferencijuoti rentos sportininkams dydį ir tobulinti sportininko valstybės stipendijos institutą (Įstatymo projekto 24 ir 25 straipsniai).

Valstybės stipendiją sportininkas, Lietuvos Respublikos pilietis, turės teisę gauti pasiekęs atitinkamą laimėjimą (Įstatymo projekto 24 straipsnio 1 dalis), nuo kurio priklausys valstybės stipendijos dydis (Įstatymo projekto 24 straipsnio 2 dalis) ir terminas (Įstatymo projekto 24 straipsnio 3 ir 4 dalys). Stipendijos dydis ir mokėjimo terminas priklausytų nuo pasiektos sporto laimėjimo kategorijos: kuo svarbesnėse sporto varžybose pasiektas sporto laimėjimas, tuo ilgesnis stipendijos mokėjimo terminas ir didesnė pati stipendija. Pažymėtina, kad sportininkas, pasiekęs kelis laimėjimus, vienu metu turėtų teisę gauti tik vieną valstybės stipendiją jo pasirinkimu (Įstatymo projekto 24 straipsnio 2 dalis). Taip pat, siekiant tobulinti šiuo metu veikiančią sportininkų stipendijų sistemą bei motyvuoti jaunus, talentingus sportininkus, už pasiektus laimėjimus atitinkamose jaunimo sporto varžybose numatoma valstybės stipendijas skirti ir jaunimui (šiuo metu yra 36 sportininkai). Tai sąlygotų, jog talentingas sportui jaunimas neišvyktų iš Lietuvos į finansiškai pajėgesnes valstybes, galėtų koncentruotis į savo sportinio meistriskumo didinimą ir tokiu būdu prisidėtų prie Lietuvos vardo garsinimo pasaulyje. Valstybės stipendijos dydį siūloma skaičiuoti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą (2008 m. gruodžio 30 d. nutarimas Nr. 1366 „Dėl bazinės socialinės išmokos dydžio patvirtinimo“) bazinės socialinės išmokos dydį (šiuo metu – 38 Eur). Valstybės stipendija kas mėnesį būtų mokama *iki sportininko*

karjeros pabaigos – olimpinų žaidynių 1–3 vietos, pasaulio čempionato, Europos čempionato, Europos žaidynių (kai atitinkamoje sporto šakoje Europos žaidynės pakeičia Europos čempionatus), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1 vietos laimėtojams, *nuo 1 iki 4 metų* – už kitus laimėjimus (Įstatymo projekto 24 straipsnio 4 ir 5 dalys). Didžiausia galima sportininkui mokama valstybės stipendija būtų 1 016,57 Eur, mažiausia – 112,95 Eur – jaunimui. Taip pat siūloma nustatyti atvejus, kada sportininkui, pasiekusiam atitinkamą sporto laimėjimą, valstybės stipendija neskiriama, o paskirtoji nemokama (Įstatymo projekto 24 straipsnio 6 dalis).

Įstatymo projekte diferencijuojant rentos dydį, jį siūloma sieti su sportininko pasiekta sporto laimėjimo kategorija: kuo svarbesnėse sporto varžybose pasiektas sporto laimėjimas, tuo didesnis rentos dydis (Įstatymo projekto 25 straipsnis). Šiuo metu renta yra fiksuoto dydžio (1,5 Statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio, pavyzdžiui, 2015 m. II ketv. $1,5 \times 713,9 \text{ Eur} = 1\,070,85 \text{ Eur}$) visiems skirtingus laimėjimus pasiekusiems sportininkams (pavyzdžiui, tiek olimpinų žaidynių čempionui, tiek Europos ar pasaulio čempionui, tiek ir olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionui ir pasaulio rekordininkui). Atitinkamą sporto laimėjimą pasiekęs sportininkas, kaip ir šiuo metu, rentą įgytų teisę gauti, jei tą laimėjimą pasiekė būdamas Lietuvos Respublikos piliečiu ir atstovaudamas Lietuvos Respublikai, bei baigęs sportinę karjerą. Diferencijuojamos rentos dydį siūloma skaičiuoti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą (2008 m. gruodžio 30 d. nutarimas Nr. 1366 „Dėl bazinės socialinės išmokos dydžio patvirtinimo“) bazinės socialinės išmokos dydį (šiuo metu – 38 Eur). Renta kas mėnesį būtų mokama: olimpinų žaidynių 1–3 vietos, pasaulio čempionato, Europos čempionato, Europos žaidynių (kai atitinkamoje sporto šakoje Europos žaidynės pakeičia Europos čempionatus), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1 vietos laimėtojams (pavyzdžiui, pagal galiojančią Įstatymą ir olimpinų žaidynių čempionui, ir Europos čempionui mokama po 1 070,85 Eur, o įsigaliojus Įstatymo projektui olimpinų žaidynių čempionui būtų mokama 1 016,57 Eur, Europos čempionui – 790,66 Eur). Atsižvelgiant į įvairių sporto šakų pobūdį, į tai, kad ne visose sporto šakose yra fiksuojami rekordai, bei siekiant užtikrinti įvairių sporto šakų sportininkų lygias galimybes, siaurinamas rentos gavėjų ratas – renta nebus mokama olimpinų žaidynių, pasaulio rekordininkams (gauna 3 sportininkai) bei tapusiems olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionais ne mažiau kaip tris kartus (nuo 2016 m. sausio 1 d. praplėtus rentų gavėjų ratą, rentą gauna dar 5 sportininkai). Taip pat siūloma nustatyti atvejus, kada sportininkui, pasiekusiam atitinkamą sporto laimėjimą, renta neskiriama, o paskirtoji nemokama (Įstatymo projekto 25 straipsnio 3 dalis). Renta, kaip ir šiuo metu, nebūtų mokama sportininkui, netekusiam Lietuvos Respublikos pilietybės. Skirtingai nei galiojančiame Įstatyme, sportininkas turėtų teisę gauti rentą, neatsižvelgiant, ar jis turi draudžiamųjų pajamų (šiuo metu renta nemokama, jei sportininkas gauna draudžiamas pajamas ne už darbą kūno kultūros ir sporto srityje) – renta būtų mokama už faktą, t. y. už nuopelną, kai pasiekė atitinkamą sporto laimėjimą ir taip garsino Lietuvos vardą.

Sportininkas, nusprendęs baigti karjerą, apie tai informuoja Vyriausybės įgaliotą instituciją, dalyvaujančią formuojant valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje ir ją įgyvendinančią – nuo minėtos informacijos gavimo laikoma, kad sportininkas yra baigęs karjerą.

Pažymėtina, kad laikantis teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principų ir siekiant, kad nebūtų pabloginta padėtis tų sportininkų, kuriems renta ar sportininko stipendija yra mokama ar bus pradėta mokėti pagal šiuo metu galiojančią Įstatymą, priėmus naują Įstatymo redakciją – šiems sportininkams jau paskirtų išmokų dydžiai nebus sumažinti. Taip pat sportininkai, kuriems renta mokama pagal šiuo metu galiojančią Įstatymą, galės gauti draudžiamas pajamas už bet kokią darbą, o ne tik už darbą kūno kultūros ir sporto srityje.

Valstybės išmokos – valstybės premija, renta ir valstybės stipendija – sportininkams Įstatymo projekto 23, 24 ir 25 straipsniuose išdėstytos pagal svarbiausius ir reikšmingiausius sporto laimėjimus, vadovaujantis visuomenės susidomėjimu sporto renginiu, kuriame pasiekiamas atitinkamas laimėjimas. Panašūs kriterijai dėl laimėtų vietų yra nustatyti ir šiuo metu Vyriausybės nutarime.

Įstatymo projekto 26 straipsnyje siūloma įtvirtinti galimybę valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms steigti apdovanojimus asmenims už nuopelnus kūno kultūros ir sporto

srityje, t. y. kad jos pačios savo nuožiūra, iš reprezentacinių valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos lėšų, ir galėtų apdovanoti nusipelnčius asmenis sporte, o ne kaip šiuo metu kreiptųsi į Kūno kultūros ir sporto departamentą, ir atsisakoma nusipelnusio Lietuvos Respublikos sportininko, trenerio ir sporto darbuotojo vardo suteikimo. Taip pat pažymėtina, kad asmenims už nuopelnus Lietuvos Respublikai gali būti skirti valstybės apdovanojimai Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo nustatyta tvarka.

Siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimą, Įstatymo projekte siūloma nustatyti esmines valstybės ar savivaldybių biudžetinės įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas. Siūloma įtvirtinti, kad trenerių darbo užmokestis susidėtų iš pareiginės algos ir priedo už kvalifikacinę kategoriją (priedo kai kurie treneriai galėtų ir negauti, nes ji būtų skiriama už įgytą kvalifikaciją). Pareiginė alga ir priedas už kvalifikacinę kategoriją būtų nustatomi koeficientais. Pareiginės algos ir priedo už kvalifikacinę kategoriją koeficiento vienetas būtų lygus minimalios mėnesinės algos dydžiui. Trenerių galimų įgyti kvalifikacinių kategorijų rūšys (jų būtų šešios) būtų nustatytos Įstatymo projekto priede, o šių kategorijų igijimo tvarką nustatytų Vyriausybės įgaliota institucija. Įstatymo projekto priede būtų nustatyti ir pareiginės algos, ir priedo už atitinkamą kvalifikacinę kategoriją koeficientų dydžiai. Konkrečius pareiginės algos koeficientų dydžius pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbantiems treneriams nustatytų atitinkamos biudžetinės įstaigos vadovas. Kiti valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo santykiai būtų reglamentuojami pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą.

Siekiant paskatinti sporto srityje kylančius nekomercinio pobūdžio ginčus spręsti alternatyviu (ne teismo) būdu, ir taip pagreitinti šios rūšies ginčų nagrinėjimo procesą ir bent iš dalies sumažinti teismų darbo krūvį, Įstatymo projekto 15 straipsnyje siūloma sudaryti galimybę iš dalies valstybės biudžeto lėšomis finansuoti nevyriausybinių organizacijų projektus, kuriais siekiama kūno kultūros ir sporto srityje kylančius nekomercinio pobūdžio ginčus spręsti sporto arbitraže. Tokiu reglamentavimu siekiama keletu tikslų: 1) paskatinti asmenis, visų pirma, pačius sportininkus, skirti daugiau dėmesio savo teisių gynimui; 2) bent iš dalies sumažinti teismų darbo krūvį; 3) pagreitinti sporto srities ginčų nagrinėjimo procesą, sprendžiant juos alternatyviu (ne teismo) būdu. Esant galimybei gauti dalinį valstybės finansavimą, didesnė tikimybė tokio pobūdžio arbitražo atsiradimui. Kaip jau minėta, kūno kultūros ir sporto srities reglamentavimas – tarptautinių sporto šakų federacijų, didžiųjų sporto renginių organizatorių dokumentais reguliuojama sritis, kurioje labai paplitęs ikiteisminis ginčų nagrinėjimo būdas. Tarptautinis olimpinis komitetas net yra įsteigęs Sporto arbitražo teismą ir numatęs, kad būtent jame nagrinėjami ginčai kylantys iš dopingo bylų, sporto šakų taisyklių aiškinimo, atstovavimo valstybei ir pan. Kai kurios federacijos yra įsteigusios tik savo sporto šakos arbitražus (pavyzdžiui, krepšinio arbitražas (angl. *Basketball Arbitration Tribunal*), tuo tarpu tarptautinė futbolo federacija yra nustačiusi griežtą ikiteisminę ginčų nagrinėjimo procedūrą. Pagal pasaulinį antidopingo kodeksą nacionalinės sporto šakų federacijos taip pat įpareigojamos sudaryti nepriklausomas komisijas dopingo byloms tirti (t. y. užtikrinta sportininko teisė būti išklausytam). Tuo tarpu ginčus kylančius iš sutarčių (t. y. sportininkų kontraktų), gali spręsti bet kuris arbitražas, jeigu sutartyje įtvirtinta išlyga. Pažymėtina, kad valstybės biudžeto lėšos būtų skiriamos tik tiems nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų projektams, kuriais būtų siekiama įtvirtinti asmenims galimybę sporto arbitraže spręsti *tik nekomercinio* pobūdžio kūno kultūros ir sporto srityje kylančius ginčus, t. y. kylančius iš sutartinių ar nesutartinių sporto teisinių santykių (ne dėl ūkinės-komercinės veiklos) tarp sporto teisinių santykių subjektų, išskyrus ginčus, kurie Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka negali būti sprendžiami arbitražu, pavyzdžiui, dėl sporto šakų rinktinių formavimo, rinktinių kandidatams keliamų reikalavimų, sporto šakų taisyklių taikymo (pavyzdžiui, kilus ginčams dėl tinkamo rezultatų fiksavimo, paties varžybų organizavimo, reitingų sudarymo, sporto aikščių matmenų, teisėjų kvalifikacijos ir t. t.), įvairių principų pažeidimo (pavyzdžiui, lygiateisiškumo) ir pan.

Įstatymo projektas taip pat patikslintas atsižvelgiant į 2016 m. birželio 30 d. priimto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 15, 30, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 461 straipsniu įstatymo Nr. XII-2591 (toliau – priimtas Įstatymo pakeitimas)

nuostatas dėl manipulavimo sporto varžybomis (įsigalios nuo 2017 m. sausio 1 d.). Priimto Įstatymo pakeitimo nuostatos perkeltos į Įstatymo projektą vertinant sistemiškai, atsižvelgiant į Įstatymo projekto dėstymą (nuostatos dėl manipulavimo sporto varžybomis derinamos su nuostatomis dėl dopingo vartojimo draudimo), t. y. Įstatymo projektas papildytas *manipulavimo sporto varžybomis* sąvoka (Įstatymo projekto 2 straipsnio 14 dalis); patikslintas *manipulavimo sporto varžybomis draudimo* principas (Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas); patikslinta nevyriausybinių organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, kompetencija, numatant, kad jos taiko sankcijas už manipulavimą sporto varžybomis, taip pat už Pasaulinio antidopingo kodekso nuostatų pažeidimus, vykdo šioje srityje prevenciją ir šviečiamąją veiklą (Įstatymo projekto 8 straipsnis); įtvirtinti valstybės premijos, rentos ir valstybės stipendijos nemokėjimo sportininkui manipulavimo sporto varžybomis atvejus, kai jo sportiniai rezultatai buvo anuliuoti (Įstatymo projekto 23 straipsnio 4 dalies 2 punktas, 24 straipsnio 6 dalies 4 punktas, 25 straipsnio 3 dalies 4 punktas); Įstatymo projektas papildytas nauju 27 straipsniu dėl manipulavimo sporto varžybomis draudimo (nauja IX dalimi), kuriame įtvirtintas draudimas dalyvauti manipuliuojant sporto varžybomis, numatant, kad už šio draudimo pažeidimą gali būti taikomos tarptautinių ir Lietuvos nevyriausybinių organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, numatytos sankcijos, taip pat taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse (derinant su Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo 182¹ straipsniu įstatymu, priimtu 2016 m. birželio 30 d.) (Įstatymo projekto 27 straipsnis).

Laikantis teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principų, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnyje „Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas“ siūloma įtvirtinti nauja redakcija išdėstyto šiuo metu galiojančio Įstatymo taikymo nuostatas, kad nebūtų pabloginta padėtis tų sportininkų, kurie iki Įstatymo naujos redakcijos įsigaliojimo realizavo (ar išreiškė valią realizuoti) tam tikras, šiuo metu galiojančiame Įstatyme įtvirtintas teises (teisę į sportininko stipendiją, sportininko rentą, valstybės premiją ar pan.). Kūno kultūros ar sporto specialistams, vykdantiems kūno kultūros ar sporto pratybas pagal neformaliojo švietimo programas, kurie neturi einamoms pareigoms būtino išsilavinimo (nėra atitinkamai baigę sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programos arba neturi ne žemesnio kaip vidurinio išsilavinimo ir nėra baigę kūno kultūros srities mokymų Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka), numatomas pereinamasis laikotarpis tokiam išsilavinimui įgyti – tokį išsilavinimą jie privalės įgyti per penkerius metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo (Įstatymo projekto 2 straipsnio 12 dalis). Sportininkų prašymai dėl valstybės stipendijų ar rentų skyrimo, paduoti pagal iki Įstatymo projekto įsigaliojimo galiojusias nuostatas, bus baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl jų priimami pagal iki Įstatymo projekto įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą, jeigu sportininkas neišreikš pageidavimo, kad jam valstybės stipendija ar renta būtų mokama pagal įsigaliojusio Įstatymo projekto nuostatas (Įstatymo projekto 2 straipsnio 3 ir 10 dalys). Taip sportininkams bus užtikrinta galimybė pasirinkti iki Įstatymo projekto įsigaliojimo buvusį palankesnę reguliavimą išmokų dydžiu atžvilgiu (nebus sumažinti išmokų dydžiai, išskyrus jei sportininkas pats to pageidautų). Kalbant apie minėto straipsnio 5 dalyje dėstomą reguliavimą (dėl prašymų nagrinėjimo valstybės premijai gauti įsigaliojus Įstatymo projektui), pastebėtina, kad šiuo metu galiojančiame Įstatyme įtvirtintas palankesnis valstybės premijų skyrimo reguliavimas – Įstatymo projekte įtvirtinami griežtesni kriterijai valstybės premijai gauti nei šiuo metu galiojančiame Įstatyme (pavyzdžiui, laimėjimas turės būti pasiekiamas nurungiant ne mažiau kaip 1/3 varžovų; be to, premijos nebus mokamos kitiems rinktinės nariams ir kt.), todėl siūloma, kad asmenų, pagal iki Įstatymo projekto įsigaliojimo įgijusių teisę gauti valstybės premiją už pasiektą laimėjimą, prašymai nagrinėjami ir sprendimai priimami pagal galiojusį iki Įstatymo projekto įsigaliojimo teisinį reguliavimą. Siekiant apsaugoti valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių teisėtus interesus, siūloma iki Įstatymo projekto įsigaliojimo nustatyta tvarka jų įgytas kvalifikacines kategorijas prilyginti atitinkamoms Įstatymo projekto priede nurodytoms kvalifikacinėms kategorijoms ir nustatyti jų galiojimą iki jiems suteiktos tarptautinės kategorijos trenerio, nacionalinio sporto trenerio ar Lietuvos sporto trenerio kvalifikacinės kategorijos galiojimo pabaigos. Be to, numatoma, kad treneriams, kurie iki Įstatymo projekto įsigaliojimo nustatyta tvarka gavo priedą už treniruojamų

sportininkų kiekį rinktinėse, šis priedas būtų mokamas toliau, bet ne ilgiau, kaip iki 2018 m. sausio 1 d. (atsižvelgiant į tai, kad sportininkų rinktinės yra sudaromos kasmet). Taip pat siūloma nustatyti, kad Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas įsigaliotų 2017 m. liepos 1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą sumažėtų valstybės reguliavimas kūno kultūros ir sporto sričiai, nes būtų atsisakyta valstybei nebūdingų funkcijų, atsisakius minėtų funkcijų šių funkcijų vykdymui Kūno kultūros ir sporto departamente skirtas laikas būtų naudojamas kitoms Kūno kultūros ir sporto departamento funkcijoms atlikti (pažymėtina, kad Kūno kultūros ir sporto departamento nevykdomoms funkcijoms lėšos atskirai nenumatomos); būtų aiškiai atribota valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei nevyriausybinių organizacijų kompetencija kūno kultūros ir sporto srityje, užtikrinta efektyvesnė (ir reali) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veikla, nevyriausybinių organizacijos daugiau sprendimų priimtų savarankiškai (pavyzdžiui, dėl sportininkų rinkinių formavimo, sportininkų rengimo, tarptautinių sporto renginių organizavimo, dopingo kontrolės, ginčų sprendimo sporto arbitraže ir pan.); sumažėtų administracinė našta nevyriausybiniams organizacijoms ir kūno kultūros ir sporto specialistams (būtų atsisakyta šiuo metu Kūno kultūros ir sporto departamento išduodamų leidimų organizuoti tarptautinius sporto renginius (per metus išduoda iki 10, tam sugaištama apie 60 val., patiriamos apie 290–377 Eur per metus finansinės išlaidos (išlaidos tarnautojų darbo užmokesčiui), ir kūno kultūros ir sporto specialistų leidimų (vidutiniškai per metus išduoda apie 125 leidimus, 2013–2014 m. leidimų blankų gamybai (800 vnt.) išleista 4 923,54 Eur. Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimo procese dalyvauja 5 Kūno kultūros ir sporto departamento valstybės tarnautojai (sudaryta komisija), pateiktų prašymų nagrinėjimui sugaištama po 2–4 val. per mėnesį, apie 579–1 158 Eur per mėnesį patiriama finansinių išlaidų (išlaidos tarnautojų darbo užmokesčiui) (Kūno kultūros ir sporto departamento valstybės tarnautojai laiką, skiriamą pateiktų prašymų nagrinėjimui, skirtų kitoms Kūno kultūros ir sporto departamento funkcijoms atlikti, taip pat dėl to būtų taupomos valstybės biudžeto lėšos (plačiau žr. aiškinamojo rašto 12 p.); palengvintas įvairių masinių kūno kultūros ar sporto renginių, į kuriuos dalyvauti registruojasi itin daug asmenų, organizavimas (neturės pareigos reikalauti visų asmenų, kurie siekia dalyvauti sporto pratyse, varžybose ar kituose kūno kultūros ir sporto renginiuose, nustatytos formos sveikatos pažymų); būtų tikslingiau ir efektyviau naudojamos valstybės biudžeto lėšos (aiškiai apibrėžtas valstybės premijas už pasiektus sporto laimėjimus ir iš valstybės biudžeto sporto medicinos paslaugas galinčių gauti subjektų ratas, nustatytas reikalavimas dėl finansuotinių kūno kultūros ir sporto sričių ir jų kryptų tvirtinimo ir pan.); būtų efektyviau įgyvendinamas kūno kultūros ir sporto organizavimas švietimo ir mokslo įstaigose; būtų išplėstas subjektų, galinčių kreiptis dėl kūno kultūros, sporto visiems ir (ar) sporto sričių plėtojimo projektinio finansavimo, ratas – galės kreiptis ne tik nevyriausybinių organizacijos (kaip šiuo metu nustato galiojantis Įstatymas), bet ir kiti asmenys; galimybę gauti premiją už pasiektą sportininko laimėjimą įgytų ne tik sportininkui konkrečiose varžybose vadovavęs, bet ir sportininką toms varžyboms parengęs treneris – tokiu būdu būtų įgyvendintas socialinio teisingumo principas; socialinio teisingumo principas bei lygios galimybės būtų užtikrinti ir tarp sportininkų, jiems būtų sudarytos geresnės galimybės rengtis ir siekti rezultatų sporto varžybose, pagerėtų sportininkų materialinė padėtis (rentą gautų diferencijuotą nuo sportininko karjeros pabaigos, aukščiausius laimėjimus pasiekę sportininkai (Įstatymo projekto 24 straipsnio 3 dalyje teisę į valstybinę stipendiją įgytų nuo laimėjimo pasiekimo dienos ir ji būtų mokama iki sportininko karjeros pabaigos, žemesnius laimėjimus pasiekusiems sportininkams diferencijuota valstybės stipendija būtų mokama terminuotai nuo 1 iki 4 metų; rentos ir valstybės stipendijų dydis priklausys nuo pasiekto sporto laimėjimo; taip pat teisė į valstybės stipendiją papildomai numatyta ir už pasiekimus atitinkamose jaunimo sporto varžybose; nustatyti atvejai, kada valstybės premija, renta ir valstybės stipendija neskiriama arba paskirtoji nemokama); būtų užtikrinta valstybės pagalba nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų iniciatyvoms, nukreiptoms prieš

dopingo vartojimą, manipuliavimą sporto varžybomis, taip pat – asmenų iniciatyvoms, susijusioms su sporto srityje kylančių nekomercinio pobūdžio ginčų sprendimui sporto arbitražo, t. y. valstybė galėtų paremti nevyriausybių organizacijų projektus, skirtus sporto arbitražo iniciatyvoms. Įstatymo projekte siūlomos nustatyti kūno kultūros ir sporto renginių saugumo užtikrinimo priemonės ženklios administracinės naštos tiek policijos pareigūnams, tiek ūkio subjektams (renginių organizatoriams) nesukeltų, be to, šios funkcijos būtų atliekamos nedidinant žmogiškųjų išteklių skaičiaus policijoje. Renginių organizatoriai, kaip minėta, policijai turės teikti tik vidaus reikalų ministro nustatytus kriterijus atitinkančių viešų kūno kultūros ir sporto renginių saugumo taisykles (kriterijai bus nustatomi tik padidintos rizikos renginiams (krepšinio, futbolo nacionalinėms ir tarptautinėms varžyboms, kuriose dažniausiai pasireiškia brutalus sirgalių elgesys; taip pat techninio sporto šakų organizuojamoms tarptautinėms ar nacionalinėms varžyboms ir (ar) kurių metu jau buvo sužaloti ar žuvę žmonės (pavyzdžiui, automobilių raliai); kitiems didelio masiškumo tarptautiniams kūno kultūros ir sporto renginiams, kuriuose vykdoma prekyba alkoholiu ir pan.). Dvidešimties renginių saugumo taisyklių parengimas ir jų pateikimas policijai bei vėliau informavimas apie policijos rekomendacijų įgyvendinimą ūkio subjektams sudarytų apie 652,6 Eur administracinės naštos per metus. Kaip minėta, policija ir šiuo metu masiniuose komerciniuose renginiuose vykdo viešosios tvarkos užtikrinimo funkcijas, be to, įstatymų nustatytais atvejais ji ir šiuo metu derina Saugumo tarnybų parengtus viešosios tvarkos palaikymo renginyje planus. Policijai administracinė našta ženkliai nepadidėtų ir dėl jiems suteiktos teisės surašyti administracinių nusižengimų protokolus už Įstatymo projekto 20 straipsnyje renginio organizatoriams nustatytų pareigų pažeidimus, esamas funkcijas ketinama atlikti nedidinant žmogiškųjų išteklių. Be to, įtvirtinus Įstatymo projektu siūlomas esmines valstybės ir savivaldybių biudžetinėse įstaigose pagal darbo sutartis dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas, bus užtikrintas tinkamas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimo įgyvendinimas.

Įstatymo projektu siūlomas reglamentavimas neturės esminės įtakos ir neigiamų pasekmių ekonomikai ir teisinei sistemai.

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimto įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Su Įstatymo projektu siūlomu nustatyti teisiniu reguliavimu susijusių kitų įstatymų pakeitimo projektai, teikiami kartu su šiuo Įstatymo projektu, išvardyti šio aiškinamojo rašto 1 punkte.

Priėmus Įstatymo projektą reikės priimti šiuos teisės aktus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus dėl sporto šakų pripažinimo strateginėmis sporto šakomis kriterijų ir tvarkos, strateginių sporto šakų sąrašo;
2. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymą dėl Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos personalinės sudėties, valstybės biudžeto lėšomis finansuotinių kūno kultūros ir sporto sričių ir krypčių;
3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymą dėl priėmimo kriterijų į įstaigas, vykdančias specializuoto sportinio ugdymo krypties programas, patvirtinimo;
4. Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovo įsakymus dėl formalųjų švietimą papildančio sportinio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo rekomendacijų patvirtinimo, reikalavimų kūno kultūros ar sporto srities mokymo programų, suteikiančių kompetencijas atitinkamai kūno kultūros arba konkrečios sporto šakos srityje, turiniui ir mokymo programų derinimo su

Vyriausybės įgaliota institucija tvarkos nustatymo, dėl sportininkų karjeros baigimo nustatymo tvarkos patvirtinimo;

5. Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos atitinkamą teisės aktą dėl Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos nuostatų patvirtinimo.

Taip pat reikės pakeisti:

1. Kūno kultūros ir sporto departamento nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 291;

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugpjūčio 16 d. nutarimą Nr. 927 „Dėl didelio meistriškumo sportininkų ir kitų rinktinės narių skatinimo“;

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 5 d. nutarimą Nr. 561 „Dėl sporto renginių, vykstančių Lietuvoje, dalyvių vienos paros maitinimosi išlaidų piniginių kompensacijų dydžių patvirtinimo“;

4. Kūno kultūros ir sporto specialistų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus 2012 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. V-618;

5. Valstybės biudžeto lėšų skyrimo naudojimo ir atsiskaitymo už panaudotas lėšas tvarkos aprašą, patvirtintą Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus 2011 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-24;

6. Premijų, skiriamų didelio meistriškumo sportininkams ir kitiems rinktinės nariams už sporto laimėjimus, skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus 2006 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-427;

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gruodžio 3 d. nutarimą Nr. 1302 „Dėl Rentų buvusiems sportininkams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašą patvirtinimo“;

8. 2011 m. vasario 21 d. įsakymą Nr. V-43 „Dėl valstybės stipendijų mokėjimo olimpinės sporto šakos didelio meistriškumo sportininkams sutarties formos patvirtinimo“.

9. 2010 m. rugsėjo 30 d. įsakymą Nr. V-312 „Dėl Valstybės stipendijų, mokamų olimpinių sporto šakų didelio meistriškumo sportininkams, kurie rengiasi tarptautinėms varžyboms ir atstovauja jose Lietuvai, mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

10. Lietuvos sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų suteikimo nuostatus, patvirtintus Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus 1995 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 94 „Dėl Sporto trenerių kvalifikacijos kategorijų nuostatų“.

Be to, reikės pripažinti netekusiais galios šiuos teisės aktus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimą Nr. 747 „Dėl Lietuvos antidopingo komisijos sudarymo“;

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 13 d. nutarimą Nr. 666 „Dėl Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos sudarymo ir jos reglamento patvirtinimo“.

3. Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus įsakymus:

3.1. 2011 m. vasario 10 d. įsakymą Nr. V-28 „Dėl tarptautinių sporto varžybų organizavimo Lietuvoje“;

3.2. 2009 m. sausio 19 d. įsakymą Nr. V-33 „Dėl Nacionalinių sporto (šakų) federacijų pripažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.3. 2013 m. vasario 8 d. įsakymą Nr. V-49 „Dėl prioritetinių valstybės ir strateginių sporto šakų nustatymo 2013–2016 metams reikalavimų“;

3.4. 2013 m. vasario 8 d. įsakymą Nr. V-50 „Dėl prioritetinių valstybės sporto šakų ir strateginių sporto šakų 2013–2016 metų sąrašų patvirtinimo“;

3.5. 2009 m. kovo 10 d. įsakymą Nr. V-188 „Dėl Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimo, pratęsimo ir pripažinimo negaliojančiais tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.6. 2012 m. gruodžio 14 d. įsakymą Nr. V-619 „Dėl Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimui skirtų mokymo programų derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.7. 2009 m. spalio 5 d. įsakymą Nr. V-495 „Dėl Nusipelnusio Lietuvos Respublikos sportininko, trenerio ir sporto darbuotojo vardo suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

9. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projekto sąvokos suderintos su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

10. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

Teikiamas Įstatymo projektas Europos Sąjungos teisei ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms neprieštarauja.

11. Įgyvendinamuosius teisės aktus priimančios institucijos ir terminai.

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, iki 2017 m. liepos 1 d. šio aiškinamojo rašto 8 punkte nurodytos valstybės institucijos ir įstaigos turės priimti aiškinamojo rašto 8 punkte išvardytus teisės aktus.

12. Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų poreikis įstatymui įgyvendinti, lėšų sutaupymas.

Dėl valstybės stipendijų ir rentų (Įstatymo projekto 24 ir 25 straipsniai)

Įsigaliojus Įstatymo projektu siūlomam teisiniam reguliavimui ir įvedus ne tik valstybės stipendijų, bet ir sportininkams skiriamų rentų dydžio diferencijavimą, o taip pat į valstybės stipendiją turinčių teisę gauti asmenų sąrašą įtraukus naują kategoriją asmenų – jaunimo amžiaus grupei priskiriamus sportininkus (iki 23 m., priklausomai nuo sporto šakos; šiuo metu yra 36 sportininkai), ir siaurinant sportininkų rentų gavėjų ratą (rentos nebūtų mokamos olimpinės sporto šakos olimpinės rungties pasaulio ar Europos, olimpinių žaidynių rekordininkams (šiuo metu mokama 3 sportininkams), olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties ir pasaulio čempionams, ir pasaulio rekordininkams, asmenims, tapusiems olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionais ne mažiau kaip tris kartus (nuo 2016 m. sausio 1 d.¹, praplėtus rentų gavėjų ratą, renta skiriama dar 5 sportininkams) pasikeistų ir valstybės biudžeto lėšų poreikis šioms išmokoms.

Siekiant atskleisti skirtumą (finansine prasme) tarp šiuo metu galiojančiame Įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo ir Įstatymo projektu siūlomo žemiau pateikiamose lentelėse (lentelėje Nr. 1 ir lentelėje Nr. 2) yra nurodoma informacija, kiek lėšų 2012–2014 metais buvo išmokėta iš valstybės biudžeto sportininkų rentoms ir stipendijoms ir kiek jų būtų išmokėta, jeigu 2012–2014 metais būtų galiojęs Įstatymo projektu siūlomas įtvirtinti teisinis reguliavimas:

¹ Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. gegužės 14 d. priimtu Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymu (įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d.) praplėstas rentų gavėjų ratas sportininkais, tapusiais olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionais ne mažiau kaip tris kartus (už tokį laimėjimą renta skiriama dar 5 sportininkams).

Lentelė Nr. 1

Valstybės stipendija		Suma 2012 m.	Gaunančių skaičius	Suma 2013 m.	Gaunančių skaičius	Suma 2014 m.	Gaunančių skaičius
Pagal galiojantį Įstatymą	sportininkai	334 427	57	338 719	54	368 440	59
	neįgalieji sportininkai	332 983	57		56	369 161	57
	Iš viso	667 410	114	654 488	110	737 601	116
Pagal Įstatymo projektą	sportininkai	691 866	127	734 370	134	711 842	122
		Iš jų	Iš jų	Iš jų	Iš jų	Iš jų	Iš jų
		36 936 jaunimui	52 neįgalieji, 17 jaunimas	72 504 jaunimui	45 neįgalieji, 33 jaunimas	81 168 jaunimui	24 neįgalieji, 36 jaunimas
Valstybės biudžeto lėšų poreikio skirtumas (+/-)*		- 24 456		- 79 882		+ 25 759	

* kur „+“ suprantamas kaip mažesnis valstybės biudžeto lėšų poreikis pagal Įstatymo projektu siūlomą teisinį reguliavimą, „-“ suprantamas kaip didesnis valstybės biudžeto lėšų poreikis pagal Įstatymo projektu siūlomą teisinį reguliavimą.

Lentelė Nr. 2

Renta	Suma 2012 m.	Gaunančių skaičius	Suma 2013 m.	Gaunančių skaičius	Suma 2014 m.	Gaunančių skaičius
Pagal galiojantį Įstatymą	1 206 826	109	1 349 474	116	1 450 991	119
Pagal Įstatymo projektą	1 101 240	105	1 172 832	112	1 207 032	115
Valstybės biudžeto lėšų poreikio skirtumas (+/-)*	+ 105 586		+ 176 642		+ 243 959	

* kur „+“ suprantamas kaip mažesnis valstybės biudžeto lėšų poreikis pagal Įstatymo projektu siūlomą teisinį reguliavimą, „-“ suprantamas kaip didesnis valstybės biudžeto lėšų poreikis pagal Įstatymo projektu siūlomą teisinį reguliavimą.

Remiantis lentelėse Nr. 1 ir Nr. 2 pateiktais duomenimis, darytinos tokios išvados:

1) Valstybės stipendijoms valstybės biudžeto lėšų poreikis pagal siūlomą teisinį reguliavimą greičiausiai neženkliai išaugtų dėl teisės gauti šią stipendiją suteikimo papildomai kategorijai asmenų – **jaunimo amžiaus grupės sportininkams** – jiems **galimai reikėtų apie 81 168 Eur, jei būtų pasiekti analogiški 2014 m. laimėjimai.**

Vėliau lėšų poreikis turėtų mažėti, nes pagal Įstatymo projekto 24 straipsnio 3–4 dalis siūloma įvesti valstybinės stipendijos mokėjimo laikotarpio diferencijavimą, atsižvelgiant į pasiekto laimėjimo svarbą (nustatoma skirtinga jos mokėjimo trukmė: iki 1, 2 arba 4 metų, arba iki sportininko karjeros pabaigos; šiuo metu visiems sportininkams valstybės stipendija skiriama 4 metų laikotarpiui), išskyrus, jei ženkliai padidėtų pasiektų laimėjimų skaičius (pavyzdžiui, remiantis 2014 m. duomenimis valstybės stipendijoms poreikis būtų mažesnis apie 25 759 Eur, įskaitant net valstybės stipendijas jaunimui).

Pastebėtina, kad valstybės biudžeto lėšų poreikis valstybės stipendijoms būtų mažesnis net neįtraukus jaunimo amžiaus grupės sportininkų, t. y. iš 2014 m. išmokėtos valstybės stipendijų sumos atėmus sumą, kurią reikėtų skirti jaunimo amžiaus grupės sportininkų valstybės stipendijoms, matyti, kad valstybės stipendijoms, mokamoms pagal šiuo metu galiojantį Įstatymą sportininkams, reikėtų mažiau 106 927 Eur (737 601 Eur – 711 842 Eur – 81 168 Eur = 106 927 Eur; lentelė Nr. 1).

Įsigaliojus Įstatymo projektui, siekiant nepažeisti teisėtų lūkesčių principo, valstybės stipendijos, mokėtos pagal dabar galiojantį Įstatymą, ir toliau bus mokamos tokio pat dydžio iki sueis jų mokėjimo terminas, t. y. 4 metus arba iki kito aukštesnio sportininko laimėjimo, pasiekto pagal įsigaliojusį Įstatymo projektą (pažymėtina ir tai, kad sportininkams valstybės stipendijos pradėtos mokėti ne tuo pačiu metu, todėl ir jų terminai baigsis ne tuo pačiu metu). Taigi

prognozuojama valstybės stipendijų mokėtina suma po Įstatymo projekto įsigaliojimo būtų tokia pat kaip ir 2014 m. – 737 601 Eur 116 sportininkams.

2) Valstybės biudžeto lėšų poreikis sportininkų rentoms (asmenims, įgijusiems teisę į šia rentą po Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo įsigaliojimo) **ženkliai sumažėtų, t. y. apie 243 959 Eur** (remiantis 2014 m. duomenimis), **nes, kaip minėta, mažinamas rentos gavėjų ratas** (nebus mokamos olimpinės sporto šakos olimpinės rungties pasaulio ar Europos, olimpinių žaidynių rekordininkams (3 sportininkai), olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties ir pasaulio čempionams, ir pasaulio rekordininkams, asmenims, tapusiems olimpinės sporto šakos neolimpinės rungties pasaulio čempionais ne mažiau kaip tris kartus (5 sportininkai) **ir diferencijuojamas rentos dydis**, atsižvelgiant į pasiekto laimėjimo svarbą (pavyzdžiui, pagal galiojantį Įstatymą ir olimpinių žaidynių čempionui, ir Europos čempionui mokama po 1 070,85 Eur (2015 m. II ketv.), o įsigaliojus Įstatymo projektui olimpinių žaidynių čempionui būtų mokama 1 026 Eur, o Europos čempionui – 798 Eur).

Įsigaliojus Įstatymo projektui, siekiant nepažeisti teisėtų lūkesčių principo, **rentos, mokėtos pagal dabar galiojantį Įstatymą, ir toliau bus mokamos vienodo, t. y. maksimalaus dydžio** (rentos skiriamos 119 sportininkų, tam per metus išleidžiama apie 1 450 991 Eur (2014 metų duomenimis, žr. lentelę Nr. 2), nuo 2016 m. sausio 1 d. skiriamos 128 sportininkams ir tam bus išleidžiama per metus apie 1,7 mln. Eur), **taigi poreikis dėl šios sumos išliks ir ateityje.**

3) **Bendras valstybės biudžeto lėšų poreikis kartu valstybės stipendijoms ir rentoms** (asmenims, įgijusiems teisę į šias išmokas po Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo įsigaliojimo) būtų mažesnis, nei pagal šiuo metu galiojantį Įstatymą, pavyzdžiui, 2014 m. duomenimis šis poreikis būtų mažesnis apie 270 tūkst. Eur / m., 2013 m. – apie 97 tūkst. Eur, 2012 m. – apie 81 tūkst. Eur, jeigu 2012–2014 m. būtų galiojęs Įstatymo projektu siūlomas įtvirtintas teisinis reguliavimas.

Pažymėtina, kad **minimos valstybės stipendijų ir rentų sumos yra apytikslės, nes nėra žinoma, kaip įsigaliojus naujam Įstatymui pasikeis sportininkų skaičius ir kokius laimėjimus jie pasieks – sportininkų galimus laimėjimus** (nuo to priklauso valstybės stipendijos bei rentos dydis ir, atitinkamai, lėšos) **sudėtinga prognozuoti.** Kaip minėta, **papildomai iš valstybės biudžeto galimai reikėtų tik jaunimui (apie 81 168 Eur, jei būtų pasiekti analogiški laimėjimai** remiantis 2014 metais duomenimis), kuriems pagal galiojantį Įstatymą valstybės stipendijos nėra mokamos. Ir vėliau lėšų poreikis atitinkamai gali didėti arba mažėti sportininkams pasiekus aukštesnius arba žemesnius rezultatus arba pasikeitus sportininkų skaičiui.

Dėl vienkartinųjų valstybės premijų (Įstatymo projekto 23 straipsnis):

Įstatymo projekte siūloma, jog valstybės premijų dydžius nustatytų Vyriausybė. Jeigu Vyriausybė nustatytų valstybės premijų dydžius tokius, kaip ir šiuo metu galiojančius, tuomet valstybės premijoms išmokėti už Įstatymo projekto 23 straipsnyje numatytus laimėjimus (žr. lentelės Nr. 3 1 punktą) reikėtų 333 457 Eur (remiantis 2014 metais išmokėtų valstybės premijų duomenimis) arba 971 965 Eur (remiantis 2013 metais išmokėtų valstybės premijų duomenimis), arba 1 223 859 Eur (remiantis 2012 metų išmokėtų valstybės premijų duomenimis).

Bendra valstybės premijoms išmokėtina suma per metus būtų (žr. lentelės Nr. 3 B dalį) 364 146 Eur (remiantis 2014 metais išmokėtų valstybės premijų duomenimis ir prognozuojamu lėšų poreikiu dėl jaunimo) arba 1 095 832 Eur (remiantis 2013 metais išmokėtų valstybės premijų duomenimis ir prognozuojamu lėšų poreikiu dėl jaunimo), 1 263 805 Eur (remiantis 2012 metais išmokėtų valstybės premijų duomenimis ir prognozuojamu lėšų poreikiu dėl jaunimo). Reikalinga bendra suma valstybės premijoms išmokėti kiekvienais paskesniais nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo metais priklausomai nuo laimėjimų kistų.

VALSTYBĖS PREMIJOS			Lėšos, Eur			
			2012 m.	2013 m.	2014 m.	Iš viso 2012–2014 m.
PAGAL GALIOJANTĮ ĮSTATYMĄ	1.	Laimėjimai olimpinių žaidynių 1–8 vietos, pasaulio ar Europos čempionatų 1–3 vietos, parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių, parolimpinių, kurčiųjų ar specialiosios olimpiados žaidynių atitinkamos sporto šakos neįgaliųjų pasaulio ar Europos čempionatų 1–3 vietos, universiados 1–3 vietos	1 223 859	971 965	333 457	2 529 281
	2.	Kiti rinktinės nariai (2.1+2.2):	177 150	106 489	30 899	314 538
	2.1.	sportininkų	165 884	48 876	27 738	242 498
	2.2.	neįgaliųjų sportininkų	11 266	57 613	3 161	72 040
	Iš viso (1+2):		1 401 009	1 078 454	364 356	2 843 819
	A. Pagal dabartinį reguliavimą sportininkams mokama bendra premijų suma per metus (1+2+3.1):		1 402 909	1 109 587	465 361	2 977 857
PAGAL ĮSTATYMO PROJEKTĄ	3.	Naikinami laimėjimai (SUTAUPYMAS):				
	3.1.	Sportininkų (3.1.1 + 3.1.2):	1 900	31 133	101 005	134 038
	3.1.1.	pasaulio čempionatai 4–6 vietos	1 900	19 006	101 005	121 911
	3.1.2.	sporto šakos, neįtrauktos į parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas, pasaulio ir Europos čempionatai 1–3 vietos	0	12 127	0	12 127
	3.2.	Kitų rinktinės narių	177 150	106 489	30 899	314 538
	Iš viso (sutaupymas) (3):		179 050	137 622	131 904	448 576
	B. Pagal naują reguliavimą sportininkams mokėtina bendra premijų suma per metus (1):		1 223 859	971 965	333 457	2 529 281
	C. Skirtumas tarp dabartinio ir naujo reguliavimo – sutaupymas (A–B):		179 050	137 622	131 904	448 576

Pažymėtina, kad Įstatymo projektu siūloma valstybės premijų nemokėti Pasaulio čempionatų 4–6 vietų laimėtojams, sporto šakų, neįtrauktų į parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas, pasaulio ir Europos čempionatų 1–3 vietų laimėtojams. Dėl to už pastaruosius laimėjimus **nebereikėtų skirti** valstybės biudžeto lėšų (būtų taupomos biudžeto lėšos), pavyzdžiui, už minėtus laimėjimus bendra išmokėtų lėšų suma 2014 metais buvo **101 005 Eur**, 2013 metais – 31 133 Eur, 2012 metais – 1 900 Eur (t. y. už pasaulio čempionatų 4–6 vietų, sporto šakų, neįtrauktų į parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas, pasaulio ir Europos čempionatų 1–3 vietų laimėjimus atitinkamai buvo išmokėta 2014 metais – 101 005 Eur ir 0; 2013 metais – 19 006 Eur ir 12 127 Eur; 2012 metais – 1 900 Eur ir 0).

Įtvirtinus, kad valstybės premijos skiriamos tik laimėjimą iškovojuusiems sportininkams ir jų treneriams (tiek sportininką konkrečioms varžyboms rengusiems, tiek ir vadovavusiems sportininkui šiose varžybose), o kitiems rinktinės nariams (pavyzdžiui, mokslininkams, masažuotojams, vadybininkams, rinktinės vadovams, kurie, priešingai nei sportininkas, gauna atlyginimą pagal darbo sutartį ar kontraktą ir kurių indėlio daugeliu atvejų įvertinti objektyviai neįmanoma arba jis būna tik minimalus, arba realiai nedalyvauja sportininkų rengimo procese) neskiriant, **turėtų būti sutaupyta valstybės biudžeto lėšos** (apie 314 538 Eur; remiantis 2012–2014 metų duomenimis: **2014 metais – 30 899 Eur**, 2013 metais – 106 489 Eur, 2012 metais – 314 538 Eur).

Realus sutaupytų lėšų dydis kiekvienais paskesniais metais nuo Projekto priėmimo priklausytų nuo to, kiek sportininkų pasiektų aukštus rezultatus. 2012–2014 metais kitiems rinktinės nariams (pagal laimėjimus pasiektus individualiose ir komandinėse sporto šakose) iš viso biudžeto lėšų buvo išleista 314 538 Eur, iš jų neįgaliųjų sportininkų kitiems rinktinės nariams buvo išmokėta

72 040 Eur (2012 metais – 11 266 Eur; 2013 metais – 57 613 Eur; 2014 metais – 3 161 Eur, o kitų sportininkų kitiems rinktinės nariams – 242 498 Eur (2012 metais – 165 884 Eur; 2013 metais – 48 876 Eur; 2014 metais – 27 738 Eur (žr. lentelę Nr. 3).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad **įsigaliojus Įstatymo projektui ir sportininkams per metus pasiekus laimėjimus, pavyzdžiui, analogiškus 2014 metų laimėjimams, papildomų valstybės biudžeto lėšų Įstatymo projekte nustatytoms valstybės premijoms nereikėtų**. Be kita ko, papildomai būtų sutaupyta apie 131 904 Eur, panaikinus valstybės premijas už pasaulio čempionatų 4–6 vietų, sporto šakų, neįtrauktų į parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas, pasaulio ir Europos čempionatų 1–3 vietų laimėtojams bei premijas kitiems rinktinės nariams (2014 metų duomenimis). Taigi **iš viso, remiantis 2014 metų duomenimis, galimai būtų sutaupyta apie 131 904 Eur** (žr. lentelės Nr. 3 C dalį).

Kiti aspektai.

Papildomų valstybės biudžeto lėšų nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų projektams, kuriais būtų siekiama įtvirtinti asmenims galimybę sporto arbitraže spręsti *tik nekomercinio* pobūdžio kūno kultūros ir sporto srityje kylančius ginčus, finansuoti nereikėtų.

Atsisakius Kūno kultūros ir sporto departamento išduodamų kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų ribotą laiką dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą, taip pat realiai būtų sutaupytos lėšos skiriamos kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų blankų gamybai (apie 2 890 Eur per metus) bei teoriškai Kūno kultūros ir sporto departamento valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui (per mėnesį apie 868–1 534 Eur) – iš viso teoriškai būtų sutaupoma vidutiniškai apie 17 300 Eur per metus, nes valstybės tarnautojai laiką, skiriamą pateiktų prašymų nagrinėjimui, skirtų kitoms funkcijoms atlikti.

Šiuo metu valstybės ir savivaldybių biudžetinėse įstaigose pagal darbo sutartis dirba virš 2 000 trenerių. Iš jų, valstybės biudžetinėje įstaigoje Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Lietuvos olimpiniam sporto centre pagal darbo sutartis dirba 35 treneriai, kurių darbo užmokesčiui per metus skiriama apie 350 000 Eur valstybės biudžeto lėšų. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekte siūlant įtvirtinti esmines valstybės ir savivaldybių biudžetinėse įstaigose pagal darbo sutartis dirbančių trenerių darbo apmokėjimo sąlygas buvo orientuojamasi į šiuo metu trenerių už jų atliekamą darbą gaunamus atlygio dydžius bei šiam tikslui skiriamų valstybės biudžeto lėšų dalį, darytina išvada, jog pritarus Įstatymo projektui papildomų valstybės biudžeto asignavimų trenerių darbo užmokesčiui neprireiks.

Taigi, įsigaliojus Įstatymo projektui, papildomai iš valstybės biudžeto galimai lėšų nereikės – lėšos galimai bus sutaupytos (remiantis 2014 metų duomenimis ir esant analogiškam sportininkų skaičiui ir laimėjimams 2014 metais, būtų sutaupyta: $131\,904\text{ Eur}^2 + 2\,890\text{ Eur}^3 =$ apie 134 794 Eur), tačiau tai apytikslė suma, nes nėra žinoma, kaip įsigaliojus naujam Įstatymui pasikeis sportininkų skaičius ir kokius laimėjimus jie pasieks – sportininkų galimus laimėjimus sudėtinga prognozuoti.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu nebuvo gauta specialistų vertinimų ir išvadų.

Rengiant Įstatymo projektą, darbo grupėje dalyvavo Vidaus reikalų ministerijos, Kūno kultūros ir sporto departamento, Švietimo ir mokslo ministerijos, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Alytaus miesto savivaldybės atstovai. Vykdydama pavestus uždavinius, darbo grupė raštu apklausė Europos Sąjungos valstybės nares (dėl valstybės premijų skyrimo sportininkams tvarkos, dopingo kontrolės vykdymo), taip pat į darbo grupės posėdžius kvietė Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos

² Sutaupytinios lėšos susiaurinus valstybės premijų gavėjų ratą.

³ Sutaupytos Kūno kultūros ir sporto departamento lėšos skiriamos kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų blankų gamybai.

nacionalinio radijo ir televizijos, nevyriausybių organizacijų (Lietuvos tautinio olimpinio komiteto Sportininkų komisijos, Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“, Lietuvos sporto federacijų sąjungos, Lietuvos sporto draugijos „Žalgiris“, viešosios įstaigos Lietuvos antidopingo agentūros) atstovus.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „kūno kultūra“, „sportas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministeris

Tomas Zilinskas

2016-10-19

40

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 nauja
redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymą Nr. I-1151 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
KŪNO KULTŪROS IR SPORTO
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato kūno kultūros ir sporto principus, reglamentuoja valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų kompetenciją kūno kultūros ir sporto srityje, kūno kultūros ir sporto srities finansavimą, kūno kultūros ir sporto organizavimą švietimo įstaigose, reikalavimus kūno kultūros ar sporto specialistams, sportininkų ir sportuotojų sveikatos tikrinimui, kūno kultūros ar sporto renginių saugumui užtikrinti, valstybės premijų, valstybės stipendijų ir rentų už pasiektus sporto laimėjimus mokėjimą, antidopingo ir kovos su manipuliavimu sporto varžybomis politikos įgyvendinimą ir valstybės paramą, sprendžiant kūno kultūros ir sporto srityje kylančius nekomercinio pobūdžio ginčus alternatyviu būdu ir pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose, finansuojamose iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ar Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto bei kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų, (toliau kartu – biudžetinės įstaigos) dirbančių trenerių darbo apmokėjimą.

2. Šis įstatymas statutinių valstybės tarnautojų ir karių profesinei veiklai reikalingų fizinių ypatybių ugdymui, jų tobulinimui fiziniais pratimais (specialiajam profesiniam fiziniam rengimui) taikomas tiek, kiek to nereglamentuoja kiti įstatymai ar statutai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Dopingas** – kaip ši sąvoka apibrėžiama 2005 m. spalio 19 d. Tarptautinėje konvencijoje prieš dopingo vartojimą sporte, ratifikuotoje 2006 m. gegužės 2 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. X-591 „Dėl Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte ratifikavimo“ (toliau – Tarptautinė konvencija prieš dopingo vartojimą sporte).

2. **Finansuotina kūno kultūros ar sporto sritis** – kūno kultūros ar sporto sritis, kurios vystymui numatyta skirti valstybės ir (ar) savivaldybės finansavimą.

3. **Finansuotinos kūno kultūros ar sporto srities kryptis** – prioritetinė finansuotinos kūno kultūros ar sporto srities dalis, kurios vystymui numatyta skirti valstybės ir (ar) savivaldybės finansavimą.

4. **Kūno kultūra** – fizinio ir psichinio ugdymo ar sveikatą stiprinanti aktyvi fizinė asmens veikla, kuria tobulinamos fizinės ir psichinės savybės bei įgūdžiai, tačiau kurios tikslas nėra rengimasis oficialioms sporto varžyboms ir (ar) dalyvavimas jose, taip pat veikla šviečiant visuomenę sporto, asmens higienos, sveikatą stiprinančio fizinio aktyvumo ir juo pasiekiamo kūno grožio klausimais.

5. **Kūno kultūros pratybos** – kūno kultūros specialisto vadovaujama aktyvi fizinė asmens veikla, kurios tikslas nėra rengimasis oficialioms sporto varžyboms ir (ar) dalyvavimas jose.

6. **Kūno kultūros ir sportinio ugdymo centras** – specializuota vienos ar kelių sporto šakų įstaiga, kuri vykdo neformalųjį vaikų ir suaugusiųjų švietimą, rengia sportininkus ir (ar) sportuotojus.

7. **Kūno kultūros ir sporto klubas** – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, vienijantis ir ugdantis kurios nors vienos arba kelių sporto šakų sportininkus, sportuotojus, siekiantys sporto rezultatų, skleidžiantys bei ugdantis sveikos gyvensenos idėjas, plėtojantis kūno kultūrą ir sportą.

8. **Kūno kultūros ar sporto renginys** – viešas renginys, kuriame fizinio aktyvumo, ugdymo ar kitomis formomis populiarinami kūno kultūra ar sportas.

9. **Kūno kultūros ar sporto renginio dalyvis** – kūno kultūros ar sporto renginyje dalyvaujantis asmuo (išskyrus žiūrovus), įskaitant ir kitus renginio nuostatuose prie dalyvaujančių renginyje asmenų kategorijos priskiriamus asmenis.

10. **Kūno kultūros ar sporto renginio nuostatai** – kūno kultūros ar sporto renginio organizatoriaus tvirtinamas dokumentas, kuriame nurodomas renginio tikslas (-ai), vykdymo vieta ir laikas, programa, dalyviai, prireikus reikalavimai dalyviams, laimėtojų nustatymo būdai ir kita tik šiam renginiui aktuali informacija.

11. **Kūno kultūros ar sporto renginio saugumo taisyklės** (toliau – saugumo taisyklės) – kūno kultūros ar sporto renginio organizatoriaus tvirtinamas dokumentas, kuriame nurodomos renginio dalyvių ir žiūrovų saugumo renginio metu užtikrinimo priemonės.

12. **Kūno kultūros specialistas** – sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programą baigęs asmuo arba asmuo, turintis ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir baigęs kūno kultūros srities mokymus Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

13. **Kūno kultūros ar sporto srities mokymai** – teorinio ir praktinio mokymosi turinio elementų, laiduojančių kūno kultūros ar sporto kompetencijų įgijimą, visuma.

14. **Manipuliavimas sporto varžybomis** – tyčinis susitarimas, veikimas arba neveikimas, kuriuo bandoma pakeisti sporto varžybų eigą ar rezultatą siekiant visiškai arba iš dalies panaikinti šių sporto varžybų nuspėjamumą ir taip sau ar kitiems suteikti nepelnytą pranašumą.

15. **Neįgaliųjų sportas** – organizuota sportinė veikla, skirta stiprinti neįgaliųjų sveikatą ir skatinti neįgaliuosius dalyvauti sporto veikloje kuo platesniu mastu bei visais lygmenimis, siekti geriausių sporto rezultatų ir užtikrinti atitinkamą tam pasirengimą bei suteikti jiems reikiamus išteklius.

16. **Sportas** – asmens veikla pagal tam tikras taisykles varžantis su kitais asmenimis (individualiai arba komandoje) oficialiose sporto varžybose (prireikus, pasitelkiant gyvūnus ir (ar) technines priemones), siekiant nugalėti varžovus ir tobulinti savo fizinės ir psichinės savybes bei įgūdžius, taip pat veikla, kuria tobulinamos asmens fizinės ir psichinės savybės bei įgūdžiai, siekiant tinkamai pasirengti oficialioms sporto varžyboms. Sportu taip pat laikoma asmens veikla, kuri, nors ir neatitinka nurodytų kriterijų, tačiau dėl susiklosčiusių tradicijų ar kitų aplinkybių visuotinai pripažįstama sportu.

17. **Sporto objektas** – statinys (pastatas, inžinerinis statinys) ar jų kompleksas vienos ar kelių sporto šakų sporto pratyboms ir varžyboms, kūno kultūros pratyboms rengti, sportininkų reabilitacijai, sporto specialistų kvalifikacijai kelti.

18. **Sporto specialistas** – sporto krypties studijų programą baigęs asmuo arba asmuo, turintis ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir baigęs sporto srities mokymus Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

19. **Sportas visiems** – veikla, kuria siekiama palaikyti sportuotojų fizinį aktyvumą, sudaryti sąlygas varžytis ne oficialiose sporto varžybose, pagal išgales siekti sporto rezultatų.

20. **Sportininkas** – asmuo, kuris varžosi su kitais asmenimis oficialiose sporto varžybose ir (ar) treniruojasi sporto pratybose rengdamasis šioms varžyboms.

21. **Sporto pratybos** – savarankiška arba trenerio vadovaujama veikla, kurios tikslas – tobulinti asmens fizinės ir psichinės savybes bei įgūdžius siekiant tinkamai pasirengti sporto varžyboms.

22. **Sporto šaka** – sporto sritis, besiskirianti nuo kitų savitomis taisyklėmis ar (ir) sportinės kovos metodais ar (ir) technikos ir taktikos veiksmais ar (ir) inventoriumi bei erdve, kurioje sportuojama. Sporto sritis taip pat laikoma sporto šaka ne dėl atitikties nurodytiems kriterijams, o dėl

istoriškai susiklosčiusių aplinkybių ir (ar) visuotinio šios srities pripažinimo savarankiška sporto šaka. Sporto šakos skirstymą į disciplinas ir rungtis nustato tarptautinė sporto šakos federacija.

23. **Sporto šakos federacija** – narystės pagrindu įsteigta nevyriausybinė organizacija, kuri tam tikroje teritorijoje (valstybės teritoriniame (-iuose) administraciniame (-iniuose) vienetuose (-uose) ar visoje valstybės teritorijoje) rūpinasi tam tikra sporto šaka: atstovauja tos sporto šakos atstovų interesams ir juos gina, nustato tik tai sporto šakai būdingus reikalavimus ir (ar) užtikrina jų laikymąsi, rengia ir įgyvendina įvairias tos sporto šakos populiarinimo priemones ir ją plėtoja.

24. **Sporto varžybos** – sporto renginys, kuriame, siekiant nustatyti laimėtoją (-us), pagal iš anksto paskelbtus nuostatus sportininkai laikydamiesi tam tikros (-ų) sporto šakos (-ų) taisyklių varžosi tarpusavyje (individualiai ar komandomis).

25. **Sportuotojas** – kūno kultūros pratybose dalyvaujantis asmuo.

26. **Strateginė sporto šaka** – Vyriausybės nustatytus kriterijus atitinkanti sporto šaka, kurios plėtojimui remti valstybė teikia prioritetą.

27. **Tarptautinė sporto šakos federacija** – nevyriausybinė organizacija, narystės pagrindu vienijanti keliose valstybėse įsteigtas ir jose valstybėse veiklą vykdančias sporto šakos federacijas.

28. **Treneris** – sporto specialistas, rengiantis sportininką (-us) sporto varžyboms ir (ar) jam (-iems) vadovaujantis per pačias varžybas.

29. Šiame straipsnyje vartojama sąvoka „oficialios sporto varžybos“ suprantama kaip nacionalinių ar tarptautinių subjektų organizuojamos sporto varžybos, kurios yra tam tikros varžybų sistemos sudedamoji dalis ir per kurias sportininkams fiziškai aktyviai varžantis pagal tarptautinės nevyriausybės sporto organizacijos nustatytas taisykles siekiama nustatyti laimėtoją (-us), o rezultatą lemia besivaržančiųjų fizinės ir psichinės savybės ir (ar) įgūdžiai. Laikoma, kad oficialių sporto varžybų sistemą turi ir šio straipsnio 15 dalyje nurodytos veiklos, kurios, nors ir neatitinka nurodytų kriterijų, tačiau visuotinai pripažįstamos sportu.

3 straipsnis. Kūno kultūros ir sporto principai

Kūno kultūros ir sporto veikla grindžiama šiais principais:

1) lygiateisiškumo; šis principas reiškia, kad visi asmenys, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, amžiaus, negalios, religijos ar tikėjimo, seksualinės orientacijos ir socialinės ar ekonominės padėties, turi lygias teises sportuoti ir užsiimti kūno kultūra; lygiateisiškumo principo pažeidimu nelaikoma atskiros varžybos vyrams, moterims, neįgaliesiems, varžybos pagal amžiaus grupes, dalyvių skaičiaus varžybose ribojimas;

2) kūno kultūros ar sporto renginių saugumo; šis principas reiškia, kad turi būti imamasi visų reikiamų priemonių, jog vykdant kūno kultūros ar sporto renginį būtų išvengta neigiamų padarinių asmens gyvybei, sveikatai, turtui ir nebūtų pažeidžiami teisės aktų nustatyti reikalavimai, o

neigiamiems padariniams atsiradus ar teisės aktų nustatytus reikalavimus pažeidus – būtų užtikrinta, kad šie padariniai bus pašalinti (teisės aktais nustatyta tvarka bus atkurta) per įmanomai trumpiausią laiką, patiriant įmanomai mažiausią žalą;

3) antidopingo; šis principas reiškia, kad, siekiant apsaugoti sportininkų ir kitų asmenų, savo sveikatą stiprinančių per fizinį aktyvumą, sveikatą bei užtikrinti sąžiningą varžymąsi sporte, valstybė, savivaldybės bei kūno kultūros ir sporto srityje veikiančios nevyriausybinės organizacijos imasi priemonių prieš dopingo vartojimą (naudojimą), aptartų 1993 m. balandžio 1 d. Europos antidopingo konvencijoje, ratifikuotoje 1995 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. I-1087 „Dėl Europos antidopingo konvencijos ratifikavimo“, ir Tarptautinėje konvencijoje prieš dopingo vartojimą sporte;

4) manipuliavimo sporto varžybomis draudimo; šis principas reiškia, kad turi būti apsaugota visuomenės teisė į sąžiningas sporto varžybas ir užtikrintas sąžiningas sportininkų varžymasis sporto varžybose;

5) kilnaus elgesio; šis principas reiškia, kad turi būti vadovaujamasi moralinėmis savybėmis, apibūdinančiomis taurių motyvų padiktuotus žmonių poelgius, labai vertintinus sportinėse kovose;

6) kūno kultūros ar sporto veiklos nepertraukiamumo; šis principas reiškia, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kūno kultūros ir sporto srityje veikiančios nevyriausybinės organizacijos, vykdydamos savo veiklą, privalo kurti tokias sąlygas, kad asmenys, norintys sportuoti ir stiprinti savo sveikatą per kūno kultūrą ir sportą, galėtų tai daryti reguliariai;

7) asmenų laisvo apsisprendimo ir pasirinkimo; šis principas reiškia, kad asmenys turi teisę laisvai pasirinkti fizinės veiklos formas ir sporto šakas, jungtis į asociacijas, vienijančias savo narius kūno kultūros ir (ar) sporto pagrindu, užsiimti kūno kultūros ir (ar) sporto veikla, kurios nedraudžia įstatymai;

8) visuomenės skatinimo dalyvauti fizinio aktyvumo veiklose; šis principas reiškia, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos skatina žmones kiek įmanoma platesniu mastu užsiimti kūno kultūros ir (ar) sporto veikla.

II SKYRIUS

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO SRITYJE VEIKIANČIOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOS IR ĮSTAIGOS IR JŲ KOMPETENCIJA

4 straipsnis. Lietuvos Respublikos Seimo kompetencija kūno kultūros ir sporto srityje

Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas):

- 1) tvirtina valstybinę kūno kultūros ir sporto strategiją;
- 2) atlieka kitas įstatymų nustatytas funkcijas.

5 straipsnis. Vyriausybės ir kitų valstybės institucijų kompetencija kūno kultūros ir sporto srityje

1. Vyriausybė nustato kūno kultūros ir sporto plėtros prioritetus, teikia Seimui valstybinės kūno kultūros ir sporto strategijos projektą, nustato sporto šakų pripažinimo strateginėmis sporto šakomis kriterijus ir tvarką bei tvirtina strateginių sporto šakų sąrašą, atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose nustatytas funkcijas.

2. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija) formuoja valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą.

3. Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujanti formuojant valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje ir ją įgyvendinanti (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija), atlieka kūno kultūros ir sporto būklės valstybėje stebėseną, šią būklę analizuoja ir kasmet teikia Vidaus reikalų ministerijai išvadas ir pasiūlymus dėl jos gerinimo, koordinuoja kitų institucijų ir subjektų veiklą, įgyvendinant politikos kūno kultūros ir sporto srityje įgyvendinimo priemones, nustato valstybės biudžeto lėšomis finansuotinas kūno kultūros ir sporto sritis ir kryptis, rengia ir įgyvendina kūno kultūros ir sporto plėtojimo priemones, nustato biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių kvalifikacinių kategorijų tvirtinimo sąlygas ir tvarką, pagal kompetenciją prisideda prie sportininkų rengimo proceso užtikrinimo, nustato veiklas, kurios dėl susiklosčiusių tradicijų ar kitų aplinkybių visuotinai pripažįstamos sportu pagal šio įstatymo 2 straipsnio 15 dalį, atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose bei Vyriausybės nutarimuose nustatytas funkcijas.

4. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) plėtoja neįgaliųjų kūno kultūrą ir sportą, kaip integravimosi į visuomenę priemonę: skatina neįgaliuosius kiek įmanoma platesniu mastu dalyvauti fizinio aktyvumo veiklose, savivaldybes ir bendruomenes didinti neįgaliesiems kūno kultūros ir sporto veiklų prieinamumą bei remia neįgaliųjų kūno kultūros ir sporto programas, taip pat remia šeimos ir bendruomenės fizinio aktyvumo iniciatyvas bei programas.

5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) propaguoja ir plėtoja sveikos gyvensenos principus, rengia, koordinuoja ir įgyvendina sveikos gyvensenos ir fizinio aktyvumo skatinimo programas ir projektus, rengia teisės aktų, susijusių su sveikos gyvensenos ir fizinio aktyvumo skatinimu, projektus, dalyvauja sprendžiant kovos su dopingo vartojimu sporte klausimus, nustato sportininkų ir sportuotojų sveikatos tikrinimo reikalavimus.

6. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija) rengia formaliojo švietimo kūno kultūros, sveikatos ugdymo bendrąsias programas, koordinuoja jų įgyvendinimą, plėtoja neformalųjį švietimą kūno kultūros ir sporto srityje.

7. Kitos valstybės institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją įgyvendina valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje ir sudaro sąlygas plėtoti kūno kultūrą ir sportą.

6 straipsnis. Nacionalinės kūno kultūros ir sporto taryba ir jos kompetencija

1. Nacionalinė kūno kultūros ir sporto taryba yra visuomeniniais pagrindais veikianti, kolegiali, valstybės politikos kūno kultūros ir sporto srityje formavimo ir įgyvendinimo klausimais patarianti institucija.

2. Į Nacionalinę kūno kultūros ir sporto tarybą po vieną atstovą deleguoja Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Vidaus reikalų ministerija, Vyriausybės įgaliota institucija, olimpinio sporto, sporto visiems judėjimams ir neįgaliųjų sportui Lietuvoje vadovaujančios nevyriausybinių organizacijų, Lietuvos savivaldybių asociacija, taip pat – asociacijos, vienijančios ne mažiau kaip 50 nevyriausybinių organizacijų, kurios yra kūno kultūrą ir sportą plėtojančių tarptautinių organizacijų narės. Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos personalinę sudėtį tvirtina vidaus reikalų ministras, o nuostatus – Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos nariai turi būti nepriekaištingos reputacijos. Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos nariams taikomi tokie patys kaip ir valstybės tarnautojams Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatyti kriterijai, kuriais remiantis asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos.

4. Vidaus reikalų ministras, esant pagrįstų abejonių dėl asmens atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams, motyvuotu rašytiniu prašymu kreipiasi į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, kad šios pateiktų jų turimą informaciją apie asmenį, deleguojamą šio straipsnio 2 dalyje nurodytų institucijų ar organizacijų į Nacionalinę kūno kultūros ir sporto tarybą ar esantį Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos nariu. Institucijos, įstaigos ir įmonės tokią informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos. Gavęs informaciją, pagrindžiančią, kad asmuo, dėl kurio buvo kreiptasi, neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, vidaus reikalų ministras tokio asmens neskiria Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos nariu, o jei toks asmuo buvo paskirtas Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos nariu, priima sprendimą dėl šio asmens išbraukimo iš Nacionalinės kūno kultūros ir sporto tarybos personalinės sudėties.

5. Nacionalinė kūno kultūros ir sporto taryba teikia siūlymus pagal kompetenciją Vidaus reikalų ministerijai, Vyriausybės įgaliotai institucijai, kitoms suinteresuotoms valstybės institucijoms dėl valstybinės kūno kultūros ir sporto strategijos, strateginių sporto šakų sąrašo, valstybės biudžeto

lėšomis finansuotinų kūno kultūros ir sporto sričių ir krypčių, kūno kultūros ir sporto būklės stebėsenos ataskaitos, taip pat kitais klausimais, susijusiais su valstybės politikos kūno kultūros ir sporto srityje formavimo ir įgyvendinimo tobulinimu.

7 straipsnis. Savivaldybių institucijų kompetencija kūno kultūros ir sporto srityje

1. Savivaldybės atstovaujamoji institucija:

1) atsižvelgdama į valstybinę kūno kultūros ir sporto strategiją, Vyriausybės nustatytus kūno kultūros ir sporto plėtros prioritetus, strateginių sporto šakų sąrašą, nustato savivaldybės kūno kultūros ir sporto (įskaitant neįgaliųjų sportą) ilgalaikius kūno kultūros ir sporto plėtros tikslus ir priemones jiems pasiekti;

2) nustato kūno kultūros ir sporto srityje veikiančių nevyriausybinių organizacijų ir sportininkų rėmimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;

3) gali finansuoti ir kitaip remti kūno kultūros ir sportinio ugdymo centrų, kūno kultūros ir sporto klubų ir kitų savivaldybės teritorijoje bei kūno kultūros ir sporto srityje veikiančių nevyriausybinių organizacijų ir kitų asmenų veiklą.

2. Savivaldybės vykdomoji institucija:

1) analizuoja kūno kultūros ir sporto būklę savivaldybėje, užtikrina valstybės nustatytos politikos kūno kultūros ir sporto srityje įgyvendinimą vietos lygiu;

2) rengia ir įgyvendina kūno kultūros ir sporto plėtojimo savivaldybėje projektus ir priemones;

3) pagal kompetenciją vykdo sporto objektų plėtrą, užtikrina jų prieinamumą gyventojams;

4) vykdo šviečiamąją veiklą, formuoja savivaldybės teritorijoje gyvenančių žmonių pozityvų požiūrį į kūno kultūros ir sporto reikšmę sveikatai.

III SKYRIUS

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, VEIKIANČIŲ KŪNO KULTŪROS IR SPORTO SRITYJE, KOMPETENCIJA

8 straipsnis. Nevyriausybinių organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, kompetencija

Teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotos nevyriausybinės organizacijos vadovaudamosi Lietuvos Respublikos teisės aktais, kūno kultūros ir sporto srityje veikiančių tarptautinių organizacijų nuostatais ir kitais tarptautiniais dokumentais plėtoja Lietuvoje olimpinį, parolimpinį ir kurčiųjų sporto judėjimus, įvairias sporto šakas, sporto šakų grupes, kūno kultūrą, sportą visiems ir sportą, taiko tarptautinių ir Lietuvos nevyriausybinių kūno kultūros ir sporto srityje veikiančių organizacijų numatytas sankcijas už Pasaulinio antidopingo kodekso, priimto Pasaulinės antidopingo agentūros

2003 m. kovo 5 d., (toliau – Pasaulinis antidopingo kodeksas) nuostatų pažeidimus ir manipuliavimą sporto varžybomis, vykdo šioje srityje prevenciją ir šviečiamąją veiklą.

IV SKYRIUS

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO SRITIES FINANSAVIMAS

9 straipsnis. Biudžeto lėšų skyrimas sporto objektams

Valstybė ir savivaldybės turi teisę skirti atitinkamai valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų sporto objektų statybai ar atnaujinimui (modernizavimui) bei jų eksploatavimui.

10 straipsnis. Biudžeto lėšų skyrimas kūno kultūros ir sporto projektų ir programų įgyvendinimui

1. Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis gali būti finansuojamas nevyriausybinių organizacijų ir kitų asmenų su kūno kultūros ir (ar) sporto sričių plėtojimu susijusių projektų įgyvendinimas.

2. Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis gali būti finansuojamos olimpinio sporto judėjimui ar neįgaliųjų sportui Lietuvoje vadovaujančių nevyriausybinių organizacijų, taip pat šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus atitinkančių sporto šakų federacijų (šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju – vienos ar kelių sporto šakos disciplinų) atliekamos funkcijos, susijusios su nacionalinių čempionatų, Europos ar Pasaulio čempionatų ar kitų tarptautinių sporto varžybų vykdymu, sportininkų rengimu ir jų dalyvavimu tarptautinėse sporto varžybose, dopingo kontrolės, kovos su manipuliavimu sporto varžybomis vykdymu. Tuo tikslu šioje dalyje nurodytos nevyriausybines organizacijas, sporto šakų federacijas privalo parengti programas, numatant priemones, susijusias su šioje dalyje nurodytų funkcijų atlikimu.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti projektai finansuojami pagal atitinkamai Vyriausybės įgaliotos institucijos arba savivaldybių atstovaujamųjų institucijų nustatomas valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšomis finansuotinas kūno kultūros ir sporto sritis ir kryptis.

4. Šiame straipsnyje nurodyti projektai ir programos valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis gali būti finansuojami ne daugiau kaip 90 procentų. Reikalavimus valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšomis finansuotinų programų ir projektų turiniui, lėšų skyrimo ir mokėjimo tvarką, išlaidų, kurios gali būti dengiamos valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšomis, rūšis, skirtų lėšų naudojimo ir atsiskaitymo už lėšų naudojimą tvarką, finansavimo prioritetus, lėšų gavėjų teises ir pareigas atitinkamai nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija arba savivaldybių institucijos.

5. Valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšas skiriant šiame straipsnyje numatytiems projektams ir programoms įgyvendinti, turi būti įvertinta šių projektų ir programų atitiktis valstybės

pagalbos kriterijams ir užtikrinama, kad nebus pažeistos valstybės pagalbą reglamentuojančios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

6. Šiame straipsnyje nurodytos programos ir projektai valstybės biudžeto lėšomis finansuojami iš Vyriausybės įgaliotai institucijai skirtų asignavimų.

7. Su valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų gavusiomis nevyriausybiniomis organizacijomis, kitais asmenimis atitinkamai Vyriausybės įgaliota institucija arba savivaldybių atstovaujamosios ar vykdomosios institucijos pasirašo valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo sutartis. Sutarčių formą, jų sudarymo, pakeitimo ir nutraukimo tvarką nustato atitinkamai Vyriausybės įgaliota institucija arba savivaldybių institucijos.

8. Valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšos nevyriausybinių organizacijų, kitų asmenų projektams ar programoms vykdyti negali būti skiriamos, jeigu:

1) nevyriausybines organizacijos ar kito asmens, organizacijos veikla sustabdyta ar apribota įstatymų nustatytais pagrindais ir šis veiklos sustabdymas ar apribojimas neleistų įgyvendinti pateikto projekto ar programos;

2) nevyriausybine organizacija ar kitas asmuo nėra įvykdęs įsipareigojimų, susijusių su mokesčių mokėjimu (išskyrus atvejus, kai mokesčių administratoriaus sprendimu mokestinės nepriemokos mokėjimas yra atidėtas ir (arba) išdėstytas ir šio sprendimo pagrindu sudaryta nevyriausybines organizacijos ar kito asmens ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis);

3) nevyriausybinei organizacijai ar kitam asmeniui, taikomas turto areštas ir išieškojimas galėtų būti nukreipti į projektui ar programai įgyvendinti skirtas valstybės biudžeto lėšas arba nevyriausybine organizacija ar kitas juridinis asmuo, organizacija yra likviduojamas, arba dėl nevyriausybines organizacijos ar kito juridinio asmens, organizacijos pradėtos bankroto procedūros ir išieškojimas galėtų būti nukreiptas į projektui ar programai įgyvendinti skirtas valstybės biudžeto lėšas;

4) nevyriausybine organizacija ar kitas asmuo prašydamas valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų, pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis arba suklastotus dokumentus;

5) nevyriausybine organizacija ar kitas asmuo naudodamas valstybės ir (ar) savivaldybės biudžetų lėšas, pažeidė esmines valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo sutarties sąlygas ir nuo šio pažeidimo paaiškėjimo dienos yra praėję mažiau kaip treji metai; šis punktas netaikomas, jeigu nuo esminių valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo sutarties sąlygų pažeidimo padarymo dienos iki jo paaiškėjimo dienos yra praėję daugiau kaip penkeri metai;

6) nevyriausybine organizacija ar kitas asmuo, prašo skirti valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų projektui ar programos priemonėms, susijusioms su sportininkų rengimu, sporto varžybų organizavimu ar dalyvavimu jose, tačiau projektas ar programos priemonės nedera su

Pasauliniu antidopingo kodeksu, arba tos sporto šakos tarptautinė federacija nepripažįsta Pasaulinio antidopingo kodekso (lėšos negali būti skiriamos tik tiems projektams ar toms programos priemonėms, kurios susijusios su sportininkų rengimu, sporto varžybų organizavimu ar dalyvavimu jose);

7) fizinis arba juridinis asmuo ar jo vadovas, kita organizacija ar jos vadovas, kolegialaus valdymo organo nariai, asmuo, turintis teisę nevyriausybinės organizacijos ar kito juridinio asmens, organizacijos vardu sudaryti sandorį, buhalteris (buhalteriai) ar kitas (kiti) asmuo (asmenys), tvarkantis (tvarkantys) nevyriausybinės organizacijos, kito juridinio asmens ar organizacijos apskaitą, turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už sunkius ar labai sunkius nusikaltimus arba tyčinius nusikaltimus nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai arba finansų sistemai.

9. Jeigu šio straipsnio 8 dalyje (išskyrus 8 dalies 4 punkte nurodytą atvejį) nurodytos aplinkybės atsiranda po sprendimo skirti valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų projektui ar programai įgyvendinti priėmimo, valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų mokėjimas sustabdomas, o aplinkybėms esant išmokėtos valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšos atitinkamai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos arba savivaldybių institucijų nustatyta tvarka ir per nustatytus terminus turi būti gražintos atitinkamai į valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodytą Valstybės išdo sąskaitą ar atitinkamos savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodytą savivaldybės sąskaitą. Jeigu aplinkybės išnyksta nepasibaigus projekto ar programos įgyvendinimo terminui, valstybės ir (ar) savivaldybės biudžetų lėšų mokėjimas atnaujinamas projekto ar tų programos priemonių, kurių vykdymo terminai nėra pasibaigę, įgyvendinimui, priešingu atveju – priimamas sprendimas nutraukti valstybės ir (ar) savivaldybės biudžetų lėšų mokėjimą projekto ar programos įgyvendinimui.

10. Jeigu šio straipsnio 8 dalies 4 punkte nurodytos aplinkybės paaiškėja po sprendimo skirti valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų projektui ar programai įgyvendinti priėmimo, valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų mokėjimas nutraukiamas, o išmokėtos lėšos išieškomos teisės aktų nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Kriterijai, kuriuos atitinkanti sporto šakos federacija turi teisę gauti valstybės biudžeto lėšų programos įgyvendinimui

1. Sporto šakos federacija, siekianti gauti valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos programos įgyvendinimui, turi atitikti šiuos kriterijus:

1) būti atsakinga už visų Lietuvos Respublikoje kultivuojamų atstovaujamos sporto šakos disciplinų plėtrą; tuo atveju, kai tarptautinė tos sporto šakos federacija atstovavimą leidžia ir sporto

šakos disciplinų principu, valstybės biudžeto lėšų programų įgyvendinimui gali gauti kelios tos sporto šakos federacijos, kurios rūpinasi tik vienos ar kelių tos sporto šakos disciplinų plėtra;

2) yra narė atstovaujamos sporto šakos tarptautinės federacijos (arba, esant tarptautinės sporto šakos federacijos leidimui, narė tarptautinės federacijos, kuriojančios tik konkrečią sporto šakos discipliną ir kartu esančios nare tos sporto šakos tarptautinės federacijos), kuri:

a) turi ne mažiau kaip 35 valstybėse iš ne mažiau kaip 3 žemynų veikiančius narius;

b) yra pripažinusi Pasaulinį antidopingo kodeksą;

c) per paskutinius penkerius metus iki sporto šakos federacijos kreipimosi į Vyriausybės įgaliotą instituciją dėl programos finansavimo dienos surengė tos sporto šakos pasaulio suaugusiųjų čempionatą (arba tos sporto šakos pasaulio taurės finalines varžybas, jei tos sporto šakos pasaulio čempionatai nevykdomi, o vietoje jų rengiamos tos sporto šakos pasaulio taurės finalinės varžybos), kuriame kartu su atrankos į jį varžybomis dalyvavo ne mažiau kaip 3 žemynų ne mažiau kaip 16 valstybių atstovai;

d) yra pripažinusi šią federaciją vienintele tos sporto šakos (tos sporto šakos disciplinos) atstove Lietuvos Respublikoje santykiuose su tarptautine sporto šakos (sporto šakos disciplinos) federacija;

3) turi savo įstatų nustatyta tvarka patvirtintas plėtojamos sporto šakos varžybų saugumo taisykles ir veiklos dokumentuose yra įtvirtinusi atsakomybę už manipuliavimą sporto varžybomis draudimo principo pažeidimą.

2. Atitinkamai Vyriausybės įgaliota institucija arba savivaldybių vykdomosios institucijos vertina, ar sporto šakos federacija atitinka šiame straipsnyje nustatytus kriterijus.

12 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių dalyvavimas rengiant sportininkus

1. Valstybė ir savivaldybės gali dalyvauti rengiant sportininkus, skirdamos lėšų nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų su sportininkų rengimu susijusioms šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte, 10 straipsnio 2 dalyje, 16 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodytoms funkcijoms (priemonėms) vykdyti.

2. Valstybė ir savivaldybės gali steigti įstaigas, kurios rengtų sportininkus ar sudarytų sąlygas jiems rengtis.

13 straipsnis. Valstybės parama antidopingo srityje

Valstybė gali remti nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių asmenų iniciatyvas antidopingo srityje, skirdama lėšų šio įstatymo 10 straipsnyje nurodytų projektų ir programų priemonėms, susijusioms su dopingo kontrole, švietimu, moksliniais tyrimais ir informacine veikla, kitomis kovos su dopingo vartojimu (naudojimu) priemonėmis, įgyvendinti.

14 straipsnis. Valstybės parama kovos su manipuliavimu sporto varžybomis srityje

Valstybė gali remti nevyriausybinę organizacijų ir kitų juridinių asmenų iniciatyvas kovos su manipuliavimu sporto varžybomis srityje, skirdama lėšų šio įstatymo 10 straipsnyje nurodytų projektų ir programų priemonėms, susijusioms su kovos su manipuliavimu sporto varžybomis, įgyvendinti.

15 straipsnis. Valstybės parama kūno kultūros ir sporto srityje kylančių nekomercinio pobūdžio ginčų sprendimui arbitražo būdu

Gali būti skirta valstybės biudžeto lėšų šio įstatymo 10 straipsnyje nurodytiems projektams, kuriais siekiama įtvirtinti asmenims galimybę kūno kultūros ir sporto srityje kylančius nekomercinio pobūdžio ginčus spręsti arbitraže, įgyvendinti.

V SKYRIUS

KŪNO KULTŪRA IR SPORTAS ŠVIETIMO SISTEMOJE

16 straipsnis. Kūno kultūros ir sporto organizavimas švietimo įstaigose

1. Įgyvendinant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, vaikams užtikrinama aktyvi fizinė veikla visą ugdymosi laikotarpį ne mažiau kaip po 2 valandas per dieną.

2. Įgyvendinant pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas kūno kultūros pamokos yra privalomos ne mažiau kaip 3 valandas per savaitę, o vykdant pirminį profesinį mokymą mokykline profesinio mokymo organizavimo forma, išskyrus, kai pirminis profesinis mokymas vykdomas su pagrindiniu ar viduriniu ugdymu, – ne mažiau kaip 1,5 valandos per savaitę. Įgyvendinant pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas turi būti sudaryta galimybė mokiniui pasirinkti neformaliojo švietimo programą, skirtą kūno kultūros ir sporto veikloms. Pradinis, pagrindinis ir vidurinis ugdymas gali būti vykdomas kartu su sportiniu ugdymu, skirtu išskirtinių sportinių gabumų turintiems mokiniams.

3. Kūno kultūros ir sporto neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos pagal švietimo ir mokslo ministro nustatytus Bendruosius iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijus.

4. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo rekomendacijas tvirtina Švietimo ir mokslo ministerija, suderinusi su Vyriausybės įgaliota institucija.

5. Aukštosios mokyklos nustatyta tvarka visose pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programose turi būti sudaryta galimybė pasirinkti dalyką, skirtą studijuojančių asmenų aktyviai fizinei veiklai. Šis reikalavimas netaikomas vykdant studijas pagal sporto krypties studijų programas.

6. Mokinių, besimokančių pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, fizinio pajėgumo vertinimas vykdomas švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

KŪNO KULTŪROS AR SPORTO SPECIALISTAI

17 straipsnis. Kūno kultūros ar sporto pratybų vykdymas

1. Kūno kultūros ar sporto pratybas, išskyrus įgyvendinant ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir pirminio profesinio mokymo programas, gali vykdyti tik atitinkamai kūno kultūros ar sporto specialistai.

2. Kūno kultūros ar sporto pratybas, įgyvendinant neformaliojo švietimo programas, gali vykdyti kūno kultūros ar sporto specialistai, atitinkantys Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nustatytus reikalavimus.

3. Darbdavys, priimdamas į darbą asmenį kūno kultūros ar sporto pratyboms vesti, privalo įsitikinti, ar asmuo atitinkamai yra baigęs sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programą arba turi ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir yra baigęs kūno kultūros ar sporto srities mokymus Vyriausybės įgalios institucijos nustatyta tvarka, ir į darbą priimti tik atitinkantį šiuos reikalavimus asmenį.

18 straipsnis. Kūno kultūros ar sporto srities mokymai, suteikiantys kūno kultūros ar sporto specialisto kvalifikaciją

1. Sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programos nebaigęs, tačiau kūno kultūros ar sporto pratybas siekiantis vykdyti asmuo, privalo baigti mokymus pagal su Vyriausybės įgalios institucija suderintus kūno kultūros ar sporto srities mokymus, suteikiančius kompetencijas atitinkamai kūno kultūros arba konkrečios sporto šakos srityje.

2. Reikalavimus šio straipsnio 1 dalyje nurodytų mokymų turiniui ir jų derinimo su Vyriausybės įgalios institucija bei mokymų, baigtų kitose valstybėse pagal neformaliojo švietimo programas, taip pat šio straipsnio 4 dalyje nurodytų baigtų mokymų pripažinimo tinkamais kūno kultūros ar sporto specialisto statusui įgyti tvarką nustato Vyriausybės įgalios institucija, suderinusi su Sveikatos apsaugos ministerija ir Švietimo ir mokslo ministerija.

3. Sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto mokymų turinio atitikties nustatytiems reikalavimams priima Vyriausybės įgalios institucijos vadovas. Jeigu pakeičiami reikalavimai šio straipsnio 1 dalyje nurodyto mokymų turiniui, su Vyriausybės įgalios institucija suderintų mokymų turinio atitiktis šiems reikalavimams vertinama iš naujo.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus mokymus turi teisę vykdyti tik švietimo teikėjo statusą turintys asmenys.

VII SKYRIUS

SPORTININKŲ IR SPORTUOTOJŲ SVEIKATA IR SAUGUMAS

19 straipsnis. Sportininkų sveikatos tikrinimas

1. Prieš nepilnamečiam asmeniui, kuris nėra sukakęs aštuoniolika metų, pradedant lankyti atitinkamas sporto pratybas ar prieš dalyvaujant sporto varžybose, šio asmens įstatyminiai atstovai privalo užtikrinti, kad nepilnametis pasitikrintų sveikatą specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Nepilnamečiams sportininkams, kurie nėra sukakę 18 metų ir kurie nepasitikrino sveikatos specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose ar pagal gautą išvadą negali dalyvauti pasirinktose sporto pratybose (varžybose), sporto pratybų (varžybų) organizatoriai neleidžia dalyvauti sporto pratybose (varžybose).

2. Sporto pratybas lankantys ir (ar) sporto varžybose dalyvaujantys nepilnamečiai sportininkai, kurie nėra sukakę aštuoniolika metų, taip pat vyresni nei aštuoniolika metų sportininkai, rengiami biudžetinėje įstaigoje, finansuojamoje iš valstybės biudžeto, privalo nustatyti periodiškumu tikrintis sveikatą specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

3. Reikalavimus sportininkų sveikatai ir sveikatos tikrinimo periodiškumą (pagal atskiras sporto šakas ir amžiaus grupes) nustato sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su Vyriausybės įgaliota institucija. Vyresniems nei aštuoniolika metų sportininkams, kurie nerengiami biudžetinėje įstaigoje, finansuojamoje iš valstybės biudžeto, šioje dalyje nurodytas sveikatos apsaugos ministro nustatytas reguliavimas yra rekomendacinio pobūdžio.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų asmenų, taip pat sportininkų, kurie per paskutinius dvejus metus iki kreipimosi dėl sveikatos tikrinimo išvados į specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančias asmens sveikatos priežiūros biudžetines įstaigas, finansuojamas iš valstybės biudžeto, sudalyvavo kultivuojamos sporto šakos nacionaliniame čempionate ar tarptautinėse sporto varžybose, kurios yra tos sporto šakos varžybų sistemos sudedamoji dalis, sveikatos tikrinimas specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros biudžetinėse įstaigose, finansuojamose iš valstybės biudžeto, apmokamas valstybės biudžeto lėšomis, jeigu kultivuojamos (ketinamos kultivuoti) sporto šakos tarptautinė federacija yra pripažinusi Pasaulinį antidopingo kodeksą.

5. Vyresnių nei aštuoniolika metų sportininkų, kurie yra rengiami biudžetinėje įstaigoje, finansuojamoje iš valstybės biudžeto, sveikatos tikrinimą užtikrina biudžetinė įstaiga, kurioje jie rengiami.

20 straipsnis. Reikalavimai sporto pratybų, sporto varžybų, kūno kultūros pratybų ar kitų kūno kultūros renginių organizatoriams

1. Sporto pratybų, sporto varžybų, kūno kultūros pratybų ar kitų kūno kultūros renginių, kurių metu patiriamas aukšto (didelio) intensyvumo fizinis ir (ar) psichinis krūvis, organizatoriai, informuodami apie renginį (pratybas), kartu privalo nurodyti galimas rizikas asmens gyvybei ir (ar) sveikatai, kurios gali kilti renginio (pratybų) dalyviui renginio (pratybų) metu patiriant aukšto (didelio) intensyvumo fizinį ir (ar) psichinį krūvį, ir rekomenduoti prieš dalyvavimą renginyje (pratybose) pasitikrinti sveikatą specializuotas sporto medicinos paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus atvejus, kai asmeniui sveikatos tikrinimas yra privalomas).

2. Asmeniui leidžiama dalyvauti sporto pratybose, sporto varžybose, kūno kultūros pratybose ar kitame kūno kultūros renginyje, kurio metu patiriamas aukšto (didelio) intensyvumo fizinis ir (ar) psichinis krūvis, tik tuo atveju, kai jis arba jo atstovai pagal įstatymą raštu deklaruoja, jog buvo supažindintas su šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija ir prisiima atsakomybę už savo sveikatos būklę, dalyvaujant tokiam renginyje (išskyrus šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus atvejus, kai asmeniui sveikatos tikrinimas yra privalomas).

21 straipsnis. Sporto pratybų, sporto varžybų, kūno kultūros pratybų ir kitų kūno kultūros ar sporto renginių saugumo užtikrinimas

1. Sporto pratybų, sporto varžybų, kūno kultūros pratybų ir kitų kūno kultūros ir sporto renginių organizatoriai atsako už šių renginių (pratybų) dalyvių ir žiūrovų saugumą renginių metu. Organizuodamas viešą kūno kultūros ar sporto renginį, jų organizatorius privalo patvirtinti organizuojamo renginio nuostatus ir saugumo taisykles, bei savivaldybės tarybos nustatyta tvarka ir atvejais gauti savivaldybės tarybos nustatytos savivaldybės institucijos pritarimą viešo kūno kultūros ar sporto renginio organizavimui.

2. Viešo kūno kultūros ar sporto renginio saugumo taisyklėse turi būti aptartos žiūrovų ir renginio dalyvių patekimo į renginio vietą ir išvykimo iš renginio vietos sąlygos, žiūrovų zona (zonos), nurodytos vietos ir objektai, į kuriuos draudžiama patekti renginio žiūrovams ir (ar) dalyviams, evakavimosi iš renginio vietos keliai, saugaus elgesio renginio metu sąlygos, konkrečios priemonės, skirtos tvarkai renginio teritorijoje užtikrinti, jeigu renginio metu planuojama pasitelkti

medicinos, valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos specialistus – jų dislokacijos vieta renginio teritorijoje, kita, su organizuojamo renginio specifika susijusi, informacija.

3. Apie organizuojamus viešus kūno kultūros ar sporto renginius, atitinkančius vidaus reikalų ministro nustatytus kriterijus, renginio organizatorius privalo ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki numatyto renginio pradžios raštu informuoti atitinkamą teritorinę policijos įstaigą ir pateikti jai šio renginio saugumo taisykles. Teritorinė policijos įstaiga ne vėliau kaip per 4 darbo dienas nuo pranešimo ir renginio saugumo taisyklių gavimo dienos teikia renginio organizatoriui rekomendacijas dėl tinkamų priemonių saugumui renginio metu užtikrinti. Apie teritorinės policijos įstaigos rekomendacijų įgyvendinimą renginio organizatorius turi informuoti atitinkamą teritorinę policijos įstaigą ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki renginio pradžios.

4. Policijos pareigūnai gali laikinai sustabdyti arba nutraukti sporto pratybas, sporto varžybas, kūno kultūros pratybas ar kitą kūno kultūros renginį, kai renginio organizatoriaus taikomos priemonės saugumui renginio metu užtikrinti yra akivaizdžiai netinkamos ir dėl to kyla pagrįsta grėsmė renginio dalyvių ir (arba) žiūrovų gyvybei arba sveikatai.

5. Prieš sporto pratybas, sporto varžybas, kūno kultūros pratybas ar kitus kūno kultūros renginius jų dalyviams ir žiūrovams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su saugaus elgesio renginio metu reikalavimais.

22 straipsnis. Sporto varžybų organizavimas ir vykdymas

Atitinkamos sporto šakos sporto varžybos organizuojamos ir vykdomos pagal nacionalinės ar tarptautinės atitinkamos sporto šakos federacijos, tarptautinių sporto organizacijų nustatytas taisykles ir sporto varžybų nuostatus.

VIII SKYRIUS

VALSTYBĖS SKATINIMAS UŽ PASIEKTUS SPORTO LAIMĖJIMUS

23 straipsnis. Valstybės premijos už pasiektus sporto laimėjimus

1. Sportininkams ir jų treneriams už šio straipsnio 2 dalyje nurodytus sporto laimėjimus Vyriausybės įgaliota institucija skiria Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės premijas.

2. Asmuo turi teisę gauti valstybės premiją, jeigu jis, pagal nacionalinės ar tarptautinės atitinkamos sporto šakos federacijos, tarptautinių sporto organizacijų nustatytas taisykles atstovaudamas Lietuvos Respublikai, tapo:

- 1) olimpinių žaidynių 1–8 vietos laimėtoju;
- 2) atitinkamos sporto šakos pasaulio ar Europos čempionatų 1–3 vietos laimėtoju;

3) Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai) 1–3 vietos laimėtoju;

4) parolimpinių, kurčiųjų ar specialiosios olimpiados žaidynių, parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių atitinkamos sporto šakos neįgaliųjų pasaulio ar Europos čempionatų 1–3 vietos laimėtoju;

5) universiados 1–3 vietos laimėtoju.

3. Valstybės premija skiriama tik tuo atveju, jeigu sporto rungtyje, kurioje buvo pasiektas laimėjimas, varžėsi ne mažiau kaip 16 valstybių atstovai (ši sąlyga netaikoma į olimpinių, parolimpinių, kurčiųjų ar specialiosios olimpiados žaidynių programas įtrauktoms rungtims) ir laimėjimas buvo pasiektas nurungiant ne mažiau, kaip 1/3 varžovų.

4. Sportininkui ar (ir) treneriui už šio straipsnio 2 dalyje nurodytus sporto laimėjimus valstybės premija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu:

1) jis įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

2) sporto laimėjimai, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, buvo anuliuoti dėl manipuliavimo sporto varžybomis, dopingo preparatų vartojimo ar dopingo metodų taikymo.

5. Valstybės premijos mokamos iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų Vyriausybės įgaliotai institucijai.

6. Valstybės premijų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

7. Informacija apie asmenims skirtas valstybės premijas viešai skelbiama Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto tinklalapyje.

24 straipsnis. Valstybės stipendijos mokėjimo sąlygos ir tvarka

1. Sportininkas turi teisę šiame straipsnyje aptartomis sąlygomis gauti šio straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio kas mėnesį mokamą valstybės stipendiją, jeigu jis, turėdamas Lietuvos Respublikos pilietybę ir atstovaudamas Lietuvos Respublikai, tapo:

1) olimpinių žaidynių ar į olimpinių žaidynių programą įtrauktos rungties pasaulio čempionatų (arba užėmė atitinkamą vietą tos sporto šakos sportininkų reitinge, jei tos sporto šakos pasaulio čempionatai nevykdomi, o geriausias tos rungties sportininkas nustatomas pagal tarptautinės sporto šakos federacijos sudaromą sportininkų reitingą) (toliau – pasaulio čempionatas) 1–16 vietos laimėtoju;

2) į olimpinių žaidynių programą įtrauktos rungties Europos čempionatų (toliau – Europos čempionatas) ar Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai), pasaulio jaunimo čempionatų (arba užėmė atitinkamą vietą tos sporto šakos sportininkų (jaunimo) reitinge, jei tos sporto šakos pasaulio jaunimo čempionatai nevykdomi, o geriausias tos rungties sportininkas nustatomas pagal tarptautinės sporto šakos federacijos sudaromą sportininkų

(jaunimo) reitingą) (toliau – pasaulio jaunimo čempionatas), jaunimo olimpinių žaidynių, parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1–6 vietos laimėtoju;

3) į parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių programą įtrauktos rungties pasaulio (arba užėmė atitinkamą vietą tos sporto šakos sportininkų reitinge, jei tos sporto šakos pasaulio neįgaliųjų čempionatai nevykdomi, o geriausias tos rungties sportininkas nustatomas pagal tarptautinės sporto šakos federacijos sudaromą sportininkų reitingą) (toliau – pasaulio neįgaliųjų čempionatas), Europos neįgaliųjų ar į olimpinių žaidynių programą įtrauktos rungties Europos jaunimo čempionatų (toliau – Europos jaunimo čempionatas) 1–3 vietos laimėtoju;

4) į parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių programą įtrauktos rungties pasaulio jaunimo (arba užėmė atitinkamą vietą tos sporto šakos sportininkų (jaunimo neįgaliųjų) reitinge, jei tos sporto šakos pasaulio jaunimo neįgaliųjų čempionatai nevykdomi, o geriausias tos rungties sportininkas nustatomas pagal tarptautinės sporto šakos federacijos sudaromą sportininkų (jaunimo neįgaliųjų) reitingą) (toliau – pasaulio jaunimo neįgaliųjų čempionatas) ar Europos jaunimo neįgaliųjų čempionatų (toliau – Europos jaunimo neįgaliųjų čempionatas) 1 vietos laimėtoju.

2. Olimpinių žaidynių 1 vietos laimėtojai turi teisę gauti 27, olimpinių žaidynių 2–3 vietos, pasaulio čempionatų, parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1 vietos laimėtojai – 23, Olimpinių žaidynių 4–8 vietos, pasaulio čempionatų 2–3 vietos, Europos čempionatų, Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai) 1 vietos laimėtojai – 21, Olimpinių žaidynių 9–12 vietos, pasaulio čempionatų 4–8 vietos, Europos čempionatų, Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 2–3 vietos laimėtojai – 17, Olimpinių žaidynių 13–16 vietos, pasaulio čempionatų 9–12 vietos, pasaulio neįgaliųjų čempionatų 1 vietos laimėtojai – 15, pasaulio čempionatų 13–16, Europos čempionatų, Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 4–6 vietos, pasaulio neįgaliųjų čempionatų 2–3 vietos, Europos neįgaliųjų čempionatų 1 vietos laimėtojai – 13, pasaulio jaunimo čempionatų, jaunimo olimpinių žaidynių 1 vietos, Europos neįgaliųjų čempionatų 2–3 vietos laimėtojai – 9, pasaulio jaunimo čempionatų, jaunimo olimpinių žaidynių 2–3 vietos ar Europos jaunimo čempionatų 1 vietos laimėtojai – 5, pasaulio jaunimo čempionatų, jaunimo olimpinių žaidynių 4–6 vietos, Europos jaunimo čempionatų 2–3 vietos, pasaulio jaunimo neįgaliųjų čempionatų ar Europos jaunimo neįgaliųjų čempionatų 1 vietos laimėtojai – 3 bazinių socialinių išmokų dydžių valstybės stipendiją. Sportininkas vienu metu turi teisę gauti tik vieno, šioje dalyje nurodyto, dydžio valstybės stipendiją jo pasirinkimu.

3. Sportininkas, tapęs olimpinių žaidynių 1–3 vietos, pasaulio čempionato, Europos čempionato, Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1 vietos laimėtoju, turi teisę šio straipsnio 2 dalyje

nurodyto dydžio valstybės stipendiją gauti nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos iki sportininko karjeros pabaigos, jeigu dėl valstybės stipendijos skyrimo į Vyriausybės įgaliotą instituciją kreipėsi ne vėliau, kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos. Jeigu sportininkas dėl valstybės stipendijos skyrimo į Vyriausybės įgaliotą instituciją kreipėsi vėliau, kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos, jam valstybės stipendija skiriama tik nuo šio kreipimosi dienos iki sportininko karjeros pabaigos.

4. Sportininkas, tapęs olimpinį žaidynių 4–16 vietos, pasaulio čempionato 2–6 vietos, Europos čempionato, Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 2–3 vietos laimėtoju, turi teisę šio straipsnio 2 dalyje nurodyto dydžio valstybės stipendiją gauti ketverius metus nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos, jeigu dėl valstybės stipendijos skyrimo į Vyriausybės įgaliotą instituciją kreipėsi ne vėliau, kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos. Jeigu sportininkas dėl valstybės stipendijos skyrimo į Vyriausybės įgaliotą instituciją kreipėsi vėliau, kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos, jam valstybės stipendija skiriama tik nuo šio kreipimosi dienos iki tos dienos, kol sueis keturių metų terminas skaičiuojant nuo atitinkamo sportinio laimėjimo pasiekimo dienos.

5. Sportininkas, tapęs pasaulio čempionato 7–16 vietos, Europos čempionato, Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 4–6 vietos, pasaulio ar Europos neįgaliųjų čempionatų 1–3 vietos, pasaulio jaunimo čempionato, jaunimo olimpinį žaidynių 1–6 vietos, Europos jaunimo čempionato 1–3 vietos, pasaulio jaunimo neįgaliųjų ar Europos jaunimo neįgaliųjų čempionatų 1 vietos laimėtoju, turi teisę šio straipsnio 2 dalyje nurodyto dydžio valstybės stipendiją gauti iki kito tos pačios kategorijos sporto renginio, kuris vyksta po to sporto renginio, kuriame buvo pasiektas atitinkamas sporto laimėjimas, paskutinės dienos, bet ne ilgiau kaip dvejus metus, jeigu dėl valstybės stipendijos skyrimo į Vyriausybės įgaliotą instituciją kreipėsi ne vėliau, kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos. Jeigu sportininkas dėl valstybės stipendijos skyrimo į Vyriausybės įgaliotą instituciją kreipėsi vėliau, kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo laimėjimo pasiekimo dienos, jam valstybės stipendija skiriama tik nuo šio kreipimosi dienos iki kito tos pačios kategorijos sporto renginio, kuris vyksta po to sporto renginio, kuriame buvo pasiektas atitinkamas sporto laimėjimas, paskutinės dienos, bet ne ilgiau kaip dvejiems metams (skaičiuojant nuo atitinkamo sportinio laimėjimo pasiekimo dienos).

6. Sportininkui šio straipsnio 1 dalyje nurodyta valstybės stipendija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu:

- 1) jis neteko Lietuvos Respublikos pilietybės;

2) jis įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

4) jo sporto laimėjimai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, buvo anuliuoti dėl manipuliavimo sporto varžybomis, dopingo preparatų vartojimo ar dopingo metodų taikymo;

5) jis, pasiekdamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laimėjimą, nurungė mažiau varžovų, nei nurodyta šio įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje;

6) jis baigia sportininko karjerą;

7) jis sporto varžybose atstovauja (ar sporto pratybose rengdamasis toms varžyboms ketina atstovauti) kitai valstybei.

7. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka šio straipsnio 1 dalyje nurodytas valstybės stipendijas iš valstybės biudžeto lėšų skiria ir moka Vyriausybės įgaliota institucija.

8. Sportininkas privalo pranešti jam šio straipsnio 1 dalyje nurodytą valstybės stipendiją mokančiai Vyriausybės įgaliotai institucijai apie šio straipsnio 6 dalyje (išskyrus 6 dalies 8 punkte nurodytą atvejį) nurodytų aplinkybių atsiradimą per 5 darbo dienas nuo jų atsiradimo. Jeigu apie nurodytas aplinkybes laiku nepranešama ir dėl to valstybės stipendija permokama, permokėtos valstybės stipendijos suma išieškoma iš valstybės stipendijos gavėjo įstatymų nustatyta tvarka.

9. Sportininkas karjerą gali baigti apie tai informuodamas Vyriausybės įgaliotą instituciją.

10. Informacija apie sportininkams skirtas valstybės stipendijas viešai skelbiama Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto tinklalapyje.

25 straipsnis. Rentos sportininkams mokėjimo sąlygos ir tvarka

1. Sportininkas, Lietuvos Respublikos pilietis, baigęs sportininko karjerą, turi teisę šiame straipsnyje aptartomis sąlygomis gauti šio straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio rentą per mėnesį, jeigu jis, turėdamas Lietuvos Respublikos pilietybę ir atstovaudamas Lietuvai, yra tapęs:

1) olimpinių žaidynių 1–3 vietos laimėtoju;

2) į olimpinių žaidynių programą įtrauktos rungties pasaulio ar Europos čempionatų arba Europos žaidynių (jei atitinkamoje sporto šakoje neorganizuojami Europos čempionatai), parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1 vietos laimėtoju.

2. Olimpinių žaidynių 1 vietos laimėtojai turi teisę gauti 27, Olimpinių žaidynių 2–3 vietos, į olimpinių žaidynių programą įtrauktos rungties pasaulio čempionato 1 vietos laimėtojai 23, į olimpinių žaidynių programą įtrauktos rungties Europos čempionato 1 vietos, parolimpinių ar kurčiųjų žaidynių 1 vietos laimėtojai – 21 bazinių socialinių išmokų dydžių rentą.

3. Baigusiam sportininko karjerą asmeniui renta neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu:

1) jis neteko Lietuvos Respublikos pilietybės;

2) jis įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

3) jis gauna valstybinę pensiją (nuo sprendimo skirti valstybinę pensiją dienos);

4) jo sporto laimėjimai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, buvo anuliuoti dėl manipuliavimo sporto varžybomis, dopingo preparatų vartojimo ar dopingo metodų taikymo;

5) jis, pasiekdamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laimėjimą, nurungė mažiau varžovų, nei nurodyta šio įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje.

4. Vyriausybės nustatyta tvarka rentas skiria Vyriausybės įgaliota institucija, moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba) įgaliotos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos) iš valstybės biudžeto lėšų.

5. Rentos gavėjas privalo pranešti jam šio straipsnio 1 dalyje nurodytą rentą mokančiai Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigai apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimą per 5 darbo dienas nuo jų atsiradimo. Jeigu apie nurodytas aplinkybes laiku nepranešama ir dėl to renta permokama, permokėtos rentos suma išieškoma iš rentos gavėjo įstatymų nustatyta tvarka.

6. Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų sprendimai rentų mokėjimo klausimais gali būti skundžiami Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

8. Informacija apie asmenims skirtas rentas viešai skelbiama Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto tinklalapyje.

26 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų apdovanojimai už nuopelnus kūno kultūros ir sporto srityje

Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos turi teisę steigti apdovanojimus už asmenų nuopelnus kūno kultūros ir sporto srityje iš reprezentacinių valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų lėšų. Kokie konkrečiai asmenys turi teisę gauti šiuos apdovanojimus sprendžia ir apdovanojimo tvarką nustato apdovanojimus įsteigusios valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos.

IX SKYRIUS

MANIPULIAVIMO SPORTO VARŽYBOMIS DRAUDIMAS

27 straipsnis. Draudimas dalyvauti manipuliuojant sporto varžybomis

1. Asmenims draudžiama dalyvauti manipuliuojant sporto varžybomis.
2. Asmenims, dalyvavusiems manipuliuojant sporto varžybomis, taikoma Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatyta atsakomybė, taip pat gali būti taikomos tarptautinių ir Lietuvos nevyriausybinų organizacijų, veikiančių kūno kultūros ir sporto srityje, numatytos sankcijos.

X SKYRIUS

PAGAL DARBO SUTARTIS VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETINĖSE ĮSTAIGOSE DIRBANČIŲ TRENERIŲ DARBO APMOKĖJIMAS

28 straipsnis. Pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimas

1. Pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo užmokestį sudaro pareiginė alga ir priedas už kvalifikacinę kategoriją (jeigu treneris tokią kvalifikacinę kategoriją turi).
2. Pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbantiems treneriams kvalifikacinės kategorijos suteikia atitinkamos valstybės ar savivaldybės biudžetinės įstaigos vadovas, vadovaudamasis Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.
3. Pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių pareiginės alga ir priedas už turimą kvalifikacinę kategoriją nustatoma pareiginės algos koeficientais.
4. Pareiginės algos ir priedo už turimą kvalifikacinę kategoriją koeficiento vienetas yra lygus minimalios mėnesinės algos dydžiui. Pareiginės algos ir priedų už atitinkamą kvalifikacinę kategoriją koeficientų dydžiai nustatyti šio įstatymo priede. Konkrečius pareiginės algos koeficientų dydžius pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbantiems treneriams nustato atitinkamos valstybės ar savivaldybės biudžetinės įstaigos vadovas.
5. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo santykius reglamentuoja tiek, kiek nereguluota šiame įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 16 straipsnį ir šio įstatymo 3 straipsnį, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 16 straipsnis įsigalioja 2017 m. rugsėjo 1 d.

3. Asmenims, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo paskirtos ir mokamos valstybės stipendijos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 22 straipsnį, šios stipendijos toliau mokamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 22 straipsnį.

4. Asmenų prašymai dėl valstybės stipendijų skyrimo paduoti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 22 straipsnio nuostatas ir iki šio įstatymo įsigaliojimo nebaigti nagrinėti, baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl jų priimami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą, jeigu prašymą pateikęs asmuo neišreiškia pageidavimo, kad jam valstybės stipendija būtų mokama pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo nuostatas.

5. Asmenų prašymai dėl valstybės premijų už pasiektus sporto laimėjimus skyrimo, paduoti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 24 straipsnio nuostatas ir iki šio įstatymo įsigaliojimo nebaigti nagrinėti, baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl jų priimami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

6. Asmenys, pasiekę sporto laimėjimus, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo suteikė teisę gauti valstybės premiją, tačiau iki šio įstatymo įsigaliojimo nepateikę prašymų valstybės premijai gauti, turi teisę, nepraleisdami iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusių teisės aktų nustatytų terminų, pateikti prašymus valstybės premijai gauti. Šie prašymai nagrinėjami ir sprendimai dėl jų priimami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

7. Asmenys, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo išduoti kūno kultūros ir sporto veiklos leidimai ir šių leidimų galiojimo terminas nebuvo pasibaigęs, laikomi atitinkančiais šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo VI skyriuje kūno kultūros ar sporto specialistams nustatytus reikalavimus iki šių leidimų galiojimo pabaigos.

8. Asmenims, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo suteiktas nusipelnusio Lietuvos Respublikos sportininko, trenerio ar sporto darbuotojo vardas, šis vardas lieka.

9. Asmenų prašymai dėl nusipelnusio Lietuvos Respublikos sportininko, trenerio ar sporto darbuotojo vardo suteikimo paduoti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 40 straipsnio nuostatas ir iki šio įstatymo įsigaliojimo nebaigti nagrinėti, baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl jų priimami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

10. Asmenims, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtos sportininko rentos, šios rentos toliau mokamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 41 straipsnio nuostatas. Šiems asmenims nuo šio įstatymo įsigaliojimo netaikomos

iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 1 punktas.

11. Asmenų prašymai dėl sportininko rentos skyrimo paduoti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 41 straipsnio nuostatas ir iki šio įstatymo įsigaliojimo nebaigti nagrinėti, baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl jų priimami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą, jeigu prašymą pateikęs asmuo neišreiškia pageidavimo, kad jam renta būtų skiriama pagal šio įstatymo 1 straipsniu išdėstyto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo nuostatas. Šiems asmenims nuo šio įstatymo įsigaliojimo netaikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 1 punktas.

12. Kūno kultūros ar sporto specialistai, vykdantys kūno kultūros ar sporto pratybas pagal neformaliojo švietimo programas, kurie neturi einamoms pareigoms būtino išsilavinimo (nėra baigę sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programos arba neturi ne žemesnio kaip vidurinio išsilavinimo ir nėra baigę kūno kultūros ar sporto srities mokymų Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka), privalo tokį išsilavinimą įgyti per penkerius metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

13. Kūno kultūros ar sporto specialistai, kurie per šio straipsnio 12 dalyje nurodytą laiką neįgijo būtino išsilavinimo (nebaigę sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programos arba neįgijo ne žemesnio kaip vidurinio išsilavinimo ir nebaigę kūno kultūros ar sporto srities mokymų), atleidžiami iš kūno kultūros ar sporto specialisto pareigų.

14. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pateikti ir neišnagrinėti prašymai dėl kūno kultūros ir sporto projektų ar programų finansavimo, taip pat kiti su kūno kultūros ir sporto programų ar projektų įgyvendinimu susiję prašymai, nagrinėjami iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka. Kūno kultūros ir sporto projektai ir programos, kurių įgyvendinimui iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo skirta valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų, baigiami įgyvendinti ir už jų įgyvendinimą atsiskaitoma iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka.

15. Pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytas darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyta tvarka įgytos kvalifikacinės kategorijos prilyginamos šio įstatymo priede nurodytoms kvalifikacinėms kategorijoms tokiu principu: tarptautinės kategorijos trenerio kvalifikacinė kategorija prilyginama penktai kvalifikacinei kategorijai, nacionalinio sporto trenerio kvalifikacinė kategorija – trečiai kvalifikacinei kategorijai, Lietuvos sporto trenerio kvalifikacinė kategorija – pirmai kvalifikacinei kategorijai, ir galioja iki jiems suteiktos tarptautinės kategorijos trenerio, nacionalinio sporto trenerio ar Lietuvos sporto trenerio kvalifikacinės kategorijos galiojimo pabaigos.

Pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytas darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbantiems treneriams, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyta tvarka gavo priedą už treniruojamų sportininkų kiekį rinktinėse, šis priedas mokamas ne ilgiau kaip iki 2018 m. sausio 1 d.

3 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei ir kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos, vidaus reikalų ministras, švietimo ir mokslo ministras, sveikatos apsaugos ministras, krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo, Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovas, kitos šiame įstatyme nurodytos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos iki šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos parengia ir priima teisės aktus, reikalingus šio įstatymo 1 straipsnyje nauja redakcija išdėstyto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 nuostatoms įgyvendinti.

2. Šio įstatymo 1 straipsnyje nauja redakcija išdėstyto Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos valstybės institucijos, kitos organizacijos atstovus į Nacionalinę kūno kultūros ir sporto tarybą deleguoja iki 2017 m. birželio 1 d., pateikdamos siūlymus vidaus reikalų ministrui.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlikantis direktoriaus funkcijas
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas

2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Zilinskas

2016-10-19

Lietuvos Respublikos kūno
kultūros ir sporto įstatymo
priedas

**PAGAL DARBO SUTARTIS VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETINĖSE
ĮSTAIGOSE, FINANSUOJAMOSE IŠ VALSTYBĖS BIUDŽETO, SAVIVALDYBIŲ
BIUDŽETŲ AR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO BEI
KITŲ VALSTYBĖS ĮSTEIGTŲ PINIGŲ FONDŲ LĖŠŲ, DIRBANČIŲ TRENERIŲ
PAREIGINĖS ALGOS IR PRIEDO UŽ KVALIFIKACINĘ KATEGORIJĄ
KOEFIICIENTAI (MINIMALIOS MĖNESINĖS ALGOS DYDŽIAIS)**

Pareiginės algos koeficientas	Pareiginės algos priedo už kvalifikacinę kategoriją koeficientai
2–4,5	0,2 – už pirmą kvalifikacinę kategoriją
	0,4 – už antrą kvalifikacinę kategoriją
	0,6 – už trečią kvalifikacinę kategoriją
	0,9 – už ketvirtą kvalifikacinę kategoriją
	1,2 – už penktą kvalifikacinę kategoriją
	1,5 – už šestą kvalifikacinę kategoriją

Atlikantis direktoriaus įp.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas

2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Žilinskas

2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 18, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) kūno kultūros ar sporto renginių metu. Šis draudimas netaikomas alkoholiniams gėrimams, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procentų;“.

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) kūno kultūros ar sporto renginių metu salėse, kuriose jie vyksta.“

3 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių transliuotojų ir retransliuotojų transliuojamose programose nuo 6 valandos iki 23 valandos (išskyrus tiesiogiai ir ištisai transliuojamus ar retransliuojamus tarptautinius meno, kultūros, kūno kultūros ar sporto renginius);“.

1. Pakeisti 29 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) koncertų, cirko, diskotekų, jaunimo kūno kultūros ar sporto ir laisvalaikio renginių, kitų masinių renginių, teatro spektaklių, kino ir videofilmų demonstravimo vietose, išskyrus šių renginių vietose esančias prekybos vietas. Masiniuose renginiuose (išskyrus vaikams ir paaugliams iki 18 metų skirtus renginius) gali būti pateikiamas renginį remiančios ir alkoholinius gėrimus, kuriais leidžiama prekiauti masiniuose renginiuose, gaminančios arba jais prekiaujančios įmonės, Europos juridinio asmens ar jo filialo pavadinimas ir (ar) prekės ženklas, pagal turinį ir formą neprieštaraujantys teisės aktų reikalavimams;“.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlekanči dielkron J. J.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Zinkevičius
2016-10-19

68

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 18, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) ~~sporto varžybų~~ **kūno kultūros ar sporto renginių** metu. Šis draudimas netaikomas alkoholiniams gėrimams, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procentų;“.

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) **kūno kultūros ar sporto renginių** metu salėse, kuriose jie vyksta.“

3 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių transliuotojų ir retransliuotojų transliuojamose programose nuo 6 valandos iki 23 valandos (išskyrus tiesiogiai ir ištiesai transliuojamus ar retransliuojamus tarptautinius meno, kultūros, **kūno kultūros** ar sporto renginius);“.

1. Pakeisti 29 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) koncertų, cirko, diskotekų, jaunimo **kūno kultūros ar sporto** ir laisvalaikio renginių, kitų masinių renginių, teatro spektaklių, kino ir videofilmų demonstravimo vietose, išskyrus šių renginių vietose esančias prekybos vietas. Masiniuose renginiuose (išskyrus vaikams ir paaugliams iki 18 metų skirtus renginius) gali būti pateikiamas renginį remiančios ir alkoholinius gėrimus, kuriais leidžiama prekiauti masiniuose renginiuose, gaminančios arba jais prekiaujančios įmonės, Europos juridinio asmens ar jo filialo pavadinimas ir (ar) prekės ženklas, pagal turinį ir formą neprieštaraujantys teisės aktų reikalavimams;“.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlikantis duiktėmą J. J.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zinkevičius
2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO II DALIES VIII SKYRIAUS
PAVADINIMO, 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 69¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. II dalies VIII skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti II dalies VIII skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

**„SU ŽMONIŲ GYVYBĖS IR SVEIKATOS APSAUGA, KŪNO KULTŪRA IR SPORTU
SUSIJĘ ADMINISTRACINIAI NUSIŽENGIMAI“**

2 straipsnis. Kodekso papildymas 69¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 69¹ straipsniu:

„69¹ straipsnis. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo pažeidimas

1. Priėmimas į darbą asmens, nebaigusio sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programos arba neturinčio ne žemesnio kaip vidurinio išsilavinimo ir nebaigusio kūno kultūros ar sporto srities mokymų Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka,

užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt penkių iki septynių šimtų eurų ir įspėjimą arba baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki aštuonių šimtų septyniasdešimt eurų.

2. Reikalavimų sporto pratybų, sporto varžybų, kūno kultūros pratybų ar kitų kūno kultūros renginių organizatoriams pažeidimas

užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt penkių iki septynių šimtų eurų ir įspėjimą arba baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki aštuonių šimtų septyniasdešimt eurų.“

3 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 589 straipsnio 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49) policijos – dėl šio kodekso 48, 62, 63, 65, 69 straipsniuose, 69¹ straipsnio 2 dalyje, 71, 72, 73, 74 straipsniuose, 75 straipsnio 1 dalyje, 76, 77, 78, 80, 88, 89, 95 straipsniuose, 98 straipsnio 1 dalyje, 108, 109, 115, 122, 125, 127, 130, 131, 133, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171 straipsniuose, 172 straipsnio 1, 2 dalyse, 173, 174, 176, 182, 183, 192, 206, 207, 208, 209, 214, 219, 220, 224,

225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234 straipsniuose, 281 straipsnio 1, 2 dalyse, 282, 290, 306, 307, 321, 336, 339, 340, 342, 346, 366, 367, 368 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6 dalyse, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 4, 5 dalyse, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433 straipsniuose, 434 straipsnio 1, 3 dalyse, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 473, 474 straipsniuose, 479 straipsnio 5, 6 dalyse, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495 straipsniuose, 496 straipsnio 1, 2 dalyse, 506 straipsnio 1, 2, 4, 5, 6 dalyse, 507, 508, 511, 512, 513, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 527, 528, 530, 532, 534, 535, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 546, 553 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

2. Pakeisti 589 straipsnio 58 punktą ir jį išdėstyti taip:

„58) Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – dėl šio kodekso 69¹ straipsnio 1 dalyje, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 127, 150, 224 straipsniuose, 234 straipsnio 4 dalyje, 308 straipsnio 1, 11, 17, 20, 21, 22, 23 dalyse, 454 straipsnio 7 dalyje, 455, 505, 507 straipsniuose, 542 straipsnio 2 dalyje numatytų administracinių nusižengimų;“.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlika trijų direktorių įsp.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas
Sigitas Mitalauskas
2016-10-11

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zilinskas
2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO II DALIES VIII SKYRIAUS
PAVADINIMO, 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 69¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. II dalies VIII skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti II dalies VIII skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

**„SU ŽMONIŲ GYVYBĖS IR SVEIKATOS APSAUGA, KŪNO KULTŪRA IR SPORTU
SUSIJĘ ADMINISTRACINIAI NUSIŽENGIMAI“**

2 straipsnis. Kodekso papildymas 69¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 69¹ straipsniu:

„69¹ straipsnis. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo pažeidimas

1. Priėmimas į darbą asmens, nebaigusio sporto krypties ar kūno kultūros mokytojų rengimo studijų programos arba neturinčio ne žemesnio kaip vidurinio išsilavinimo ir nebaigusio kūno kultūros ar sporto srities mokymų Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka,

užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt penkių iki septynių šimtų eurų ir įspėjimą arba baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki aštuonių šimtų septyniasdešimties eurų.

2. Reikalavimų sporto pratybų, sporto varžybų, kūno kultūros pratybų ar kitų kūno kultūros renginių organizatoriams pažeidimas

užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt penkių iki septynių šimtų eurų ir įspėjimą arba baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki aštuonių šimtų septyniasdešimties eurų.“

3 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 589 straipsnio 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49) policijos – dėl šio kodekso 48, 62, 63, 65, 69 straipsniuose, 69¹ straipsnio 2 dalyje, 71, 72, 73, 74 straipsniuose, 75 straipsnio 1 dalyje, 76, 77, 78, 80, 88, 89, 95 straipsniuose, 98 straipsnio 1 dalyje, 108, 109, 115, 122, 125, 127, 130, 131, 133, 134, 137, 142, 143, 150, 151,

152, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171 straipsniuose, 172 straipsnio 1, 2 dalyse, 173, 174, 176, 182, 183, 192, 206, 207, 208, 209, 214, 219, 220, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234 straipsniuose, 281 straipsnio 1, 2 dalyse, 282, 290, 306, 307, 321, 336, 339, 340, 342, 346, 366, 367, 368 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6 dalyse, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 4, 5 dalyse, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433 straipsniuose, 434 straipsnio 1, 3 dalyse, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 473, 474 straipsniuose, 479 straipsnio 5, 6 dalyse, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495 straipsniuose, 496 straipsnio 1, 2 dalyse, 506 straipsnio 1, 2, 4, 5, 6 dalyse, 507, 508, 511, 512, 513, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 527, 528, 530, 532, 534, 535, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 546, 553 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

2. Pakeisti 589 straipsnio 58 punktą ir jį išdėstyti taip:

„58) Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – dėl šio kodekso **69¹ straipsnio 1 dalyje**, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 127, 150, 224 straipsniuose, 234 straipsnio 4 dalyje, 308 straipsnio 1, 11, 17, 20, 21, 22, 23 dalyse, 454 straipsnio 7 dalyje, 455, 505, 507 straipsniuose, 542 straipsnio 2 dalyje numatytų administracinių nusižengimų;“.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atleiskiantis draugams d. p.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų rengimo skyriaus
vedėjas
[Signature]
Sigitas Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
[Signature]
Tomas Zilinskas
2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESCIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 17 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36) premijos, skirtos konkurso tvarka iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetų, iš užsienio valstybės, jos politinio ar teritorijos administracinio padalinio, vietos valdžios biudžetų, taip pat premijos, skirtos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar savivaldybių tarybų sprendimais, ir premijos profesionaliojo meno konkursų nugalėtojams, skiriamos meno kūrėjų organizacijų sprendimais iš šių organizacijų lėšų, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio premijos sportininkams ir jų treneriams išmokamos iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų Kūno kultūros ir sporto departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės;“.

2. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 37 punktą ir jį išdėstyti taip:

„37) sporto varžybų prizas, jeigu ši prizą įsteigia ir skiria olimpinio, parolimpinio sporto judėjimams ar kurčiųjų sportui Lietuvoje vadovaujančios nevyriausybinės organizacijos, tarptautinės sporto šakų federacijos ar šių federacijų nariai, Lietuvos sporto šakų federacijos, taip pat vardinės dovanos, dovanojamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atliantis pareigas J. P.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas
Sigitas Mitkauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zinkevičius
2016-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 17 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36) premijos, skirtos konkurso tvarka iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetų, iš užsienio valstybės, jos politinio ar teritorijos administracinio padalinio, vietos valdžios biudžetų, taip pat premijos, skirtos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar savivaldybių tarybų sprendimais, ir premijos profesionaliojo meno konkursų nugalėtojams, skiriamos meno kūrėjų organizacijų sprendimais iš šių organizacijų lėšų, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio premijos sportininkams ir jų treneriams, ~~gydytojams, masažuotojams ir mokslininkams~~ išmokamos iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų Kūno kultūros ir sporto departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės;“.

2. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 37 punktą ir jį išdėstyti taip:

„37) sporto varžybų prizas, jeigu ši prizą įsteigia ir skiria ~~olimpiniai (parolimpiniai) komitetai olimpinio, parolimpinio sporto judėjimams ar kurčiųjų sportui Lietuvoje vadovaujančios nevyriausybinės organizacijos~~, tarptautinės sporto šakų federacijos (~~sajungos, asociacijos~~) ar šių federacijų (~~sajungų, asociacijų~~) nariai, Lietuvos sporto šakų federacijos (~~sajungos, asociacijos~~), taip pat vardinės dovanos, dovanojamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atleikanti, d. 18. 10. 2016
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Algirdas Mitalauskas

2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Žilinskas

2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-705 16 IR 37 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) sporto varžybų ir pratybų metu;“.

2 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 37 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Įvežamų į Lietuvos Respubliką, išvežamų iš jos, gabenamų tranzitu per Lietuvos Respubliką pavienių ginklų skaičius negali viršyti 3 vienetų vienam asmeniui, 500 vienetų šaudmenų vienam įvežamam ar turimam to paties kalibro ginklui. Sportui (varžyboms, pratyboms) įvežamų į Lietuvos Respubliką, išvežamų iš jos, gabenamų tranzitu per Lietuvos Respubliką ginklų, jų dalių, jų šaudmenų skaičius neribojamas. Laikiniai (ne ilgiau kaip 24 mėnesiams) išvežamų iš Lietuvos Respublikos pavienių ginklų, jų dalių, taip pat įvežamų į Lietuvos Respubliką pavienių ginklų, jų dalių, jeigu šie buvo laikiniai (ne ilgiau kaip 24 mėnesiams) išvežti iš jos medžioklei ar sportui, skaičius neribojamas, šaudmenų skaičius negali viršyti 800 šovinių medžiotojams ir 1 200 šovinių sportinio šaudymo atstovams.“

2. Pakeisti 37 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Juridiniai asmenys, turėdami Policijos departamento išduotą leidimą, gali laikinai įvežti į Lietuvos Respubliką, išvežti iš jos ginklus, šaudmenis tik sportui (varžyboms, pratyboms).“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlikantis direktoriaus p. p.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas
Sigitas Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zilinskas
2016-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-705 16 IR 37 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~sportinių~~ sporto varžybų ir pratybų metu;“.

2 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 37 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Įvežamų į Lietuvos Respubliką, išvežamų iš jos, gabenamų tranzitu per Lietuvos Respubliką pavienių ginklų skaičius negali viršyti 3 vienetų vienam asmeniui, 500 vienetų šaudmenų vienam įvežamam ar turimam to paties kalibro ginklui. Sportui (varžyboms, ~~treniruotėms~~ pratyboms) įvežamų į Lietuvos Respubliką, išvežamų iš jos, gabenamų tranzitu per Lietuvos Respubliką ginklų, jų dalių, jų šaudmenų skaičius neribojamas. Laikiniai (ne ilgiau kaip 24 mėnesiams) išvežamų iš Lietuvos Respublikos pavienių ginklų, jų dalių, taip pat įvežamų į Lietuvos Respubliką pavienių ginklų, jų dalių, jeigu šie buvo laikiniai (ne ilgiau kaip 24 mėnesiams) išvežti iš jos medžioklei ar sportui, skaičius neribojamas, šaudmenų skaičius negali viršyti 800 šovinių medžiotojams ir 1 200 šovinių sportinio šaudymo atstovams.“

2. Pakeisti 37 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Juridiniai asmenys, turėdami Policijos departamento išduotą leidimą, gali laikinai įvežti į Lietuvos Respubliką, išvežti iš jos ginklus, šaudmenis tik sportui (varžyboms, ~~treniruotėms~~ pratyboms).“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atleiskite direktoriui
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas
[Signature]
igitas Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
[Signature]
Tomas Zinkevičius
2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO
NR. VIII-723 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m.

d.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) steigti karių kultūros ir poilsio įstaigas – karininkų ramoves ir kūno kultūros ir (ar) sporto plėtojimo veiklą vykdančias įstaigas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Sigitas Mitalauskas
VRM Teisės departamento
Teisės akto projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas

2016-10-18

Tomas Zilinskas
Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministro

Tomas Zilinskas

2016-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO
NR. VIII-723 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) steigti karių kultūros ir poilsio įstaigas – karininkų ramoves ir **kūno kultūros ir (ar) sporto klubus plėtojimo veiklą vykdančias įstaigas**;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlikti teisės aktų projektą
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projekto rengimo skyriaus
vedėjas
[Signature]
Sigita Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalu ministras
[Signature]
Tomas Žilinskas
2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 63 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m.

d.

Vilnius

1 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 63 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Aukštoji mokykla aukštosios mokyklos tarybos nustatyta tvarka remia studentų atstovybę ir kitas studentų organizacijas, skiria patalpas ir lėšų jų veiklai finansuoti, taip pat skiria lėšų studentų kultūros, kūno kultūros, sporto ir visuomeninei veiklai. Studentų atstovybė ir kitos studentų organizacijos atsiskaito už aukštosios mokyklos skirtas lėšas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlikantis deklaratinį įjį
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Zinkevičius
Tomas Zinkevičius

2016-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 63 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 63 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Aukštoji mokykla aukštosios mokyklos tarybos nustatyta tvarka remia studentų atstovybę ir kitas studentų organizacijas, skiria patalpas ir lėšų jų veiklai finansuoti, taip pat skiria lėšų studentų kultūros, **kūno kultūros**, sporto ir visuomeninei veiklai. Studentų atstovybė ir kitos studentų organizacijos atsiskaito už aukštosios mokyklos skirtas lėšas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlikantis duiktoriaus f. p.
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

[Signature]
Sigita Mitalauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

[Signature]
Tomas Žilinskas

2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS ĮSTATYMO NR. I-1571
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. LRT radijo ir televizijos programose pirmenybė teikiama nacionalinei kultūrai, taip pat informacinėms, pasaulio kultūros, publicistikos, analizės, pažintinėms, šviečiamosioms, meno, kūno kultūros ir sporto programoms. Masinė kultūra atspindima apžvalginėse, pažintinėse, analitinėse programose.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atlikau šį dekretą ir įstatymą
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

[Signature]
Gigitas Mitalauskas

2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

[Signature]
Tomas Zilinskas

2016-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS ĮSTATYMO NR. I-1571
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. LRT radijo ir televizijos programose pirmenybė teikiama nacionalinei kultūrai, taip pat informacinėms, pasaulio kultūros, publicistikos, analizės, pažintinėms, šviečiamosioms, meno, **kūno kultūros ir sporto** programoms. Masinė kultūra atspindima apžvalginėse, pažintinėse, analitinėse programose.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Algirdas Dirlikas
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas
Algirdas Dirlikas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zilinskas
2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS ĮSTATYMO NR. VIII-375 9 IR 11 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis, kultūros centrais, asociacijomis ir viešosiomis įstaigomis;“.

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) organizuoti ir rengti LŠS tikslus ir uždavinius atitinkančius susirinkimus, kūno kultūros, sporto, kultūros renginius;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atleikontis Arūnas Filipas
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas

Sigitas Mitalauskas
2016-10-19

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Zinkevičius
2016-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS ĮSTATYMO NR. VIII-375 9 IR 11 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis, ~~sporto~~
~~organizacijomis ir klubais~~, kultūros centrais, asociacijomis ir viešosiomis įstaigomis;“.

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) organizuoti ir rengti LŠS tikslus ir uždavinius atitinkančius susirinkimus, ~~kūno~~
~~kultūros~~, ~~sporto varžybas ir renginius~~, kultūros renginius;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atleiskite dėkui
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas
Sigitas Mitulauškas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zilinskas
2016-10-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ KONTROLĖS
ĮSTATYMO NR. I-1143 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) teikti tabako gaminius kaip loterijų, konkursų, kūno kultūros ar sporto renginių, žaidimų prizus arba kartu su jais;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Atleikanti direktorė
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėja

Sigitas Mitalauskas

2016-10-19

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zilinskas

2016-10-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ KONTROLĖS
ĮSTATYMO NR. I-1143 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) teikti tabako gaminius kaip loterijų, konkursų, ~~sporto varžybų~~ kūno kultūros ar sporto renginių, žaidimų prizus arba kartu su jais;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Algis Mitauskas
VRM Teisės departamento
Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus
vedėjas
Algis Mitauskas
2016-10-18

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Zinkevičius
2016-10-19

**NEĮGALIJŲ REIKALŲ DEPARTAMENTAS
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

**SUSITIKIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO
NR. I-1151 PAKEITIMO PROJEKTO BEI NEĮGALIJŲ REIKALŲ TARYBOS PRIE SADM
SIŪLYMŲ PROTOKOLAS**

2016 m. rugsėjo 27 d. *Nr. PP-3*
Vilnius

Susitikimas įvyko: 2016 m. rugsėjo 27 d. 14.00 val. Neįgaliųjų reikalų departamente prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau - Neįgaliųjų reikalų departamentas), A. Vivulskio g. 13, Vilnius.

Susitikimo pirmininkas: Neįgaliųjų reikalų departamento direktoriaus pavaduotoja Jolanta Šliužienė.

Susitikimo sekretorė: Programų koordinavimo ir įgyvendinimo skyriaus vedėjo pavaduotoja Rasa Grigaliūnienė.

Dalyvavo: Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento Valstybės tarnybos ir sporto politikos skyriaus vyriausioji specialistė Ilona Šimkūnaitė, Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Generalinio direktoriaus pavaduotojas Vytautas Vainys, Lietuvos specialiosios olimpiados komiteto prezidentas Zenonas Misiūnas, Lietuvos kurčiųjų sporto federacijos prezidentas Aleksas Jasiūnas, Lietuvos kurčiųjų sporto komiteto generalinis sekretorius Marius Minkevičius, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinės aprėpties departamento Lygių galimybių skyriaus patarėja Daiva Zabarauskienė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinės aprėpties departamento Lygių galimybių skyriaus vyriausioji specialistė Jurgita Čiuladaitė-Pritulskienė, Lietuvos parolimpinio komiteto prezidentas Vytautas Kvietkauskas, Lietuvos parolimpinio komiteto generalinis sekretorius Gintaras Zavadckis, Lietuvos aktyvios reabilitacijos asociacijos prezidentas Aleksandras Pacevičius, Lietuvos neįgaliųjų sporto federacijos generalinė sekretorė Irena Burim.

Darbotvarkė:

Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo projekto bei Neįgaliųjų reikalų tarybos prie SADM siūlymų aptarimas.

SVARSTYTA:

Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo projekto (toliau – įstatymo projektas) bei Neįgaliųjų reikalų tarybos prie SADM siūlymų aptarimas.

Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento Valstybės tarnybos ir sporto politikos skyriaus vyriausioji specialistė Ilona Šimkūnaitė pristatė Vidaus reikalų ministerijos poziciją,

kuriems Neįgaliųjų reikalų tarybos prie SADM siūlymams dėl Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo pritarta ir kuriems nepritarta.

Lietuvos kurčiųjų sporto federacijos prezidentas Aleksas Jasiūnas pasisakė dėl Kurčiųjų olimpinių žaidynių statuso (angl. Deaflympics) ir pabrėžė, kad parolimpinių žaidynių ir kurčiųjų olimpinių žaidynių teisės ir sąlygos yra vienodos.

Lietuvos parolimpinio komiteto generalinis sekretorius Gintaras Zavadckis paprašė Vidaus reikalų ministerijos atstovės pateikti pavyzdžius, kur pasaulyje naudojama tokia pati praktika, kur kurčiųjų žaidynės visiškai prilyginamos parolimpiniam judėjimui, pavyzdžiui, premijų atveju, kadangi yra akcentuojama, kad yra vadovaujamosi tarptautine patirtimi.

Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Generalinio direktoriaus pavaduotojas Vytautas Vainys pasisakė, kad parolimpinių žaidynių ir kurčiųjų olimpinių žaidynių statusas šiai dienai yra viename lygmenyje. Tarptautinis olimpinis komitetas yra besąlygiškai vienodame statuse pripažinęs tiek Lietuvos parolimpinį komitetą, tiek Lietuvos kurčiųjų sporto federaciją. Šioms organizacijoms suteikiama teisė žaidynių pavadinime naudoti „olimpic“ pavadinimą dalinai atkartojantį olimpinių žaidynių pavadinimą. Parolimpinis komitetas naudoja parolimpinių žaidynių (angl. Paralympic games), o Lietuvos kurčiųjų sporto federacija naudoja kurčiųjų olimpinių žaidynių (angl. Deaflympic games) pavadinimus ir tos dvi žaidynės, pagal atskiras negalių grupes yra tos negalios grupėje aukščiausioje hierarchinėje viršūnėje. Tai reiškia, dviejose negalios grupėse, įskaitant intelekto negalią, iki tam tikro lygio, yra parolimpinės žaidynės, o kurčiųjų žaidynės, kadangi nepapuoia į parolimpines žaidynes turi savo kurčiųjų olimpines žaidynes. Atsakydamas į Gintaro Zavadckio klausimą paminėjo, kad gali pateikti pavyzdžius valstybių, kur mokamos vienodo dydžio premijos, nes yra atliktos tokios apklausos.

Lietuvos parolimpinio komiteto prezidentas Vytautas Kvietkauskas išsakė nuomonę, kad neįgaliųjų sportas neturi tokių pačių teisių kaip sveikųjų sportas, todėl įstatymo projekte turėtų būti išskiriamas neįgaliųjų sportas. Neįgalieji sportininkai turi spec. poreikius, kurių finansavimui nepakanka lėšų. Vytautas Kvietkauskas taip pat atkreipė dėmesį, kad reikėtų įstatymo projekte pakeisti „neįgaliųjų sporto“ sąvoką, o taip pat praplėsti sąvoką „sportas visiems“, papildant ją nuostatomis dėl masinio sporto ir kūno kultūros renginių tinkamumo kuo didesnei neįgaliųjų visuomenės daliai.

Gintaras Zavadckis išsakė nuomonę, kad niekaip nėra išskiriami specialūs poreikiai, kur neįgalūs galėtų gauti papildomą pagalbą įsigyti specialiam inventoriui ar protezui.

Vytautas Vainys atkreipė dėmesį, kad artimiausiu metu bus organizuojama diskusija apie neįgaliųjų sporto vystymą, finansavimą, premijavimo sistemą.

Susitikimo dalyviams kilo abejonių, ar atskirų sporto šakų svarbą ir sportininkų pasiekimus tinkama vertinti pagal visuomenės susidomėjimo lygį ar indėlį garsinant valstybę.

Dauguma dalyvių teigė, kad reikia spręsti neįgaliųjų sporto finansavimo klausimą iš esmės.

NUTARTA:

Pritarti Vidaus reikalų ministerijos siūlomam įstatymo projektui dėl neįgaliųjų sportininkų įvertinimo ir rentų.

Pritarti ir rekomenduoti Kūno kultūros ir sporto departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės kuo skubiau organizuoti neįgaliųjų sporto finansavimo klausimų aptarimą iki bus priimtas Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo projektas.

Posėdžio pirmininkė

Jolanta Šliužienė

Posėdžio sekretorė

Rasa Grigaliūnienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2016-10-28 Nr. (1.6.) JT-1236
į 2016-10-19 Nr. 1D-6236(31)

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 78.1 papunkčiu, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektus: Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir papildymo 69¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 63 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – Projektai), teikia teisinę išvadą.

Įvertinus Projektų teisinio reguliavimo tikslą, priemones, galimas pasekmes ir teisės techniką, teiktini šie pastabos ir pasiūlymai dėl patikslintu Įstatymo projektu dėstomo Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) teisinio reguliavimo priemonių ir teisės technikos.

1. Keičiamo įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje siūloma numatyti, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija rengia formaliojo švietimo kūno kultūros, sveikatos ugdymo bendrąsias programas, koordinuoja jų įgyvendinimą, plėtoja neformalųjį švietimą kūno kultūros ir sporto srityje. Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 22 straipsnyje nėra vartojama sveikatos ugdymo bendrųjų programų sąvoka; šio straipsnio 3 dalyje kalbama apie mokinių sveikatinimo programas, vykdomas mokyklose, kurias patvirtina Švietimo ir mokslo

ministerija, kitos ministerijos ar savivaldybės institucijos, o minėto straipsnio 6 dalyje – apie sveikatos stiprinimo programas, kurias rengia ir įgyvendina mokyklos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina keičiamo įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje vartojamas sąvokas suderinti su Švietimo įstatyme vartojamomis sąvokomis. Kartu siūlytina įvertinti, ar keičiamo įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje apibrėžta Švietimo ir mokslo ministerijos kompetencija sveikatos ugdymo bendrųjų programų rengimo srityje nekonkuruotų ir (ar) nesidubliuotų su keičiamo įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje apibrėžta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos kompetencija (kartu įvertintinos ir Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo nuostatos).

2. Keičiamo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punkte, atsižvelgiant į šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, siūlytina numatyti, kad savivaldybės vykdomoji institucija užtikrina savivaldybės kūno kultūros ir sporto (įskaitant neįgaliųjų sportą) ilgalaikių kūno kultūros ir sporto plėtros tikslų ir priemonių jiems pasiekti įgyvendinimą.

3. Keičiamame įstatyme neįvertinamos Švietimo įstatymo 68 straipsnio 2 dalies nuostatos, kadangi dalis trenerių pagal Švietimo įstatymą ir švietimo ir mokslo ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymą Nr. ĮSAK-1407 „Dėl pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“ būtų priskiriami mokytojams ir pedagoginėms pareigybėms. Turėtų būti su Švietimo ir mokslo ministerija suderinta, kaip šiems pedagogams būtų apmokama ir arba daroma išimtis keičiamame įstatyme, arba Švietimo įstatymo 68 straipsnyje. Bet kuriuo atveju Projektų aiškinamajame rašte turėtų būti aiškus to pagrindimas.

4. Keičiamame įstatyme nėra vieningos darbo užmokesčio sandaros: 28 straipsnio 1 dalyje kalbama apie pareiginę algą ir priedą už kvalifikacinę klasę, tuo tarpu 28 straipsnio 3 dalyje jau kalbama apie pareiginės algos pastoviąją dalį (neapibrėžta, koks jos santykis su 28 straipsnio 1 dalyje minima pareigine alga?) ir dalį už kvalifikacinę kategoriją (koks šios sąvokos santykis su 28 straipsnio 1 dalyje nurodomu priedu už kvalifikacinę kategoriją ir pareigine alga). Taip pat vartojamos skirtingos sąvokos sąlygoja neaiškumą ir skirtingų interpretacijų galimybę, aiškinant pareiginės algos sąvoką (neapibrėžta, kaip ji būtų suprantama).

5. Keičiamo įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje kvalifikacinių kategorijų suteikimo tvarka nukreipiama į įgyvendinamąjį teisės aktą, nors pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktriną (be kita ko, siekiamą įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimą), esminės sąlygos turėtų būti apibrėžtos įstatymu.

6. Taip pat Projektų aiškinamajame rašte nepagrįsta, kodėl atskaitos vienetu pasirinkta minimali mėnesinė alga, nors visų likusių biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės buvo pasirinktas bazinės pareiginės algos dydžio taikymas (Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektas).

7. Keičiamo įstatymo 28 straipsnio 3 ir 4 dalyse vienodintinos sąvokos (kur pagal turinį tinka) „pareiginės algos koeficientais“ ir „pareiginės algos ir priedo už turimą kvalifikacinę kategoriją koeficiento“.

8. Keičiamo įstatymo 28 straipsnio 4 dalyje paskutinis sakinyss suteikia galimybes savo nuožiūra nustatyti darbuotojo konkretaus pareiginės algos koeficiento dydį. Ši nuostata kritikuotina korupciniu ir piktnaudžiavimo galimybių aspektais. Manytina, konkretūs pareiginės algos koeficientų dydžių taikymo kriterijai, taisyklės turėtų būti aiškiai reglamentuoti įstatyme.

9. Keičiamo įstatymo 28 straipsnio 5 dalyje siūloma numatyti, kad Lietuvos Respublikos darbo kodeksas pagal darbo sutartis valstybės ar savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių trenerių darbo apmokėjimo santykius reglamentuoja tiek, kiek nereguluota šiame įstatyme. Siūlytina taip pat apsvarstyti, ar keičiamo įstatymo nebūtų tikslinga papildyti analogiškais tam

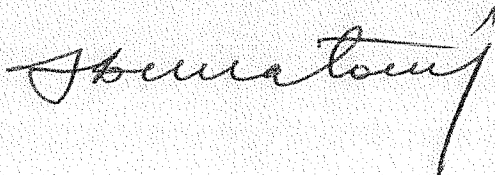

tikromis specialiomis garantijomis, kurios siūlomos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekte (pavyzdžiui, žr. šio projekto 12 straipsnį).

10. Įstatymo projekto 2 straipsnio 15 dalyje siūloma konstrukcija „priedas mokamas ne ilgiau kaip iki <...>“ yra aiškiai neapibrėžta laike ir neaišku, kas ir kokių pagrindu priimtą sprendimą nutraukti priedo mokėjimą (ir nuo kada jo mokėjimas galėtų būti nutrauktas).

11. Taip pat Įstatymo projektą siūlytume papildyti baigiamosiomis nuostatomis, užtikrinančiomis teisėtų lūkesčių apsaugą, garantuojant ne mažesnę atlyginimą, nei iki Įstatymo projekto įsigaliojimo buvo gaunamas tarnybinis atlyginimas.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2016-08-13 Nr. (1.6.)LT-1083
I 2016-08-01 Nr. 1D-4768(31)

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gavo Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektus: Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso II dalies VIII skyriaus pavadinimo, 589 straipsnio pakeitimo ir papildymo 69¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 56 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – Projektai).

Įvertinus Projektų teisinio reguliavimo tikslą, priemones, galimas pasekmes ir teisės techniką, teiktini šie pastabos ir pasiūlymai:

1. Siūlytina patikslinti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, įvertinant 2017 m. sausio 1 d. įsigaliosiančią naują Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo redakciją.

2. Įstatymo projektas turėtų būti tikslinamas, įvertinant 2016 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 15, 30, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymu Nr. XII-2591 išdėstytus Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimus.

3. Siūlytina vienodinti Įstatymo projektu keičiamo Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse vartojamas nuostatas „numatyta skirti valstybės finansavimą“ ir „gali būti rengiamos ir teikiamos kūno kultūros ir sporto

programos ir projektai“ (pastaruoju atveju svarstyti, ar galimybė rengti ir teikti kūno kultūros ir sporto programas ir projektus visada reikštų atitinkamo finansavimo skyrimą). Taip pat pastebėtina, kad pagal keičiamo įstatymo 10 straipsnio 1 dalį projektai būtų rengiami kūno kultūros ir (ar) sporto sričių (o ne atitinkamos srities krypties) plėtojimui, be to, finansuojama galėtų būti ne tik valstybės (kaip nurodoma keičiamo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje), bet ir savivaldybių biudžetų lėšomis.

4. Keičiamo įstatymo 5 straipsnio 6 dalies nuostata, pagal kurią Švietimo ir mokslo ministerijai būtų pavesta dalyvauti įgyvendinant politiką kūno kultūros ir sporto srityje, nėra suderinta su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, todėl turi būti tikslinama. Atitinkamai ši pastaba taikytina ir keičiamo įstatymo 5 straipsnio 7 daliai.

5. Nėra aišku, kokie kiti įstatymai turimi omenyje keičiamo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje. Siūlytina šią nuostatą patikslinti arba jos atsisakyti. Be to, formuluotė „pašalinti iš Nacionalinės kultūros ir sporto tarybos“ vertintina kaip nekorektiška, todėl siūlytina patikslinti keičiamo įstatymo 6 straipsnio 4 dalies paskutinį sakinį.

6. Siūlytina tikslinti keičiamo įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte vartojamą nuostatą „kūno kultūros ir sporto *politikos* srityje“, atsižvelgiant į kitose keičiamo įstatymo nuostatose vartojamą „kūno kultūros ir sporto srities“ nuostatą. Ši pastaba taip pat taikytina kitoms analogiškomis keičiamo įstatymo nuostatoms.

7. Pažymėtina, kad keičiamo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje įtvirtinama galimybė Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti įstatymo taikymo išimtis (finansavimo dydžio išimtis) yra ydinga praktika. Finansavimo taisyklės ir įstatymo nuostatų išimties turėtų būti įtvirtinamos įstatyme.

8. Keičiamo įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nėra apibrėžta, kodėl įvardijamos būtent „sporto medicinos paslaugas teikiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos“ ir tik šiose įstaigose būtų galima pasitikrinti sveikatą pagal keičiamo įstatymo 20 straipsnio 1 dalį (taip pat ir kitus keičiamo įstatymo straipsnius). Projektų teikime pateikiama klaidinga (keičiamo įstatymo turinio neatitinkanti) nuostata, kad „Įstatymo projekte siūloma numatyti išimtį neįgaliesiems sportininkams ir valstybės premiją skirti tiesiogiai prie neįgaliojo sportininko aukštų pasiekimų <...> prisidėjusiems dviem rinktinės nariams – gydytojui ir masažuotojui <...>“. Taip pat svarstyti, ar nereikėtų apibrėžti keičiamo įstatymo 23 straipsnyje vartojamos specialiosios olimpiados sąvokos.

9. Keičiamo įstatymo 24 straipsnio 6 dalyje nurodoma, kad valstybinės stipendija sportininkui būtų neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu jis gauna valstybinę pensiją. Atsižvelgiant į skirtingą šių išmokų pobūdį bei tikslus, manytina, kad siūlomas reguliavimas yra nepagrįstas. Be to, aiškinamajame rašte nėra nurodomi tokį siūlymą paaškinantys argumentai. Siūlytina atsisakyti keičiamo įstatymo 24 straipsnio 6 dalies nuostatos arba pagrįsti siūlomo reguliavimo poreikį.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO
NR. I-1151 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ
ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ (NR. 15-0249-02-I, 15-0251-02-I – 15-0257-02-I, 15-0423-01-I,
15-0424-01-I)(TAIS NR. 15-1643(4))**

2015-09-14 Nr. NV- 2954
Vilnius

Įvertinę įstatymų projektų atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

PASITARIMO PROTOKOLAS

2016 m. rugsėjo 19 d. Nr. 53

---

1. Dėl Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų (TAP-16-165(3) (15-1643(8))

Šį klausimą svarstyti Vyriausybės posėdyje, Vidaus reikalų ministerijai patikslinus teikiamų įstatymų projektus pagal Teisingumo ministerijos pastabas, taip pat pagal pastabas, pateiktas Vyriausybės posėdyje svarstant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, ir įvertinus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasiūlymą.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

Dėl Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų (TAP-16-165/15-1643)

Pranešėjas: Vidaus reikalų ministras T. Jūliškis

Dalyvauja: Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento Valstybės tarnybos ir sporto politikos skyriaus vyriausioji specialistė I. Šimkūnaitė

Posėdžių rengimo skyriaus
patarėjas

P. Gerasimovič

Klausimo kuratorius: V. Pavardė, parašas

Posėdžių rengimo skyriaus
patarėja

G. Dovydenienė

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p>2015-07-14/2015-09-29 (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>Siūlyti VRM surengti pasitarimus, dalyvaujant suinteresuotų institucijų atstovams, gruodžio mėn. nuostatomis suderinti. Įvertinti FM pastabas. Patikslinti projektus parengti MAP'e. (2015-07-14 R.P.)</p> <p>Siūlyti VRM-atsižvelgti į SMM, TM, Npr. lunc. Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus ir Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus pastabas; - įvertinti SADM ir ūkio pastabas. Patikslinti proj. parengti Vyriausybės posėdžio B dalyje, o likusius nusiderinti nuostatomis, - Vyriausybės pasitarime. (2015-09-29)</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p> <p>2016-04-04 el.</p> <p>3 variantai ugo.</p> <p>Pantam.</p> <p>2016-08-18 Vyriausybės pasitarime nuostatomis patikslinti įstatymų projektus parengti Vyriausybės posėdyje.</p>	